

RAJAVIESTI

Gränssäkerhetsunionen rf

www.rtu.fi

KIISTA

LÄNSISATAMAN

RAJATARKASTUS-

PALKKIOSTA

RAJAVARTIOMIES -

TÄYDELLINEN

YKSILÖ?

RTU **JÄTTÄYTYI** SOPIMUKSEN **ULKOPUOLELLE**

VICTORINOX

VOITTAMATON

VICTORINOX SWISS TOOL MILITARY

**RAKENNA OMA TYÖKALUSI
ERIKOISHINTAAN KOODILLA
RAJALLA -30%
TILAA OMASI!**

YHTEISTYÖSSÄ

SUOMEN SOTILASURHEILULIITTO

Victorinox Swiss Tool
3.0323.3CN on Suomen
Puolustusvoimien käyttämä
monitoimityökalu.

VOITTAMATON.COM

MAKERS OF THE ORIGINAL SWISS ARMY KNIFE

PÄÄTOIMITTAJA / HUVUDREDAKTÖR

Erkki Hirvonsalo
Seulankatu 4
94100 KEMI
erkki.hirvonsalo@rtu.fi
p. 040 752 1389

TOIMITUS / REDAKTIONEN

Olli Ranua
rajaviesti@rtu.fi
p. 0400 830 040

RUOTSIKSI / ÖVERSÄTTNING

Tommy Rasmus

PAINO / TRYCK

KS Paino Kajaani 2013

ILMOITUSASIAIT / ANNONSER

Ilpo Pitkänen Oy
Insinöörinkatu 7
00880 HELSINKI
p. (09) 5868 300
fax (09) 5868 3099

LEVIKKI / SPRIDNING

Lehti toimitetaan jäsenetuna kaikille unionin jäsenille ja mm. Rajavartiolaituksen kaikkiin toimipisteisiin, liittojen sidosryhmille, ilmoittajille ja kansanedustajille. Tidningen distribueras till alla medlemmar, Gränsbevakningsväsendets enheter, intressegrupper, annonsörer och riksdagsledamöter.

RAJAVIESTI NRO 1/2014

Artikkelien oltava toimituksessa viimeistään 28.2.2014. Redaktionen bör handa artiklarna senast 28.2.2014.

KANNEN KUVA / PÄRMBILDEN

Ossi Saniola

ISSN-L 1236-0104

ISSN 1236-0104 (Painettu / Tryckt)
ISSN 2242-3737 (Verkkojulkaisu / Nättdning)

Arvoisat lukijat!

Vuosi 2013 alkaa olla loppuillaan, ja on tullut aika katsoa taaksepäin mitä olemme saaneet aikaan kuluneena vuonna.

Kevään aikana käytiin virkaehtosopimusneuvottelut, joiden tuloksena Rajavartiolaikoksessa otettiin käyttöön työaikajoustot. Tasoituvapaajärjestelmällä ja kahden kolmeviikkoisjakson yhdistämisellä on tavoiteltu henkilöstöresurssien joustavampaa käyttöä. Molemmista järjestelyistä on kuulunut jäsenemme suunnasta mielipiteitä niin puolesta kuin vastaan. On vielä varhaista sanoa kuinka hyvin järjestelyt ovat hyödyttäneet Rajavartiolaikosta tai henkilöstöä, sillä joustot otettiin käyttöön kesken vuotta. Lopullisen kokonaiskuvan muodostaminen jää ensi vuoden puolelle.

Rajaturvallisuusunioni erosi Julkisten- ja hyvinvointialojen liitosta 25.10.2013. Eroamisen syynä oli se, että emme saaneet sovittua jäsenistön kannalta tärkeistä asioista työnantajan kanssa. Näin ollen Rajaturvallisuusunioni ry on sopimuksettomassa tilassa 1.4.2014 lukien, mikäli emme saa sitä ennen neuvoteltua tyydyttävää ratkaisua asioista. Neuvottelujen kohteena ovat Nuija-hankkeen myötä tullevien tullitehtävien, harva-hankkeeseen liittyvien ensivastetehtävien, meripelastuskouluttajien tehtävien ottaminen huomioon tehtävien vaativuudessa ja Suomenlahden rajatarkastusosastosta eriyttävän satamayksikön rajatarkastuspalkkio. Neuvottelut jatkuvat vielä joulukuussa, ja toivonkin, että olemme saaneet asiat sovittua tämän lehden ilmestymiseen mennessä.

Kuluvan vuoden aikana on ollut useita erimielisyysneuvotteluja. Vain yhdessä neuvottelussa olemme päätyneet yksimielisyyteen työnantajan kanssa. Suurimman osan jutuista olemme saattaneet työtuomioistuinkäsittelyyn. Jälleen täytyy ihmetellä, miten Rajavartiolaikoksessa voi olla näinkin paljon erimielisyyksiä tarkentavan virkaehtosopimuksen soveltamisessa, vaikka sopimus on lähestulkoon 20 vuotta vanha.

Rajavartiolaituksen talouden sopeuttamishojelman toteuttaminen jatkuu. Tulevan vuoden alusta otetaan käyttöön hallinnon ja tukipalveluiden uudistaminen. Henkilöstö- ja taloushallinnon sekä teknisten palvelujen palvelutuotantoa ja voimavaroja ryhdytään johtamaan keskitetysti Rajavartiolaituksen eskunnasta. Henkilöstö jatkaa pääosin sijoituspaikkakunnillaan. Tämän uudistuksen piirissä olevien henkilöiden tehtävät ja niiden sisältö tullaan arvioimaan uudelleen ensi kevään aikana.

Rajaturvallisuusunionin päätoimisen pääluottamusmiehen vaali on pidetty. Vaalin voitti Jouni Kurttila Kaakkois-Suomen rajavartiostosta. Haluan vielä näin jälkikäteen onnitella Jounia valinnasta, ja kiittää jäsenistöä äänestysaktiivisuudesta. Jouni aloittaa päätoimisen pääluottamusmiehen tehtävässä 13.1.2014.

Samalla haluaisin kiittää tehtävästä väistyvää Juha Masaliinia kaikista niistä vuosista, jotka hän on pyyteettömästi tehnyt työtään jäsenistömme eteen Merivartioliitossa ja Rajaturvallisuusunionissa. Ilman Juha Masaliinin panosta Rajaturvallisuusunionia ei olisi näin nopealla aikataululla saatu perustettua. Toivotankin Juhalle mitä parhainta menestystä tulevissa tehtävissään!

Vapaa-ajanviettopaikat on saatu rakennettua loppuun kuluneen vuoden aikana. Viimeisimmät viimeistelyt on tarkoitettu parantamaan jäsenistön viihtymistä lomakohteissa entisestään. Himoksella ja Rukalla kohteen vuokraan kuuluu edellisvuoden tapaan myös hissilippu. Käyttäjiltä toivotaan rakentavaa palautetta siitä, olemmeko kehittäneet vapaa-ajanviettopaikkoja oikeaan suuntaan.

Toivotan teille kaikille lukijoille Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta 2014!

Erkki Hirvonsalo
Puheenjohtaja

Året 2013 börjar närma sig sitt slut och det är dags att göra en återblick på det som vi lyckats prestera.

Vårens tjänstekollektivavtalsförhandlingar resulterade i att man inom Gränsbevakningsväsendet tog i bruk flexibel arbetstid. Med utjämningsledigheten och sammanfogandet av två treveckorsperioder strävar man till smidigare användning av personalresurserna. Åsikterna angående dessa arrangemang delar medlemmarnas åsikter, både för och emot. Eftersom systemet togs i bruk i mitten av året är ännu för tidigt att säga huruvida det har gynnat verket och personalen. Den slutliga helhetsbilden kommer att klarna under det kommande året.

Gränssäkerhetsunionen utträdde 25.10.2013 från Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena. Orsaken till detta var, att vi inte lyckades komma överens med arbetsgivaren om ärenden som är viktiga för våra medlemmar. Ifall avtalsförhandlingarna inte ger ett tillfredställande resultat kommer unionen från och med 1.4.2014 att befinna sig i ett avtalslöst läge. Förhandlingarna gäller de tulluppgifter som Nuija-projektet medför, Harva-projektet med uppgifter inom första delvården, sjöräddningsutbildarnas arbetsuppgifters beaktande då uppgiftens svårighetsgrad bedöms samt gränskontrollavdelning för hamnenheten som separerats från Finska Vikens gränskontrollavdelning. Förhandlingarna fortsätter ännu under december månad och jag hoppas, att resultat kommer att nås före denna tidning utkommer.

Under året som gått har ett antal förhandlingar om tvisteärenden genomförts. Av dessa har endast ett resulterat i samförstånd med arbetsgivaren. Största delen av tvisteärenden kommer att tas upp till behandling av arbetsdomstolen. Man förundrar sig ständigt över hur det är möjligt att man inom Gränsbe-

vakningsväsendet har så många meningsskiljaktigheter angående tolkningen av det preciserande tjänstekollektivavtalet. Avtalet har ju ändå varit i kraft nästan 20 år.

Genomförandet av det ekonomiska anpassningsprogrammet inom Gränsbevakningsväsendet fortsätter. Efter årsskiftet skall administrationen och stödfunktionerna förnyas. Personal- och ekonomiadministrationens tjänster och resurser kommer att centralt ledas av staben för Gränsbevakningsväsendet. Huvuddelen av den berörda personalen får bli kvar på sina respektive tjänstgöringsorter. Arbetsuppgifterna kommer att bedömas på nytt under vårens lopp.

Jouni Kurtila från Sydöstra Finlands gränsbevakningssektion valdes till Gränssäkerhetsunionens nya heltidsanställda huvudförtroendeman. Vill ännu en gång gratulera valsegraren samt tacka medlemmarna för röstränsaktiviteten. Jouni påbörjar sitt arbete 13.1.2014.

Samtidigt vill jag tacka Juha Masalin för alla de år som han på ett uto-mordentligt sätt skött om uppgiften både inom Sjöbevakningsförbundet och Gränssäkerhetsunionen. Utan hans personliga insats hade det inte varit möjligt att grunda Gränssäkerhetsunionen på en så kort tid. Önskar Juha all lycka och välgång med sina nya arbetsuppgifter!

Renoveringen av semesterstugorna har slutförts under det gångna året. Allt detta för att medlemmarna skall kunna fullt ut njuta och trivas under sin vistelse. På Himos och Ruka inkluderar stughyran, även under den kommande säsongen, ett liftkort. Vi hoppas att semesterfirarna hör av sig huruvida utvecklandet av fritidsstugorna har lyckats.

Vill tillönska alla läsare Fridfull Jul och Gott Nytt År 2014!

PÄÄLUOTTAMUSMIES

EDUNVALVONTAKATSAUS

TYÖMARKKINOIDEN KESKUSJÄRJESTÖT (SAK, STTK JA AKAVA) SAAVUTTIVAT 30.8.2013 NEUVOTTELUTULOKSEN TYÖLLISYYS- JA KASVUSOPIMUKSEKSI JOLLA PYRITÄÄN TURVAAMAAN SUOMEN TYÖLLISYYS- JA TALOUSKASVU MYÖS TULEVINA VUOSINA. NEUVOTTELUTULOKSEN JOHDOSTA MYÖS VALTION PÄÄSOPIAJÄRJESTÖT SAAVUTTIVAT NEUVOTTELUTULOKSEN JOKA ALLEKIRJOITETTIIN 25.10.2013. SOPIMUKSELLA UUDISTETTIIN VALTION VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUKSET JOSSA SEURAAVA SOPIMUSKAUSI ON 1.4.2014 – 31.1.2017. SOPIMUSKAUDEN ENSIMMÄINEN JAKSO PÄÄTTY 31.1.2016 JA TOINEN JAKSO 31.1.2017.

TEKSTI JUHA MASALIN

Työllisyys- ja kasvusopimukseen liittyvät palkankorotukset ovat valtiolla 1.8.2014 maksettava yleiskorotus joka on suuruudeltaan 20,00 euroa kuukaudelta ja seuraava yleiskorotus on 1.8.2015 jonka suuruus on 0,30 prosenttia, ns. toisen kauden, eli 1.2.2016–31.1.2017 korotuksista valtiolla päätetään 30.6.2015 mennessä.

Pääsopijajärjestöjen (JHL, JUKO ja Pardia) toimesta edellytettiin valtion neuvottelujen yhteydessä voimassa olevien sopimusten tarkasteluja myös virastoissa ja näissä tarkasteluissa RTU esitti

Rajavartiolaitoksen esikunnalle tarkasteltavaksi 1.1.2014 aloittavan Helsingin satamayksikön rajatarkastuspalkkion maksamista 1.1.2014 jälkeen sekä tullitehtävien, ensivastetehtävien ja yksiköissä toimivien meripelastuskouluttajien (tc) huomioimista vaativuusarvioinnissa. Kyseisessä tarkastelussa saavutettiin yhteinen näkemys siitä, että rajatarkastuspalkkion maksamiseen liittyvät neuvottelut käytäisiin vuoden 2013 loppuun mennessä ja tavoitteena oli löytää asiasta yhteinen näkemys siitä miten syntynyt ongelma voidaan ratkaista. Vaativuusarviointiin liittyvät asiat otettaisiin käsittelemään heti vuoden 2014 alussa, koska näköpiirissä oli, että vaativuusarviointiin liittyvät

asiat vaativat selvittelyä myös hallintoyksiköissä ennen niiden käsittelyä palkkalautakunnassa.

Rajaturvallisuusunionin hallitus ei lopulta kuitenkaan hyväksynyt pääsopijajärjestöjen saavuttamaa ratkaisua, jolla oli myös vaikutusta aiemmin tarkastelujen asioiden uudelleen tarkasteluun. Hallitus katsoi, että työrauhavelvoitteen alla Rajavartiolaitoksessa esillä olleita asioita ei olisi pystytty ratkaisemaan, etenkin kyseisessä aikataulussa ja RTU:ta tyydyttävällä tavalla.

Samalla RTU:n hallitus joutui päättämään myös eroamisesta Julkisten- ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:stä, koska JHL ry hyväksyi valtiolla pääsopijoiden neuvotteleman työllisyys- ja

kasvusopimukseen liittyvän virkaehtosopimuksen. 24.10.2013 RTU jätti lopulta eroilmoituksen JHL:stä. Työllisyys- ja kasvusopimuksessa sovitut asiat eivät siis koske edellä mainitun johdosta RTU:n jäsenistöä, ne tulevat voimaan kuitenkin jos RTU palaa pääsopijajärjestön jäseneksi. Vaikka RTU ei kuulu tällä hetkellä mihinkään pääsopijajärjestöön, niin siitä huolimatta RTU on edelleen sidottu työrauhavelvoitteeseen nykyisen sopimuskauden loppuun, eli 31.3.2014 asti. Mikäli työrauhavelvoitteen aikana ei RTU:n esittämässä asioissa saavuteta ratkaisua, on RTU:lla mahdollisuus irtisanoa nykyiset sopimukset siten, että työrauhavelvoite ei olisi enää voimassa 1.4.2014 alkaen.

Neuvottelut RTU:n esittämistä virkaehtosopimusasioista käydään toistaiseksi Rajavartiolaitoksen esikunnan ja RTU:n kahdenvälisinä neuvotteluina, ainakin siihen asti kunnes asioista löydetään molempia osapuolia tyydyttävä ratkaisu.

Rajaturvallisuusunionin näkemyksen mukaan esitetyt asiakokonaisuudet olisivat olleet ratkaistavissa myös nykyisten sopimusten perusteella ja vaativuusarviointiin liittyvät asiat kuuluvat normaaliin tehtävien vaativuuden liukuman piiriin. Helsingin satamayksikön rajatarkastuspalkkion osalta ei myöskään nähdä kustannusvaikutusta. Satamayksikössä maksetaan kyseistä palkkiota tällä hetkelläkin, mutta uudenvuoden yöllä organisaatiossa tapahtuu sellainen muutos, että kyseinen satamayksikkö poistuu Helsingin rajatarkastusosaston alaisuudesta omaksi yksiköksi, eikä satamayksikköä enää aamulla löydykään rajatarkastuspalkkion piiriin kuuluvasta listasta. Työtehtävissä tai työskentelyolosuhteissa ei kuitenkaan ole tapahtumassa minkäänlaista muutosta kyseisen yön aikana, tämän organisaatiomuutoksen johdosta työnantajan näkemys kuitenkin on, ettei kyseistä rajatarkastuspalkkiota voitaisi maksaa enää 1.1.2014 jälkeen. Kustannusneutraalin ratkaisun löytäminen rajatarkastuspalkkion maksamiseksi myös tulevaisuudessa olisi kuitenkin Rajavartiolaitoksen esikunnan mukaan jatkossakin mahdollista, jos nykyisen sopimuksen sisältä löytyy rahoitus jolla rajatarkastuspalkkiosta aiheutuvat kustannukset voitaisiin kattaa, RTU ei kuitenkaan näe satamayksikössä jatkossa maksettavalle rajatarkastuspalkkiolle minkäänlaista uutta lisäkustannusvaikutusta joka tulisi sopimusvarallisuudella uudelleen rahoittaa.

Vaativuusarviointiin liittyvien vaatimusten osalta työnantaja katsoo RTU:n näkemyksestä poiketen, niiden olevan arviointilinjaa muutoksia, jotka edellyttävät vaativuusarviointikäsi- kirjaan muutoksia ja näin ollen ne edellyttävät sopimusvarallisuuden käyttämistä muutosten rahoittamiseksi. Neuvottelut kyseisten asioiden ratkaise-

miseksi jatkuvat toistaiseksi, ainakin joulukuun alkupuolelle asti.

Edellä mainitusta pääsopijajärjestöstä irtaantumisen johtuen Rajaturvallisuusunionia ei tulla työnantajan ilmoituksen perustella jatkossa kutsumaan myöskään Rajavartiolaitoksen sopimustoiminnan seurantaryhmän kokouksiin. Syyskuun kokouksessa johon RTU:lla osallistumismahdollisuus vielä oli, käsiteltiin mm. neuvotteluissa esillä olleita asioita, vuoden 2014 suoritusarviointien koordinoitua, valmiusjärjestelyjen kehittämistä mm. laivapalveluksen varallaolotuntien määrätymisperusteista ja koiranohjaajien ammattitaitoli- sän maksuperusteista. Seurantaryhmän kokousten esityslistat käsiteltävistä asioista on luvattu kuitenkin myös jatkossa RTU:lle toimittaa.

Juha Masalin.

ERIMIELISYYSASIAT

Työtuomioistuimeen lähetettyjen erimielisyyksien alustavaa eikä varsinaista käsittelypäivää ole työtuomioistuin vielä ilmoitettu. Työtuomioistuin- käsittelyyn on siis lähetetty hälytyksen työ- aikamerkintöihin liittyvä erimielisyys, virkamatkan yhteydessä suoritettua matka-ajan katsominen työaikaa vastaavaksi ajaksi -erimielisyys ja virka- miesten oikeudesta päivärahaan komennuksensa ajalta, mikäli virkamatka ulottuu komennuksen aikana yli 15 km etäisyydelle virkapaikasta koske- va erimielisyys.

Rajavartiolaitoksen esikunnan kanssa on käyty myös alustavat neuvottelut koskien VLLV:n tulkintaa varallaolon määräytymisperusteista, peruskurssilaisten työajan merkitsemisestä harjoitte- lujaksolla ja LR:n erimielisyyttä taloukkovajausten suunnitteluperusteista. Kyseisten erimielisyyksien osalta ei kuitenkaan ole työnantajan toimesta laadittu pöytäkirjoja allekirjoitettavaksi. Alustavien neuvotteluiden perustella vaikuttaa mahdollisel- ta, että ainakin varallaolon määräytymisperusteis- ta ja peruskurssilaisten työaikamerkinnöistä on mahdollista saavuttaa yhteisymmärrys. Taulukko- vajausten suunnitteluun liittyvän erimielisyyden osalta ratkaisua jouduttanee edelleen etsimään.

MUUT EDUNVALVONTA-ASIAT

Rajavartiolaitoksen yhteistoimintalauta- kunnassa on syksyn aikana käsitelty useita pysyväisasiakirjauudistuksia joihin RTU on laatinut lausunnot, samoin mm. Rajavartio- laitoksen vuoden 2014 koulutusohjelmaan, kaistatarkastusohjeistukseen sekä Rajavartio- laitoksen liittyviin laki- ja asetusuudistuksiin on myös laadittu lausunnot.

Rajaturvallisuusunioni oli kuultavana marraskuun alussa eduskunnan hallintova- liokunnassa koskien HE 92/2013 vp eduskun- nalle laeiksi Rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain ja henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamista koskevista asioista. Pääpaino kuulemisessa kohdistui hallintolakiin tehdystä muutosesi- tyksestä joka koskee virkamiesten siirtämistä toiseen virkaan tai tehtävään ja kyseisten siirtojen perusteisiin. Rajaturvallisuusunioni ei näe perusteltuna muuttua nykyistä siir- tokäytäntöä Rajavartiolaitoksen esikunnan esittämällä tavalla, varsinkin kun kyseiset muutostarpeet juontavat juurensa eräaseen korkeimman hallinto-oikeuden tekemään päätökseen joka oli siirtovelvollisten virka- miesten osalta myönteinen.

LOPUKSI

Vuodenvaihteessa sulkeutuu yksi sivu edun- valvontarintamalla, sillä allekirjoittaneen lähes parinkymmenen vuoden edunvalvontatehtävät päättyvät ja paluu virkatehtäviin on edessä. Tämän johdosta haluan kiittää Rajaturvallisuus- unionin jäseniä ja kaikkia yhteistyökumppaneita menneistä vuosista ja yhteistyöstä. Samalla haluan toivottaa seuraavalle Rajaturvallisuusunio- nin päätoimiselle päälähtämismiehelle Jouni Kurttilalle onnea, menestystä ja etenkin voimia tulevassa varsin haastavassakin päälähtämismie- hen tehtävässä.

INTRESSEBEVAKNINGEN

DE CENTRALA FACKORGANISATIONERNA (FFC, STTK OCH AKAVA) UPPNÅDDE 30.8.2013 ETT FÖRHANDLINGSRISULTAT OM SYSSLSÄTTNINGS- OCH TILLVÄXTAVTALET MED VILKET MAN STRÄVAR TILL ATT TRYGGA SYSSLSÄTTNINGEN OCH DEN EKONOMISKA TILLVÄXTEN I FINLAND ÄVEN UNDER DE KOMMANDE ÅREN. DETTA MEDFÖRDE ATT OCKSÅ DE STATLIGA CENTRALORGANISATIONERNA UNDERTECKNADE FÖRHANDLINGSRISULTATET 25.10.2013. HÄRMEDE GÄLLER DE FÖRNYADE STATENS TJÄNSTE- OCH ARBETSKOLLEKTIVAVTAL UNDER PERIODEN 1.4.2014 – 31.1.2017. AVTALSPERIODEN FÖRSTA PERIOD STRÄCKER SIG FRAM TILL 31.1.2016 OCH DEN ANDRA FRAM TILL 31.1.2017.

TEXT **JUHA MASALIN**

Den allmänna höjningen på 20,00 euro per månad utbetalas 1.8.2014 och den påföljande allmänna höjningen på 0,30% utbetalas 1.8.2015. Lönehöjningen som gäller den s.k. andra perioden, det vill säga 1.2.2016 – 31.1.2017 besluts före utgången av 30.6.2015.

De statliga huvudavtalsorganisationerna (JHL, JUKO och Pardia) förutsatte att man i samband med de statliga avtalsförhandlingarna även granskar de ikraftvarande avtalen inom ämbetsverken. Detta medförde att GSU framhöll att staben för GBV bör granska situationen på hamnenheten vars verksamhet startar i Helsingfors 1.1.2014. Gränskontrollsarvodet bör utbetalas även efter årsskiftet. Tulluppgifterna, första delvården samt TC-skolningen (sjöräddningsutbildarna) bör iaktas inom kravbedömningen. Gransknin- gen resulterade i att parterna var ense om att förhandlingarna angående gränskontrollsarvo- det genomförs före årsskiftet och man strävar till att hitta en lösning som bägge parterna kan godkänna. Ärenden som berör kravbedömningen tas i behandling i början av 2014 efter att de blivit utredda inom sektionerna och behandlats av lönenämnden.

Gränssäkerhetsunionens styrelse kunde till slut inte godkänna uppgörelsen som huvudavtalsorga- nisationerna uppnått, eftersom denna även påver- kade möjligheterna att på nytt ta upp ärenden som tidigare behandlats. Styrelsen ansåg, att man inom GBV inte kan lösa ovannämnda problem på ett tillfredsställande sätt under rådande arbetsfred, speciellt under det stadgade tidschemat.

Detta ledde till att unionsstyrelsen var tvungen att separera sig från takorganisationen JHL efter- som denna hade godkänt den statliga centrala löneuppgörelsen. Meddelandet om utträdet del- gavs JHL 24.10.2013. Punkterna som nämns i den centrala löneuppgörelsen gäller alltså inte GSU:s medlemmar förrän unionen åter blir medlem i en huvudavtalsorganisation.

Gränssäkerhetsunionen är, trots att den inte för tillfället hör till någon huvudavtalsorganisation, bunden av arbetsfredsplikten fram till slutet av den nuvarande avtalsperioden, 31.3.2014. Ifall man inte kan uppnå förhandlingsresultat gällande de ärenden som framlagts har GSU möjlighet att uppsäga de rådande avtalen så, att arbetsfreden upphör från och med 1.4.2014.

Tjänstekollektivavtalsförhandlingarna kommer att tillsvidare genomföras bilateralt mellan GBV och GSU, åtminstone fram till att man uppnår ett resultat som tillfredsställer bägge parterna.

Enligt Gränssäkerhetsunionens åsikt hade man kunnat lösa de ovannämnda ärenden på basis av de nuvarande avtalen och ärenden som berör kravbedömningen hör till den normala lönegli- dningen. Gränskontrollsarvodet på Helsingfors hamnenhet medför inte heller kostnadseffekter eftersom ett dylikt arvode erhålls redan. Efter årss- kiftet blir hamnen en egen enhet som inte längre står under Helsingfors gränskontrollavdelning och därmed inte finns nedtecknat i listan på enheter som har rätt till arvodet. Fastän arbetsuppgifter- na och förhållandena förblir de samma anser arbetsgivaren att enheten inte har rätt till arvodet efter årsskiftet. Staben för GBV har framlagt att er- läggandet av gränskontrollarvodet kan i framtiden vara möjligt förutsatt att man finner ett kost- nadsneutralt sätt, alltså lösgör avtalsegendom till detta ändamål.

Angående kravbedömningen anser arbetsgi- varen, att samtliga ändringar gällande bedöm- ningsgrunderna i handboken bör finansieras med avtalsegendom. Förhandlingsprocessen fortsätter tills vidare, åtminstone en bit fram på december.

Eftersom Gränssäkerhetsunionen för tillfället står utanför huvudavtalsorganisationerna kommer unionen enligt arbetsgivarens beslut inte att inkallas till arbetsgruppen som följer upp avtalsverksamheten. Under arbetsgruppens senaste möte i september, där vår representant ännu var närvarande, behandlades bland annat ärenden som tagits upp inom avtalsförhandlin- garna, koordineringen av 2014 års prestationsbe- dömningar, utvecklandet av beredskapen t.ex.

beredskapstimmarna inom fartygstjänst och kompetenstillägget för hundförare. Arbetsgivaren har trots allt meddelat att föredragningslistorna för arbetsgruppens sammanträden kommer även framdeles att delges Gränssäkerhetsunionen.

TVISTEÄRENDEN

Arbetsdomstolen har inte ännu meddelat tidpunkten för den preliminära eller ordinära behandlingen av våra inskickade tvisteärenden. Dessa tvisteärenden gäller arbetstiden under alarmering, huruvida resetiden under tjänsteresa räknas till arbetstid samt tjänstemannens rätt till dagtraktamente under kommandering då resans längd överskrider 15km räknat från tjänstgö- ringsplatsen.

Preliminära underhandlingar har genomförts med staben för GBV angående Bevakningsflyg- divisionens beredskapsdirektiv, arbetstiden för elever på grundkursens praktikperiod samt tvistemålet angående planeringsgrunderna för tabellunderskottet i Lappland. Arbetsgiversidan har inte sammanfattat protokoll som parterna kunde underteckna. På basen av de preliminära underhandlingarna verkar det möjligt, att tvisten som gäller beredskapen och elevernas arbetstid kunde lösas.

ÖVRIGA ÄRENDEN

Inom Gränsbevakningsväsendets samarbets- nämnd har man under höstens lopp behandlat ett flertal förnyade beständedokument. Till dessa har GSU formulerat anföranden liksom till ärenden gällande skolningsprogrammet för 2014, filgranskningsanvisningen samt diverse lag- och förordningsrevisioner vilka korrelerar Gränsbevak- ningsväsendet.

Gränssäkerhetsunionen var inkallad till riksdagens förvaltningsfullmäktige för utfrågning om lagändringen gällande lagen om Gränsbevak- ningsväsendets administration och behandlingen av personuppgifter samt ändringen av diverse annan relaterande lagstiftning. Utfrågningen

gällde i huvudsakligen ändringsförslagen i förvaltningslagen, förflyttning av tjänsteman till annan tjänst eller uppgift samt grunderna till dessa. Gränssäkerhetsunionen anser att det inte är motiverat att ändra den nuvarande praxisen gällande förflyttningar på det sätt som staben för Gränsbevakningsväsendet föreslår, i synnerhet då dessa ändringsbehov grundar sig på ett beslut av

den högsta förvaltningsdomstolen som var förelagt för en förflyttningspliktig tjänsteman.

TILL SLUT

Vid årsskiftet kommer en epok inom intressebevakningen att avslutas. Undertecknad stiger åt sidan efter knappt två decennier långt förvärv inom

intressebevakningen och återgår till tjänsteuppgifterna. Jag vill härmed tacka Gränssäkerhetsunionens medlemmar och alla samarbetspartners för de gångna åren och för samarbetet. Samtidigt vill jag tillönska min efterträdare som heltidsanställd huvudförtroendeman Jouni Kurttila lycka, välgång och framför allt krafter inför de kommande krävande uppgifterna.

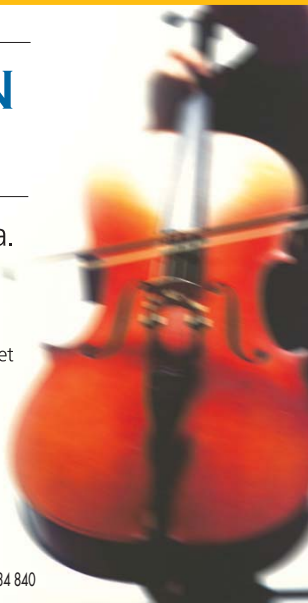
YHTEINEN SÄVEL

Laadussa. Aikatauluissa.
Hinnoissa.

Esitteet • Lehdet • Lomakkeet
Kirjekuoret • Käsiohjelmat • Julisteet
Pääsilyput ja muut painotuotteet

KAJAANIN
KIRJAPAINO

KETTUKALLIONTIE 9A • 87100 KAJAANI • PUH (08) 6134 840

LYNX- ja SKI-DOO -moottorikelkat

CAN-AM -mönkijät

Varaosat – Varusteet – Huollot

Koillis★Motor

Järvenpääntie 2, 93600 KUUSAMO
Puh. 08-852 1855

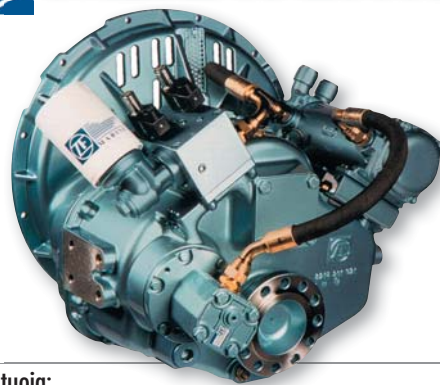
Ylä-Kainuun Kone ja Varaosa Oy
Kiannonkatu 2-4, 89600 ÄMMÄNSAARI
Puh. 08-713885, 0400684438

Metsä

MERIVAIHTEET

Maahantuoja:

atoy

Ruukintie 7-9, 02330 Espoo, www.atoy.fi
Puh. (09) 6827 1, Faksi (09) 6827 305

RAUMA CATA
YOUR RELIABLE PARTNER AT SEA

Merihinauksen ammattilainen palveluksessasi!

Hyvää Joulua!

Rakennusliike KUURA

Kitkantie 20, KUUSAMO
Puh. 0400 682 434

Kumilaakso Oy
Kotka

MODA PAJAKKA

Kainuuntie 76, 88900 Kuhmo

NEUVOTTELURINTAMALTA

TEKSTI VARAPUHEENJOHTAJA JUSSI KÄMPPI

ÄNSISATAMAN RAJATARKASTUSPALKKIO

Länsisataman Rajatarkastuspalkkion maksamisen uhkaa loppua Länsisataman rajavartiomiehille 31.12.2013. Tämä johtuu organisaatiomuutoksesta, jossa Helsingin rajatarkastusosastoon kuuluvista virkamiehistä muodostetaan satamaan oma yksikkö. Koska virkaehtosopimuksessa ei Länsisataman rajatarkastusyksikköä ole, tulkitsee työnantaja asian niin, ettei siellä työskenteleville virkamiehille tarvitse myöskään rajatarkastuspalkkiota maksaa.

Työnantajan kanta asiaan on vähintään tragikoominen, sillä Helsingin satamat olivat nimenomaan ensimmäisiä paikkoja, joissa rajatarkastuspalkkiota edeltänyttä passintarkastuslisää maksettiin kompensoimaan pääkaupunkiseudun kalliita asumiskustannuksia ja houkuttelemaan työvoimaa muualta Suomesta satamiin.

Rajaturvallisuusunioni pitää itsestään selvänä, että rajatarkastuspalkkio tulee maksaa Länsisataman rajavartiomiehille kuten ennen organisaatiomuutosta.

TULLITEHTÄVÄT

NUIJA I pilottihanke käynnistettiin 16.3.2009 ja NUIJA II pilottihanke 1.12.2012. Pilotointia jatketaan vuoden 2014 loppuun asti, eikä Rajavartiolaitos voi olla ottamatta toimintamalleja pysyviksi käytänteiksi, koska rajanylityspaikkojen uusi infrastruktuuri ei edes mahdollista entisenlaisia tullitarkastuksia. Pilotoinnissa rajatarkastajat tekevät säännöllisesti tullitehtäviä Nuijamaan rajatarkastusasemalla ja uuden rajatarkastusmallin myötä käytäntö laajenee myös muille rajanylityspaikoille.

Rajatarkastajien suorittamiin tullitehtäviin kuuluvat tullin nk. kaistavalvonta, ajoneuvovakuutusten tarkastukset, lemmikkieläinten rajatarkastukset, sekä tax-free kuittien ja invoice-laskujen tarkastukset. Tullitehtävien hoitamiseksi henkilöstö on koulutettu tullin suunnitteleman koulutusohjelman mukaan.

Kyseessä on selkeästi uusi osatehtäväalue, joka olisi lisättävä vaativuusarviointikäsi kirjään ja tullitehtäviä tekevät virkamiehet arvioitava sen mukaan. Pilotointien suunnitteluvaiheessa myös Kaakkois-Suomen rajavartioston komentajan kantana oli, että uudet tehtävät tulee huomioida myös palkkauksessa. Nyt työnantajan kantana on, että muutos tulisi rahoittaa sopimusvarallisuudella, vaikka itse on tehtävät virkamiehilleen haalinut kuormittamaan entisestään alati kasvavan

rajanylitysliikenteen paineen alla työn pakkotahtisuudesta kärsiviä rajatarkastajia.

ENSIVASTETEHTÄVÄT

Syrjäseuduilla pelastuslaitosten vaste-ajat ovat pitkiä ja hätätilanteissa apua joudutaan odottama huomattavasti kauemmin kuin muualla. Tilanteen parantamiseksi Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköt ovat sopineet pelastuslaitosten kanssa ensivastepartioista, rajavartiomiehiä on koulutettu mm. antamaan henkeä pelastavaa ensiapua ja partioautoja on varusteltu kyseisiin tehtäviin. Harvaan asutulla rajaseudulla rajan partio onkin usein ensimmäisenä paikalla kun tehtävä hätäkeskuksesta annetaan. Kyseessä on yhteiskunnan kannalta kustannustehokas toimintamalli ja ennen kaikkea rajaseudun asukkaille merkittävä turvallisuustekijä.

Ensivastekoulutetun ja ensivastetehtäviä hoitavan rajavartiomiehen tehtävä on selkeästi perustehtävää vaativampi ja se tulisi huomioida palkkauksessa tehtävän vaativuusarvioinnissa. Valitettavasti myös tässä tapauksessa työnantajan kantana on, että korotukset tulisi rahoittaa sopimusvarallisuudella.

TC-KOULUTTAJAT (TRAINING COORDINATOR)

Raja- ja merivartiokoulun (RMVK) järjestämän koulutuksen tueksi hallintoyksiköiden on määrättävä riittävä määrä meripelastuskouluttajia, jotka sijoitetaan keskeisille asemille ja vartiolaivoille. Kouluttajan päätehtävänä on oman henkilöstön kouluttaminen ja yhteyden pito raja- ja merivartiokoululle meripelastusalaan liittyvissä asioissa. Lisäksi tehtävä sisältää harjoitusten ja koulutustilaisuuksien järjestämistä myös muille alueen meripelastusalan toimijoille. TC-kouluttaja voi toimia myös RMVK:n järjestämissä harjoituksissa kouluttajana.

Suunniteltavat harjoitukset ovat luonteeltaan sellaisia, että ne edellyttävät huolellista etukäteisvalmistelua, jotta turhilta kalusto- ja henkilövahingoilta vältytään. Kouluttajat toimivat harjoituksissa turvallisuusvastaavina, harjoituksen johtajina tai tarvittaessa maalimiehinä.

RVL PAK. C22 määrittää TC-kouluttajalle pätevyysvaatimukset. Kouluttajalla tulee olla käytyä kaikki 1 ja 2 tason meripelastusalan kurssit, sekä pintapelastusmoduuli (R1).

Hallintoyksiköt ovat määränneet meripelastuskouluttajan tehtäviin kuusi rajavartiomiestä Suomenlahden merivartiostossa ja kahdeksan Länsi-Suomen merivartiostossa. Vaikka tehtävä on virkamiesten perustehtäviä vaativampi, ei

liene lukijoille yllätys että tässäkin tapauksessa työnantaja ei maksa tehtävän hoitamisesta korkeampaa tehtävän vaativuuden palkanosaa eikä lisäpalkkioita.

MITÄ TEKEE RAJATURVALLISUUSUNIONI?

Rajavartiolaitoksen palkkausjärjestelmässä lähtökohtana on, että tehtävien muuttuessa vaativammiksi, myös tehtävän vaativuudesta maksettava palkanosa nousee normaalina liukumana tai vaativuusarviointikäsi kirjää muokataan vastaamaan todellisuutta. Tätä myös Rajaturvallisuusunioni edellyttää. Koska näkemyserot ovat työnantajan kanssa suuret, eikä tyydyttävää neuvottelutulosta voida odottaa työrauhavelvoitteen alla, RTU on eronnut pääsopijajärjestö JHL:sta ja jättäytynyt samalla työllisyys- ja kasvusopimuksen ulkopuolelle. Voimassa oleva virkaehtosopimus päättyy 31.3.2014, jonka jälkeen olemme sopimussettomassa tilassa ja meillä on mahdollisuus tarvittaessa ryhtyä laillisiin työtaistelutoimenpiteisiin, ellei tavoitteitamme ole siihen mennessä neuvotteluissa saavutettu.

Riippumatta siitä, että RTU nyt jää työllisyys- ja kasvusopimuksen ulkopuolelle niin tavoitteena on saada edellä mainitut asiat ratkaistua siten, että työllisyys- ja kasvusopimuksessa mainitut yleiskorotukset tulevat myös RTU:n jäsenille 1.8.2014 siten kuin korotuksista ko. sopimuksessa on sovittu.

Kuriositeettina mainittakoon, että johtavien virkamiesten tai asiantuntijoiden työn muuttuessa vaativammaksi, niin palkkaus nousee työnantajan toimenpitein automaattisesti, mutta kenttätehtävissä työskentelevien kyseessä ollen siihen vaaditaan aina pääsopijajärjestöjen valtiolta neuvottelemaa sopimusvarallisuutta.

Luotettavuus, yhteistyökyky, ammattitaito. Missä nämä Rajavartiolaitoksen arvot ovat omaa henkilöstöä kohtaan, vai onko henkilöstöjohtaminen rajattu niiden ulkopuolelle?

FRÅN FÖRHANDLINGSFRONTEN

TEXT VICEORDFÖRANDE JUSSI KÄMPPI

VÄSTRA HAMNENS GRÄNSKONTROLL-ARVODE

Utbetalningen av gränskontrollarvodet för gränsbevakningsmän slutar 31.12.2013. Detta beror på en organisationsändring varmed man bildar en egen enhet i hamnen av tjänstemän som hör till Helsingfors gränskontrollavdelning. Eftersom Västra Hamnens gränskontrollenhet inte omnämns i tjänstekollektivavtalet, tolkar arbetsgivaren saken så, att tjänstemännen som jobbar där inte är berättigade till arvodet.

Arbetsgivarens tolkning är minst sagt tragikomisk eftersom hamnarna i Helsingfors var de första arbetsplatserna där man erhöll gränskontrollarvodets föregångare, det vill säga passgranskningstillägget för att kompensera huvudsadsregionens

KUVA TOMMI ROTH

dyra levnadskostnader och locka arbetskraft till hamnen från andra orter i Finland.

Gränssäkerhetsunionen anser det vara självklart att Västra Hamnens gränsbevakningsmän, också efter organisationsändringen, bör erhålla gränskontrollarvodet.

TULLUPPGIFTERNA

NUIJA I pilotprojektet startades 16.3.2009 och NUIJA II pilotprojektet 1.12.2012. Projektet kommer att fortsätta fram till slutet av 2014 och Gränsbevakningsväsendet kan inte undkomma att verksamhetsmodellerna tas i stadigvarande bruk eftersom den nya infrastrukturen på gränsövergångsplatserna inte möjliggör tillbakagång till det gamla sättet att utföra tullgranskning. Under pilotprojektet utför gränskontrollanterna regelbundet tulluppgifter på gränsstationen Nuijamaa och i samband med den nya gränskontrollmodellen utökas bruket till övriga gränsövergångsställen.

Till tulluppgifterna hör den så kallade filövervakningen, granskning av fordonsförsäkringar, gränskontroll av sällskapsdjur samt granskning av tax-free kvitton och invoice-räkningar. Personalen har utbildats enligt ett skolningsprogram som tullen sammanställt.

Detta är klart och tydligt fråga om ett nytt deluppgiftsområde som bör insättas i kravbedömningshandboken och tjänstemännen som utför tulluppgifter bedömas därefter. Under projektets planeringsskede framlade kommandören för Sydöstra Finlands gränsbevakningssektion, att de nya uppgifterna bör beaktas även i lönen. Nu anser arbetsgivaren att förändringen skall finansieras med avtalsegendom, fastän han på eget bevåg kommit in med extra arbetsuppgifter för tjänstemän som tyngs av arbetstrycket som den ständigt ökande gränsövergångstrafiken medför.

UPPGIFTERNA INOM FÖRSTA DELVÅRDEN

Räddningsverkets responstider på glesbygden är långa och den nödställda får vänta längre än på andra orter. För att underlätta detta har sektionerna avtalat med räddningsverk om första delvårdspatruller och gränsbevakningsmän har utbildats i bland annat livräddande första hjälp. Även fordonen har utrustats för detta ändamål. Då larret går och det gäller glesbygden är gränspatrullen ofta den första på plats. En dylik verksamhetsmodell är ur samhällssynvinkel kostnadseffektiv och framför allt för en betydande trygghetsfaktor för glesbygdens invånare.

En tjänsteman som har utbildats och utför ovannämnda uppgifter har helt klart högre krav på sig jämfört med basuppgiften. Detta borde följaktligen beaktas i kravbedömningen. Tyvärr anser arbetsgivaren, återigen, att lönehöjningen bör finansieras med avtalsförmögenhet.

TC-UTBILDARNA (TRAINING COORDINATOR)

För att stöda Gräns- och sjöbevakningsskolan bör sektionerna stå till tjänst med ett tillräckligt stort antal sjöräddningsutbildare som placeras på centrala stationer och bevakningsfartyg. Utbildarnas huvuduppgift är att utbilda den egna personalen samt att hålla kontakt med skolan gällande ärenden som berör sjöräddningen. Dessutom bör övnings- och skolningstillfällen anordnas även för andra lokala aktörer inom sjöräddningsbranschen. En TC-utbildare kan även fungera som utbildare på övningar som skolan arrangerar.

Övningarna kräver noga planering för att förhindra skador på utrustning och personal.

TC-utbildarna ansvarar för säkerheten under övningstillfällen, leder övningen och fungerar vid behov som målmän.

GBV:s beståendedokument RVL PAK. C22 fastställer behörighetskravet för TC-utbildaren. Utbildaren bör ha genomgått samtliga sjöräddningskurser på nivå 1 och 2 samt ytbärgarmodulen (R1).

Sektionerna har utnämnt sex gränsbevakningsmän till sjöräddningsutbildare på Finska Vikens och åtta gränsbevakningsmän i Västra Finland. Fastän uppgiften är mer krävande än basuppgiften har arbetsgivaren, hör och häpna, även i detta fall beslutat att inte betala

högre lön för utförandet av uppgiften, varken genom höjd kravdel eller tilläggsarvode.

VAD GÖR GRÄNSSÄKERHETSUNIONEN?

Gränsbevakningsväsendets lönesystem utgår från att då arbetsuppgifterna blir mer krävande kommer även lönedelen som berör uppgiften svårighetsgrad att öka genom normal löneglidning. Gränssäkerhetsunionen håller med, fullt och fast. Eftersom åsikterna går till den grad isär med arbetsgivaren är det lönlöst att vänta ett tillfredställande förhandlingsresultat under rådande arbetsfred. Därför har Gränssäkerhetsunionen sagt upp sitt medlemskap i huvudavtalsorganisationen JHL och därmed står utanför sysselsättnings- och tillväxtavtalet. Tjänstekollektivavtalet är i kraft fram till 31.3.2014. Efter det befinner vi oss i ett avtalslöst läge och har möjlighet att vid behov ta i bruk lagliga arbetsstridsåtgärder ifall våra mål inte förhandlingsvägen har uppnåtts.

Gränssäkerhetsunionen strävar till att uppnå ett förhandlingsresultat gällande de ovannämnda problemen och därefter ansluta sig till sysselsättnings- och tillväxtavtalet och därmed erhålla 1.8.2014 de omnämnda avtalsenliga allmänna höjningarna.

Som kuriositet bör nämnas, att då ledande tjänstemäns och experters arbetsuppgifter blir mera krävande, höjs lönen automatiskt genom arbetsgivarens åtgärder, men då det gäller de som arbetar ute på fältet kräver ett löneflytt alltid att huvudavtalsorganisationer avtalar med staten om avtalsegendom.

Pålitlighet, samarbetsförmåga, yrkeskunnighet. Var står Gränsbevakningsväsendets egna värderingar jämt mot den egna personalen, eller har personalledarskapen lämnats utanför?

VIRKAMIES – PAREMPI IHMINEN, RAJAVARTIOMIES – TÄYDELLINEN YKSILÖ?

KUVA TOMMI ROTH

VALITETTAVASTI OTSIKON MUKAINEN AJATUS EI KÄYTÄNNÖSSÄ TOTEUDU VAAN EDUSTAMME KESKIVERTOA OTANTAA KANSASTA HYVINE JA HUONOINE PUOLINEMME. TYÖPISTEISSÄ ON YHTÄ AIKAA ILOA JA SURUA, JOKU ON SYVÄSTI RAKASTUNUT JA TOINEN KOKEE ERON AHDISTUSTA TAI JONKUN LÄHIPIIRI SUREE MENETYSTÄ JA TOISEN ILOITSEE UUDESTA ELÄMÄSTÄ. YHTEISKUNTA ODOTTAA MEILTÄ 24/7 VIRHEETÖNTÄ SUORITUSTA PÄIVÄSTÄ PÄIVÄÄN, ELÄMÄNTAPAMME ON OLTAVA NUHTEETONTA JA LUOTETTAVAA.

TEKSTI MIKA KAIKKONEN

Meidän on virassa ja yksityiselämässä käyttäydyttävä siten, ettemme menettele tavalla, joka on omiaan vaarantamaan luottamusta rajavartiolaitokselle kuuluvien tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen.

Työvälineinä tehtävissämme käytämme aistejamme, järkeämme ja lakeihin kirjattuja toimivaltuuksia. Ne ovat meidän työkaluja ja vastaavia normaaleja välineitä eikä mitään yliluonnollisia "taikavoimia". Tässä ja nyt käsittelemme yksinkertaiset ja selvät tapaukset. Vähänkään vaativimmat tapaukset menevät huolellisesti tehtävään tutkintaan. Yleensä välittömät sanktiomme rajoittuvat pieneen taloudelliseen seuraamukseen tai maahansaapumisen epäämiseen. Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksussa, öljypäästömaksussa ja muutamissa rajavartiolaitoksen tutkimissa rikoksissa kuten törkeä metsästysrikos tuomion taloudellinen vaikutus on ollut jo tuhansia euroja. Kaikessa viranomaistoiminnassa asiakkaan oikeusturva on turvattu monella tavalla. Asiakkaalle annetaan valituskelpoinen päätös, asiakas voi hakea muutosta tai oikaisua, viranomaisen toiminnasta voi valittaa tai kannella tai ainakin kirjoittaa harmistuksissaan nimimerkillä nettiin tai lehteen.

Mitä virkamies voi tehdä käytettyään lain suo-

mia toimivaltuuksia, opastettuaan tai ohjattuaan asiakkaita tai muussa konfliktiin johtaneessa tilanteessa. Kehotan jokaista kirjaamaan huolella ylös poikkeukselliseen tapaukseen liittyvät asiat, silminnäkijät ynnä muut jälkikäteen asian todentamista helpottavat seikat omiin tiedostoihin tuleviksi vuosiksi talteen. Pahimmillaan niitä tietoja tarvitaan jopa vuosien päästä, jolloin voit palauttaa tapauksen paremmin mieliin ja pystyt kertomaan faktat.

Harva meistä on joutunut oikeuteen todistajaksi. Varaa aikaa tapauksesta keskusteluun hallintoyksikkösi oikeusupseerin kanssa. Kuulusteluihin on syytä varautua todella vakavasti ja puhelin-kuulustelua kehottaisin erityisesti välttämään. Pahimmillaan joudut virattomaksi kuulusteluissa kysymättömän asian vuoksi, ellet itse omaehtoisesti huomaa sitä kertoa! Näin ollen syyllistyt perättömään lausumaan oikeudessa, josta rangaistuksena on vain vankeutta. Oikeussalissa edustat vain itseäsi, pl. harvinaiset asiantuntijaläunnot vaikka jouduit sinne kenties työtehtävien vuoksi. Kertomuksesi luotettavuutta voidaan yrittää horjuttaa monilla eri keinoilla; kysymällä jotakin aivan merkityksetöntä, asiaan kuulumatonta seikkaa. Empiminen tai muistamattomuutesi epäoleellisuuksista halutaan kääntää sinua vastaan. Suomessa ei huudeta "vastalause" Amerikan malliin vaikka asia karkaisi todistustestman ulkopuolelle ja aivan asiaan kuulumattomiin seikkoihin. Nuo oikeussalit ovat meille maallikoille aika jäykinä paikkoja.

Virkamiehen jouduttua huonoon valoon tai mahdollisesti epäilyksi rikoksesta käynnistää työnantaja yleensä välittömästi oman harkintansa jatkotoimista, joita yleensä ovat rajavartiomiehiksi määräämisen peruminen ja virkamiehen kuuleminen harkittavana olevasta virantoimituksesta pidättämisestä. Viimeistään tässä vaiheessa kannattaa olla yhteydessä luottamusmieheesi. Kuulemiseen on yleensä varattu aikaa riittävästi, mutta tarvittaessa aikaa täytyy pyytää jatkamaan asiaan valmistautumista varten. Poppakonsteihin ei luottamusmieskään pysty, mutta hän huolehtii käsittelyn asiallisuudesta, oikeudenmukaisuudesta ja voi tuoda esille harkintaan vaikuttavia seikkoja kuten aikaisempaa nuhteetonta palvelusta, osallistumista hoitoonohjaukseen, yms.

Päätöksen virantoimituksesta pidättämisestä tekee yleensä nimittävä viranomainen eli raja-

vartioston komentaja. Virkamieheltä pidätetään palkkauksesta puolet, kun hän on pidätettynä virantoimituksesta rikossyytteen tai sen edellyttämien tutkimusten ajaksi. Palkanpidätys kestää yhtä pitkään kuin virantoimituksesta pidättäminenkin. Jos virkamiehestä ei tuomita rikoksesta rangaistukseen, hänelle maksetaan virantoimituksesta pidättämisen aikana suorittamatta jätetty palkkaus. Mikäli virkamies saa rangaistuksena yhdenkin päiväsakon, hänelle ei makseta pidätettyä palkkaa.

Edilexistä löytyy Mika Launialan kirjoittama Virkamiehen pidättäminen virantoimituksesta perusasioita valtion virkamieslain 40 §:n soveltamisesta johon olen luottamusmiehenä joutunut perehtymään. Virkamiehen virantoimituksesta pidättämistä käytetään julkisen intressin toteuttamiseksi. Virantoimituksesta pidättäminen voi helpottaa ja jouduttaa olevan asian käsittelyä sekä estää niitä haittoja, joita saattaisi aiheutua virkamiehen keskeytyksettömästä virkatehtävien hoitamisesta. Esim. selvittettävänä olevien tosiseikkojen sotkeminen, virkavelvollisuuden vastaisen toiminnan jatkuminen ja viranomaistoiminnan julkisen luotettavuuden vaarantuminen jota työnantaja yleensä käyttää perusteena. Tosiasiallinen nopeuttaminen koskee vain pääkäsittelyn pitämistä kahden viikon kuluessa rikosasian vireille tulosta. Kiirehtimisvelvoite on asetettu ainoastaan tuomioistuimelle. Käytännössä esitutkinta voi kestää vaikka vuoden, syyteharkinta kuukausia ja lisäksi oikeus voi pääkäsittelyn jälkeen näköjään

käyttää kuukausia pelkän kansliapäätöksen antamiseen.

Harkinnanvarainen virantoimituksesta pidättäminen voidaan toimittaa neljällä eri perusteella (VirkamL 40.2, kohdat 1-4): joista yleensä sovelletaan kohtaa 1. rikossyytteen ja sen edellyttämien tutkimusten ajaksi, jos näillä voi olla vaikutusta virkamiehen edellytyksiin hoitaa tehtäväänsä. Rajavartiomiehen toimivallan perumisen vaikutus? Ulkopuolisten luottamus? Työnantajan luottamus?

Kohtuullisuusharkinta ja vaihtoehdot rikosperusteiselle pidättämiselle? Turvaamistoimenpide siihen ettei virkamies a) haittaa asiassa suoritettavaa esitutkintaa, b) jatka virkavelvollisuuksien vastaista toimintaa, c) vaaranna viranomaisen luotettavuutta jatkaessaan virkansa hoitamista olosuhteissa, joissa se ei ole kansalaisten käsityksen mukaan soveliasta, koska asiaa ei ole lopullisesti käsitelty, d) ole oikeutettu suorittamaan virkaansa kuuluvia tehtäviä, koska viranomainen ei voi enää luottaa virkamiehen edellytyksiin huolehtia virkatehtävistä asianmukaisesti (työnantaja on yleensä itse perunut toimivallan, virkamies on hoitanut virkatehtävät asianmukaisesti, työtehtävien muutokset, muut erityistehtävät).

Minua huolettaa näissä tapauksissa rikosprosessiin kuluva epämääräinen aika tutkinnan ja mahdollisen syytteen nostamiseen – eikä tätä aikaa nopeuteta tällä virantoimituksesta pidättämisellä. Tämän vuoksi työnantajan pitäisi

olla ylireagoimatta tällaisiin tilanteisiin. Asiaa voi tarkastella uudestaan tarvittaessa, mikäli syyttämiskynnys ylittyy. Todennäköisyys asian kumoutumiseen on aina olemassa. Mahdollisen syytteen tai tuomion jälkeen on oma vakava paikka tarkastella virkamiehen nuhteettomuutta ja kykyä hoitaa virkaansa.

Tavallinen kansalainen on syytön kunnes toisin todistetaan, mutta virkamiehellä ei tämä käytännössä toteudu. Olen huolissani virkamiesten perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisesta yhtä lailla kuin virkamiesten korkean moraalien ja etiikan säilymisestä.

Yhdellä elämäsi erehdyksellä tai teolla virkamiehenä voit esimerkiksi: 1) joutua harkinnan varaiseen virantoimituksesta pidättämiseen esim. vuodeksi, taloudellinen vaikutus esim. 25 t€, 2) saada rikosprosessissa käräjäoikeuden määräämän tuomion, 3) virkamiesoikeudellisenä seuraamuksena voit menettää virkasi ja sotilaseläkkeesi, taloudellinen vaikutus valtava, 4) menettää oikeutesi työttömyysetuuteesi 90 päivän ajalta, vaikutus tuhansia euroja, 5) ansiosidonnainen työttömyyskorvauksesi määräytyy virantoimituksesta pidätysajan puolen palkan perusteella, vaikutus 500 päivän ajan huomattava.

Moniko meistä selviytyy esimerkiksi kolmen kuukauden karenssin taloudellisesta menetyksestä ilman tuloja? Julkisuudesta saamme lukea yritysjohtajien valtavista erorahoista ja kultaisista kädenpuristuksista. Niillä varmaan selviää kivasti

karenssista kunnes pääsee uuteen hyväpalkkaiseen tehtävään, huimalle ansiosidonnaiselle päivärahalle tai eläkkeelle. Tietysti meitä kaikkia loukkaa ja häpäisee, mikäli joku meistä mokaa. Mutta tuomitsemme ihmisen pysyvästi ja millaisen teon perusteella? Voiko virkamies oppia virheestään ja annetaanko hänelle siihen mahdollisuus? Mikä on Rajavartiolaitoksen kyky kantaa epäonnistumisen taakka suhteessa yksilöön? Paraneeko luottamus Rajavartiolaitokseen irtisanomalla virheen tehnyt virkamies vai ei?

Läheskään kaikki jutut eivät pääty ikävimmällä tavalla. Osa jutuista kuivaa prosessiin, ei rikosta. Osassa virkamiehelle määrätään varoitus tai virkamies erotetaan virantoimituksesta yhden – kuuden kuukauden määräajaksi. Mikä asia erottaa määräaikaisen irtisanomisen lopullisesta irtisanomisesta? Irtisanomisessa yleensä heitetään fraasia: ”irtisanomisen perusteena oleva rikos osoittaa virkamiehen siinä määrin soveltumattomaksi tehtävänsä, ettei virantoimitusta voida jatkaa”. Onko hyväksyttävää leimata ihminen olemaan pysyvästi epäluotettava, parantumaton rikollinen, jolle ei löydy sijaa Rajavartiolaitoksessa? Vai voidaanko me taktikalla, teknikalla ja erityisellä silmälläpidolla luoda alkuun työlle edellytykset parantaa luottamus virkamieheen?

*Luottamusmies ja ihminen,
Mika Kaikkonen*

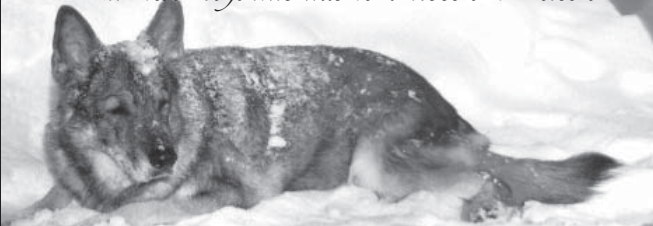
**PORVOON
TELAKKA OY**

Tukikohta Suomenlahden rannalla

**Eläinlääkäri
Pekka Salminen**
Hellandintie 10, 95700 Pello
Puh. 016-512 218

Rajatukku
Itätie 27, 49900 Virolahti
Rajatukku Vaalimaa
– Sekatavarakauppa rajanpinnassa
Puh. 0400 652 719 • www.rajatukku.fi

Rauhallista Joulua
Kiitokset rajamiehille kuluneesta vuodesta

kennel EVERGREY'S
www.evergreys.com

**KUHMON PYÖRÄ
JA PIENKONE**
Kainuuntie 95, Kuhmo
Puh. 0400 537 065
Korjaamo puh. 0400 383 575

MJK Transport Oy
Varsapolku 18, Kajaani
Puh. 0500 282 009

JOUNI KURTTILA

TEKSTI JA KUVA JOUNI KURTTILA

Olen 39v, naimisissa oleva kolmen lapsen (10v, 12v, 17v) perheen isä. Asun Lappeenrannan Rauhasa omakotitalossa. Perheeseemme kuuluu myös Entlebuchin paimenkoira lines.

Harrastuksiini kuuluu hiihto, juoksu, mökkeily, veneily, kalastus ja puutarhan hoito. Saabismi on lähellä sydäntäni. Aurinkoiset kesäsunnuntapäivät ovatkin varattu 96 mallisen Saabin ulkoiluttamiseen. Kun tältä suomessa tehdyltä punaiselta urheiluautolta jää aikaa, autotallissa odottaa vm 53 Simca Aronde kunnostamista. Harrastan myös seuratyötä Imatran Urheilijoiden hiihtojaostossa, jossa tehtäviini kuuluu hiihtokoulutoiminta ja valmennus.

Olen syntynyt Pohjois-Pohjanmaalla Utajärvellä maanviljelijäperheeseen. Koulutukseni olen saanut lukiossa. Rajavartiolaitoksen palvelukseen astuin 1.7.1995 Nuijamaan rajavartioasemalle.

AY-KOKEMUS

Immolan rajavartioyhdistys pj (1999- 2005)

K-SR:n Rajavartioliiton luottamusmiehen varamies (2003- 2006)

K-SR:n Rajavartioliiton ja myöhemmin Rajaturvallisuusunionin luottamusmies (2006- 2013)

K-SR:n palkkatiimin jäsen (2006- 2013)

Rajavartioliiton ja myöhemmin Rajaturvallisuusunionin hallituksen varajäsen (2001-

Rajaturvallisuusunionin luottamusmiehen varamies (2013-

Rajaturvallisuusunionin pääluottamusmies

13.1.2014 lukien

TYÖKOKEMUS

Rajavartija, Nuijamaan rajavartioasema 1995-97

Koiranohjaaja, Nuijamaan rajavartioasema

1997-2001 ja Pelkolan rajavartioasema 2001-09

Rajatarkastaja, Imatran rajatarkastusasema 2009-13

Valmiusjoukkueen koiranohjaaja (K-SR) 1998-2005

Rauhallista Joulua! Konetyö Jauho Oy

Kiveläntie 17, Joutseno
Puh. 0400 557 680

Hyvää Joulua! Wanhan Kalevan Baari

Kainuuntie 24 SUOMUSSALMI

Puh. 04577 325 990

● A-OIKEUDET ● VEIKKAUS

Jouluviikot
tunnellmallisessa Vanhassa Raumassa

www.rauma.fi/Joulu

K L O B A

LATTIANPÄÄLLYSTEET

SAMPO
APTEEKKI

MA-PE 9-19
LA 9-17
SU 12-16

Terveyttä,
kauneutta
ja
hyvinvointia

SAMPOKESKUS, Rovakatu 28, 96200 Rovaniemi
puh. 010 320 3620, www.sampoapteekki.fi

Hyvää Joulua KARELIAN SÄHKÖ OY

Ukkolantie 15, Joensuu
www.kareliansahko.fi

Lieksan Viherkeskus ja Hautauspalvelu Oy

Simo Hurtankatu 10, Lieksa
Puh. 013-521 298

TAIVALKOSKI
Tuhaanien tarinoiden pitäjä

www.taivalkoski.fi

REIKE OY

- Konepajapalvelut
- Kunnossapitopalvelut

Lammintie 1, 56510 Puntala
Puh. 020 789 0470 Fax 020 789 0479
konepaja@reike.fi ; www.reike.fi

Suomen Laivanpäälystöliitto-
Finlands Skeppsbefälsförbund r.y

YHDEN **ILVEKSEN** TARINA

”KAIKKI ALKOI SIITÄ, KUN MÄ LOPPUTILIN SAIN, PULLO KIERSI RINGISSÄ JA IRVISTELTIIN VAIN.”

Valmiusryhmien lakkauttamisuhkista alkoi levitä tornihuhuja jo parisen vuotta sitten, ja kaikkea perusteltiin tietenkin perinteisellä rahalla. Rahaa ei ole koskaan tarpeeksi. Samassa yhteydessä puututtiin myös niin turhanpäiväiseen koulutukseen. Organisaatiouudistus - hieno sana.

Työpanokset piti ehdottomasti laskennallisesti saada oikeisiin töihin, ei ainakaan koulutukseen. Tilanteiden hallintaan? Ei. Vaan kaikki oikealle momentille. Joko sataselle tai kaks-sataselle. Säästöt laskettiin tietysti tavalla, jota normaali tamppaaja ei vaan bonjaa. Euro eurosta. Mutta miksi pitää säästöjä keksimällä keksiä, jos niitä ei aidosti kuitenkaan saada? Mitä silläkin säästetyllä rahalla olisimme voineet yhteiskunnalle tarjota? Kuitenkin proopuska, jossa päätös ryhmien lakkauttamisista tuli, yllätti tyynenkin. Kyse ei tietenkään ollut arvostuksen vähenemisestä, mutta rahaa vaan nyt ylimääräiseen puuhasteluun ei enää löytynyt. Siinä yhteydessä kymppitoninikin muuttui sadantonnin säästökseksi. Voi kunpa se hynkky muuttuisi omalla tililläkin yhdessä yössä kymmenkertaiseksi. Vaan eipä muutu. Eikä muutu kulutkaan.

Nyt vuoden vaihtuessa ryhmissä miekat lyödään tuppeen ja vermeet viedään varastoille säilöön. Ryhmänjohtajan numero tietenkin jäädytetään ikijäähän, sillä sille voi olla käyttöä sitten, kun uutta invaasiota kolmansista maista alkaa pukkaamaan. Osa röseistä varmaan huu-tokaupataan. Niistä saadaan euro. Toinen euro

kilisee lattialle, kun ihminen ei liiku. Pysyy kiltisti maakunnissa, muistelee omikseen menneitä ja antaa mahan turvota. Niin, olihan se selkään jo paskana. Maakuntiin jääkin iso joukko ”kalliilla” koulutettuja miehiä, joiden selkänahassa on valtava määrä hiljaista tietoa. Miten sen saisi ulosmitattua kaljana ja makkarana? Isot pojat

tietää. Jos vaativien ja erityistilanteiden hallintaan koulutettujen ja kalliisti varusteltujen miesten palvelukset eivät kelpaa, niin mitä jatkoksi? Yksittäisen rajavartiomiehen vastuu kasvaa entisestään ja partion kyky selvittää ja jäädyttää tilanteet täytyy lisääntyä. Tilanteiden ratkaisemisesta puhumattakaan. Voimankäytönkouluttajien vastuu ja koulutusurakka tulee kasvamaan varmasti. Mutta siitähän niille maksetaan. Kuka tekee tulevaisuudessa ryhmiltä jäävän yhteistyön alueellisesti ja koko maan mittakaavassa muihin virkakuntiin päin? Taidetaan kaikilla rintamalla

hautautua lumen mukana tänne pohjoiseen ihan oman onnemme nojaan. Onko sittenkään kaakon ja suomenojan joukkueista meidän pelastajiksi? Maailma muuttuu veliseni, sanotaan ja me sen mukana. Onko suunta kuitenkin oikea? Uhka ei ehkä tulekaan idästä, vaan jospa se onkin tulossa yhteiskuntamme sisältä tai jopa lännestä.

Joukkueiden perustamisesta 90-luvun alusta 2000-luvun alkuun, valmiusjoukkueitoiminta oli noususuuntaista ja virka-aseuudistuksen jälkeen 2005 pelinappulat olivat kohdillaan aina viimeistä rensseliä myöten. Aikaa, rahaa ja resursseja oli ja ne käytettiin viisaasti. Kukaan ei ollut, eikä halunnut olla kehityksen jarruna. Yhteiskunta sai varmasti rahoiheen vastinetta hyvin tuotettuna turvallisuuspalveluna. Nyt käsitteet kuten tepo, pasi, tems, kavi, hesu, cat, valo, vati, erti, heko, heckler, mars, 69, trg, ir, häviävät viimeisten rakettien mukana taivaan tuuliin susirajan pohjoispuolella. Awillin varaston saranatkin ruostuvat.

Pohjoisessa käyläminen loppuu. Valmiusjoukkueitoiminta oli tässä laajuudessaan niin sanotusti uransa huipulla. Toivotaan menestystä jäljelle jääville valmiusmiehille ja jaksamista tulevina vaikeina aikoina. Toivottavasti minä en näe aikaa, jolloin viimeinen valmari sammuttaa valon ja panee pötkän ovelle. Onnea ja menestystä myös tulevaisuuden työryhmälle, joka pohtii tilanteiden hallintaa ja tukiaseen hankinnan problematiikkaa. Puolet laitoksesta on tyhjän päällä. Anteeksi siitä, että olin kallis.

Valmiusmies

Hyvää Joulua!

Molkentin Oy

Tapionkatu 12 • 55100 Imatra
www.molkentin.fi

**Hangon Auto- ja Venetalo
Jansson Ky**

Esplanadi 130, Hanko
p.019 267 6700 | www.hav.fi

**Maalaus- ja Tasoitetyöt
Pehkonen Ky**

Pitkävaara 2, 81700 Lieksa
Puh. 0400 175 977
jouni.pehkonen@pkarjala.net

**Sähköurakointiliike
M. Tuomi Oy**

Puh. 0400-825 768, Masku
markku.tuomi@m-tuomi.fi

TYÖSUOJELUN AJANKOHTAISIA

TEKSTI VALTAKUNNALLINEN TYÖSUOJELUVALTUUTETTU **PEKKA ALARÄISÄNEN**

Rajavartiolaitos koostuu yhdeksästä hallintoyksiköstä. Jokaisella hallintoyksiköllä on valta päättää omista asioistaan. Työsuojauskehittämisen kannalta tämä on osoittautunut sekä hyväksi että huonoksi asiaksi. On hallintoyksiköitä joissa työsuojeluun suhtaudutaan aidon kiinnostuneesti ja näissä yksiköissä työsuojeluasiat ovatkin kehittyneet Rajavartiolaitoksen mittakaavassa esimerkiksi. Vastaavasti joissain hallintoyksiköissä työsuojelu on usein jo asioiden suunnitteluvaiheessa se väistynyt osa-alue tai muuten vain sivuroolissa. Läheskään aina ei riitä se, että työsuojelutoimikunta henkilöineen on pätevää ja innokasta. Lopullisen sinetin hallintoyksiköiden työsuojeluasioiden kehittymiselle antaa vartioston johto. Vartioston johto onkin se toimija, joka tekee hallintoyksikkönsä työsuojelusta omannäköisensä. Joissain hallintoyksiköissä voi olla jokin tietty työsuojeluasia esimerkiksi mallilla, mutta vastaavasti jossain toisaalla saman asian vuosienkaan käsittely ei tuota tulosta. Toisinaan tuntuukin siltä, että Rajavartiolaitoksen tarvittaisiin yksi työsuojeludiktattori, joka jyrää työsuojeluasioissa yli hallintoyksikön oman autonomian.

Rajavartiolaitoksen työsuojelun yhteistoimintasopimus uudistettiin 1.6.2013. Keskeisimmät muutokset siinä olivat uusien työsuojeluvaltuutettujen valinta lentotoimintayksikköön sekä lentotekniseen yksikköön (lentueiden lakkauttaminen). Työsuojauskeskustoimikunnan kokoonpano muuttui siten, että se koostuu nyt valtakunnallisesta työsuojeluvaltuutetusta ja hänen valitsemasta kahdesta työsuojeluvaltuutetusta sekä Rajavartiolaitoksen työturvallisuus- ja työterveyspäälliköstä. Uuden yhteistoimintasopimuksen myötä Rajavartiolaitoksen valtakunnallisen työsuojeluvaltuutetun tehtävästä tuli päätoiminen. Valtakunnallisen työsuojeluvaltuutetun tehtävän kokopäiväistäminen oli työnantajalta tärkeä ja kiitoksen arvoinen teko.

Ensi vuoden alussa voimaan tuleva organisatiomuutos on suuri haaste jokaiselle Rajavartiolaitoksen työntekijälle. Jokaiselle siksi, että vaikka muutos ei kohdistu suoraan kaikkiin työntekijöihin, on jokaisen kuitenkin pidettävä silmät auki ja huolehdittava työkaveristaan. Organisaatiomuutoksen ja tehtävien yhdistämisen myötä voi aiheutua tilanne, jossa yhdelle työntekijälle on kasautumassa usean henkilön työtehtäviä. Tällaisessa tilanteessa esimiesten velvollisuus on huolehtia siitä, että tilanne ei pääse konkretisoitumaan. Työntekijän on myös itse huolehdittava

siitä, että esimies saa tiedon mahdollisesta tehtävien kasautumisesta. Useilla henkilöillä organisaatiomuutoksen myötä myös työskentelypaikkakunta muuttuu. Toivon, että tähän liittyen Rajavartiolaitoksessa otettaisiin käyttöön työaikajoustot sekä etätyömahdollisuudet. On tehtäviä joihin etätyö ei kovin hyvin sovellu, mutta vastaavasti on tehtäviä joihin etätyömahdollisuus soveltuu erinomaisesti. Käytössämme oleva teknologia sen kyllä mahdollistaa.

Rajavartiolaitos on savuton työpaikka 1.1.2014 alkaen. Tämä tarkoittaa sitä, että ensi vuoden alusta lähtien kaikissa hallintoyksiköissä on työajalla tapahtuva tupakointi, sähkösavukkeiden poltto ja nuuskaamisen kielletty. Savuton Rajavartiolaitos-hankkeella pyritään takaamaan jokaiselle työntekijälle oikeus savuttomaan työympäristöön. Samalla hankkeen tarkoituksena on edistää työntekijöiden terveyttä. Rajavartiolaitos pyrkii työnantajana edistämään työntekijöiden tupakoimattomuutta. Työterveyshuollon kautta on mahdollista saada tukea ja tarvittaessa myös vertaistukitoimintaa, joiden kustannuksista vastaa työnantaja. Hankkeen alkumetreille toivon jokaiselle, myös tupakoimattomille kärsivällisyyttä ja suvaitsevaisuutta, jotta suuri muutos saadaan ilman mainittavia ongelmia etenemään. Toivotavasti hanke auttaa mahdollisimman useaa työntekijää pääsemään irti tupakkatuotteista.

Kentällä työskentelevät hallintoyksiköiden työsuojeluvaltuutetut ovat niitä henkilöitä, jotka kuulevat ensimmäisenä työpisteissä tapahtuvat työilmapiirimuutokset, olivatpa muutokset sitten positiivisia tai negatiivisia. Tätä kirjoittaessani vaikuttaa siltä, että voimavarastrategian mukaisia ”pakkosiirtoja” ei ole tulossa pohjoisten vartiostojen työntekijöille. Kentältä tulleiden viestien perusteella työssäviihtyvyys sekä työilmapiiri ovat siirtouhan hälventymisen myötä parantuneet

pohjoisissa vartiostoissa selvästi.

Toivon työsuojeluvaltuutettujen jatkavan aktiivisella otteella työsuojeluasioissa. Muistakaa käyttää sopimuksen mukainen tuntimäärä jaksoittain työsuojelutehtävien hoitamiseen. Huomioikaa myös se, että työsuojeluvaltuutetuilla on oikeus vähintään kolmeen vuotuisen virkamatkan toimialueellaan.

KUVA OLLI RANUA

AT-Marine Oy

Täyden palvelun talo
merenkulkijoille ja telakoille

Navigointi-, ja merenkululaitteet

Kommunikointilaitteet

Säiliömittauslaitteet ja
lastausvarret teollisuudelle

Erikoiselektroniikka-
laitteet puolustusvoimille

www.atmarine.fi

Vantaa p. (09) 5494 2600
Turku p. 0208 353400

AKTUELLT FRÅN **ARBETARSKYDDET**

TEXT RIKSOMFATTANDE ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIGE **PEKKA ALARÄISÄNEN**

Gränsbevakningsväsendet består av nio förvaltningsenheter som alla bestämmer över sina egna åligganden. Med tanke på utvecklandet av arbetarskyddet har detta visat vara både positivt och negativt. Det finns förvaltningsenheter där man tar arbetarskyddet på allvar vilket har lett till exemplariska framsteg inom arbetarskyddsärenden. På annat håll uppnår man inga resultat fastän man behandlat ett specifikt ärende i årtal. Ibland känns det att man borde inom Gränsbevakningsväsendet ha en arbetarskyddsombud som kör över förvaltningsenheternas autonomi när det gäller arbetarskyddsfrågor.

Arbetarskyddets samarbetsavtal förnyades 1.6.2013. De centrala ändringarna berörde valet

av nya arbetarskyddsfullmäktiga till flygverksamhetsenheten och flygtekniska enheten (i samband med nedläggningen av bevakningsflygdivisionen). På samma gång blev Gränsbevakningsväsendets riksomfattande arbetarskyddsfullmäktige en heltidsanställd uppgift. Detta skall arbetstagsidan ha ett tack för.

Den organisationsändring som genomförs i början av nästa år kommer att ställa stora krav på hela personalen. Fastän ändringen inte skulle beröra en själv bör man vara observant och ta hand om sin arbetskamrat. Ofta blir det aktuellt med byte av arbetsort. Jag hoppas, att man inom GBV tar i bruk flexibel arbetstid samt möjliggör distansarbete. Till en del arbetsuppgifter lämpar sig distansarbete inte så väl men till andra ypperligt. Den moderna tekniken gör det dock möjligt.

Gränsbevakningsväsendet blir en rökfri arbetsplats från och med 1.1.2014. Rökning, elekt-

roniska cigaretter samt användandet av snus är från och med årsskiftet förbjudet under arbetstid. Projektet Rökfria Gränsbevakningsväsendet strävar till att garantera samtliga arbetare en rökfri arbetsomgivning. Hoppeligen hjälper projektet möjligast många att bli fri från tobaksprodukter.

För tillfället verkar det så, att resursstrategin inte kommer att medföra "tvångsförflyttningar" för tjänstemän som jobbar på de nordliga sektionerna. Trivselen i arbetet och arbetsmiljön har, enligt information som inkommit från fältet, förbättrats avsevärt allt eftersom hotet om tvångsförflyttningar skingrats.

Jag hoppas att alla skyddsombud fortsätter jobba aktivt och kommer ihåg att utnyttja de avtalsenliga arbetstimmarna för skötsel av arbetarskyddsärenden. Observera även att skyddsombud har rätt till minst tre årliga tjänsteresor till sina respektive verksamhetsområden.

OK -Sähkölaitehuolto Oy

KORJAAMME JA HUOLLAMME:

- Antennityöt - Radiot - TV:t ja videot - Kodin piensähkölaitteet

Puh. 0400 352 331 Koskijaakonkatu 77, Lieksa

Uuden sukupolven ulkovartiolaiva

Uuden sukupolven ulkovartiolaivassa hyödynnetään uusinta teknologiaa sekä ympäristöystävällisiä innovaatioita. Aluksen suunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota energiatehokkuuteen ja turvallisuuteen.

www.stxfinland.com

stx Finland

RAJAVARTIOLAITOKSEN ESIKUNNAN HAASTEITA

RAJAVARTIOLAITOKSEN ESIKUNNASSA VUODEN 2013 AIKANA SUURIMPIA HAASTEITA OVAT OLLEET SAVUTON RVL-MÄÄRÄYKSEN KÄYTTÖÖNOTTO JA SOVELTAMINEN RAJAVARTIOLAITOKSEN ESIKUNNASSA, PÄÄKAUPUNKISEUDUN TOIMITILAHANKKEEN HANKETYÖRYHMÄÄN OSALLISTUMINEN ERI LIITTOJEN YHTEISENÄ EDUSTAJANA JA KESKITETTÄVIEN HALLINTO- JA TUKIPALVELUJEN TOIMEENPANON 1.1.2014 AIKAAN SAAMAT TOIMENPITEET RAJAVARTIOLAITOKSEN ESIKUNNASSA.

TEKSTI **MARKKU VÄÄNÄNEN**

2 6.11.2012 Savuton RVLE toimenpide-ehdotukseen laitoivat Rajaturvallisuu- suunionin, Päälystölaiton, henkilö- löstöosaston ja teknillisen osaston edustajat oman yhteisen erivän esityksensä, jossa todettiin mm., ettei nuuskan käyttökieltoa pidetä perusteltuna. Asiaa käsiteltiin uudestaan RVLE:n yt-kokouksessa 22.11.2013, sillä apulaisoikeusasiamies Maija Saksiin oli tehnyt 30.5.2013 (Dnro 912/4/12) päätöksen, ettei nuuskan käyttökielto työpaikoilla perustunut lakiin koskien Kouvolan kaupungin menettelyä. Yt-kokouksessa 22.11.2013 neuvottelupäällikkö Saari- nen totesi kokousedustajille, että RVL:lla on oikeus kieltää nuuskan käyttö työpaikalla. Asian käsittely jatkuu.

Rajavartiolaitoksen pääkaupunkiseudun toimi- tilahanke 2014 hankeryhmä aloitti toimintansa touko- kuussa 2013. Hankeryhmä tutustui kaikkiin paikan päällä neljään vaihtoehtoon Panimokadun Tilasto- keskuksen tilojen lisäksi. Lopullisiksi vaihtoehtoiksi ovat jääneet Panimoka- dun ja Vilhovuorenkadun toimitilat.

Kokouksia asiasta on pidetty kuukausittain, joskus jopa viikoittain, mutta vielä ei ole tehty lopullista ratkaisua tiloista. Henkilöstön viihtyvyyden ja terveyden kannalta on tärkeää, että ratkaisussa otetaan huomioon toiminnalliset tekijät siten, että henkilöt eivät joutu 2-6 hengen monitoimitiloihin. Mahdollisim- man monen toivoisi saavan oman toimistohuo- neensa, jossa olisi kaikkien kaipaama työrauha.

Minusta Senaatti ei ajattele henkilöstön terveyttä eikä viihtyvyyttä, vaan ainoastaan tilalahokkuutta jättäen karkeasti huomioimat-

ta tutkimuksissa ilmenneet terveyshaitat ja sairastavuuden lisääntymisen. Yksityiskohtiin en voi mennä, koska asia on vielä käsittelyssä eli lopullista päätöstä toimitilan paikasta ei ole tehty eikä myöskään toimistorakenteesta. Toivotaan, että ratkaisu saataisiin vuoden 2013 aikana, jolloin muutto uusiin tiloihin olisi viimeistään vuoden 2015 alkupuolella.

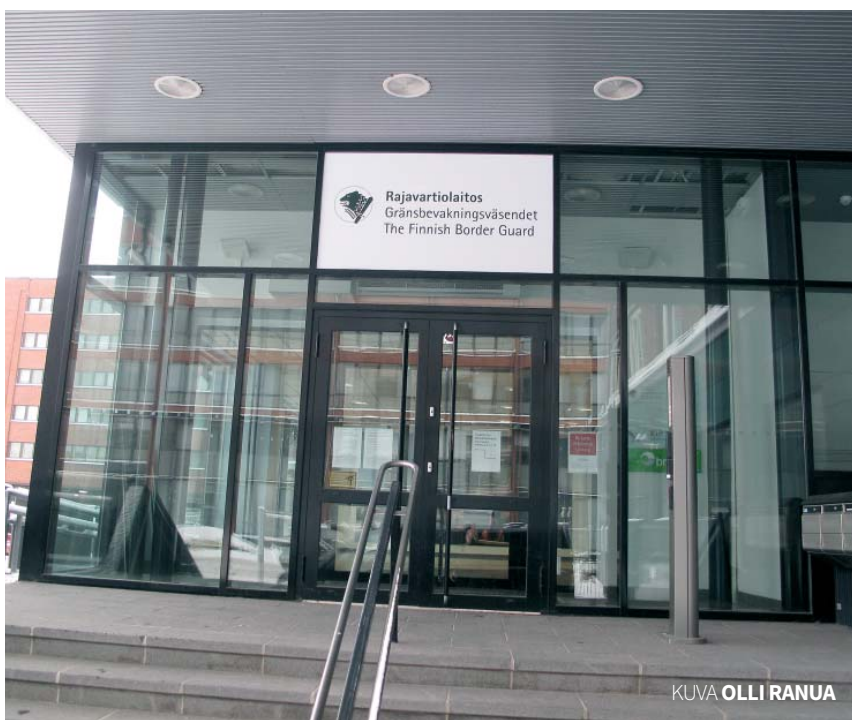
Jokaisen henkilön tulisi olla päätöksen julkis- tamisen jälkeen erittäin aktiivinen toimitilahank- keen jatkokäsittelyssä, jotta uudesta toimitilasta saataisiin mahdollisimman viihtyisä, turvallinen ja

tapaturmailmoitusten ja vakuutustodistuksien tekemisen, virkavapauksien anomisen, työajan seuraamisen ja monen muun asian tekemisen osalta. Palkkauksen osatekijänä oleva suorituksen arviointi tulee olemaan oikeudenmukaisuuden ja tasapuolisuuden näkökulmasta hyvin haastavaa. Toisaalta mietityttää myös se, miten henkilöt sitoutuvat ja tuntevat kuuluvansa rajavartiolaitok- sen esikunnan henkilöstöön, kun esimiehet ja osa omasta porukasta on kaukana Helsingissä. Miten esimiehet voivat tuntea alaisensa yhtä hyvin kuin ne alaiset, joiden kanssa esimies on kasvokkain

päivittäin. Tulevaisuus tuo kyllä suuria vaikeuk- sia esimiestoiminnalle ja sitä kautta myös alai- stoinnille eli alaisiltakin vaaditaan jatkossa todella aktiivista ja osal- listuvaa toimintaa oman yksikkönsä toimintaa jokaisella osa-alueella. RVLE:aan tulevista henkilöistä osa joutuu ns. monitoimitilaan, jota ei ole rakennettu monitoimitilaksi vaan normaalisti huonetilaksi. Tämä voi lisätä henkilöi- den vaikeuksia sopeutua uuteen huonetilaratkai- suun, jota ei aiemmin ole RVLE:ssä käytetty.

Toivotan kaikille Teille, jotka joudutte tai saatte siirtyä RVLE:n henkilös-

tövahvuuteen voimaa ja kestävyttä sekä omaa aktiivisuutta vuoden 2014 alun aikana. Kiinnittä- kää huomiota työjärjestyksenne oikeellisuuteen ensimmäisen puolen vuoden aikana ja tarvittaessa viekää asia RVLE:n palkkatiimin käsiteltäväksi.

KUVA **OLLI RANUA**

toimiva tila meille kaikille.

Hallinto- ja tukipalvelujen keskittämisen yhteydessä 1.1.2014 RTU:n Rajavartiolaitoksen esikunnan luottamusmiehen "vastuulle" siirtyy noin kuusikymmentä uutta henkilöä ympäri Suomea. Luottamusmiestoimintaan liittyvät käytännön järjestelyjen sopimiset ovat vielä täysin auki. Muutenkin RVLE:aan siirtyvien henkilöiden henkinen hyvinvointi ja jokapäiväisten asioi- den hoito tulee olemaan haasteellista kaikille osapuolille sisältäen sairaspäivien ilmoittamisen,

RAJATARKASTUSTEHTÄVISSÄ LÄNSISATAMASSA

HELSINGIN RAJATARKASTUSOSASTON LÄNSISATAMASSA OTETTIIN KESÄKUUSSA 2013 TYÖNANTAJAN MÄÄRÄYKSELLÄ KÄYTTÖÖN TASOITUSVAPAAJÄRJESTELMÄ. JÄRJESTELMÄN KÄYTTÖ OLI MAHDOLLISTA, KOSKA LIIKENTEENHARJOITTAJAN ALUKSET OVAT TELAKALLA VUODEN 2014 ALUSSA, JOLLOIN TYÖAIKAPANKIN PURKU ONNISTUU. HALLINTOYKSIKÖN PÄÄLLIKKÖ MÄÄRÄSI VARTIOSTOON KERRYTTÄMIS- JA TASOITTAMISJAKSOT JOIHIN RAJATARKASTUSOSASTO ESITTI KERRYTTÄMISJAKSON PIDENTÄMISTÄ LÄNSISATAMASSA VUODEN 2013 LOPPUUN, VUODENVAIHTTEEN RAJATARKASTUKSIEN OPERATIIVISEN TARPEEN PERUSTEELLA.

TEKSTI **JANNE VARONEN**

Henkilöstön keskuudessa järjestelmä otettiin vastaan varauksin ja kaikilla ei ollut halua lähteä järjestelmään mukaan. Käytännössä virkamiehet, jotka eivät halunneet järjestelmään mukaan, otettiin huomioon työsuunnittelussa siten, että heille ei lähtökohtaisesti suunniteltu paljoa työaikapankkiin meneviä tunteja. Työsuunnittelussa virkamiehille on suunniteltu 120 – 125h/työjakso, joka on mahdollistanut päivittäisen vuorovahvuuden kasvattamisen ja tasaisen vuorovahvuuden koko työvuoron ajalle.

Vuorovahvuuden lisäys Länsisatamassa on vaikuttanut positiivisesti työssä jaksamiseen vähentäen yksittäiselle virkamiehelle tulevaa työkuormaa ja lisäksi se on mahdollistanut laadukkaamman operatiivisen toiminnan suorittamisen. Rajatarkastustyön luonteesta johtuen työsuunnitteluhaitari 120 – 125h/jakso on toimiva, kun työsuunnittelussa huomioidaan lisäksi työvuorojen ja vapaapäivien tasainen jaksotus. Suuremman työtuntimäärän suunnittelu / työjakso vaikuttaa rajatarkastustyön kuormittavuudesta johtuen työssä jaksamiseen negatiivisesti. Suuremman tuntimäärän suunnittelu tulisi myös työnantajalle kalliimmaksi, koska yllättävät työvuoromuutokset menisivät helposti yli 100% ylityörajan.

Henkilöstön edustajan näkökulmasta kulunut kerryttämisyksikö on mennyt hyvin. Tasoitussvapaaajärjestelmässä työvuorosuunnittelun merkitys korostuu ja työnantajan tulee huomioida virkamiesten mielipide olla mukana järjestelmässä työaika sopimuksen mukaisesti. Tulevaisuudessa

tasoitussvapaaajärjestelmän käyttöä tulee työnantajan harkita uudelleen, koska liikenteenharjoittajan aluksien aikataulumuutokset vaikuttavat järjestelmän operatiiviseen tarpeeseen.

6 – VIKON TYÖJAKSOSUUNNITTELU HELSINKI-VANTAAN LENTOASEMALLA

Samaan aikaan, kun Länsisatamassa otettiin

käyttöön tasoitussvapaaajärjestelmä, otettiin Helsinki-Vantaalla käyttöön 6 – viikon työjaksosuunnit-

telu. Myös tässä mallissa henkilöstön odotukset järjestelmästä olivat ristiriitaiset.

6-viikojakson käyttö on mahdollistanut tasaisemmat työvuorovahvuudet kolmen viikon "jaksojen" taitekohtaan, mikä on vaikuttanut positiivisesti operatiivisen toiminnan lisäksi työssä jaksamiseen. Tieto työ- ja vapaapäivistä kuuden viikon päähän on koettu osin positiivisena ja osin negatiivisena asiana. Yllättävien yksityiselämän tarpeiden ennustettavuus on koettu ongelmana pidemmän työjakson suunnittelussa.

6-viikonjärjestelmässä on rajatarkastusosasto antanut ohjeen henkilöstölle työvuorojen vaihtamisesta. Työvuorojen vaihto on mahdollista tehdä vain 3-viikon jakson sisällä. Työnantaja perustaa

ohjeen työvuoromuutoksien hallittavuuden vaikeuteen, koska työaika sopimuksen mukaan voi yhdessä 3 – viikon työjaksossa olla max 123h. Lisäksi perusteena käytetään vahvuuksien hallittavuuden hankaloitumista virkamiesten vaihtaessa työvuoroja 6-viikon sisällä. Tätä virkamiehen mahdollisuutta vaihtaa työvuoroa 6 – viikon sisällä tulee edelleen selvittää työ- ja perhe-elämän yhteensovittavuuden kehittämiseksi. Sairauspoissaoloista aiheutuvat työajan alitukset ja ylitykset korostuvat 6-viikon järjestelmässä. Ongelma on todellinen, koska ensimmäisessä 3 – viikon työjaksossa tehdyt ylityöt "palavat" helposti jos virkamies on sairaslomalla seuraavassa 3 – viikon työjaksossa. Tietysti on mahdollista, että toisin päin poissaolo voi aiheuttaa myös ylityötä. 6 – viikon jakso on kuitenkin alttiimpi yllättäville poissaoloille.

TULEEKO LÄNSISATAMAAN "YHDEN YÖN IHME"

RVL on tehnyt päätöksen sataman rajatarkastusyksikön perustamisesta 01.01.2014 alkaen. Tieto yksiköittämisestä otettiin ilolla vastaan Länsisatamassa, koska yksikkö kaipaa lisää linjakkuutta operatiiviseen- ja henkilöstöhallinnolliseen toimintaan. Ilo on kuitenkin vaihtunut pahaksi

oloksi. Tätä juttua kirjoittaessa on tilanne, että työnantaja aikoo poistaa kuukausiperusteisen rajatarkastuspalkkion, koska satamayksikköä ei ole mainittu tarkentavassa virkaehtosopimuksessa ja lisäksi yksikköön SLMV:n esittämien ja jo tällä hetkellä satamassa olevien tehtävien tarpeellisuutta ollaan kyseenalaistamassa RVLE:n suunnasta. Nämä muutokset

tarkoittavat useiden prosenttien alennuksia virkamiesten vuosiansioihin. Henkilöstö on järkyttynyt. Länsisatamaan rajatarkastusosastosta ja muualta maakunnista hakeutunut henkilöstö on suurella motivaatiolla käynnistänyt rajatarkastustoiminnan satamassa ja kehittänyt toimintoja sekä ammattitaitoa oma-aloitteisesti päämääränä korkea rajaturvallisuuden ylläpitäminen ja tehokas toiminta Suomen sisäisen turvallisuuden ja veronmaksajan hyväksi. TÄSSÄKÖ SE KIITOS ON?

Toivottavasti nämä olemassa olevat uhat eivät toteudu 01.01.2014 alkaen.

VLLV SUURTEN MUUTOSTEN KOHTEENA

VARTIOLENTOLAIVUE ON TÄNÄ VUONNA OLLUT SUURTEN MUUTOSTEN KOHTEENA. KESÄKUUN ALUSTA TURUN, HELSINGIN JA ROVANIEMEN LENTUEET LAKKASIVAT OLEMASTA. 1.6. ALKAEN LENTUEIDEN NIMEKSI TULI TUKIKOHTA JA VARTIOLENTOLAIVUEEN LENTOTOIMINTAA ALKOI JOHTAMAAN LENTOTOIMINTAYKSIKKÖ, JONKA VASTUULLA ON MM. LENTOJEN JA TYÖVUOROJEN SUUNNITTELU.

TEKSTI JUHA SANKALA JA MIKKO KNUUTILA

Lentueiden päälliköiden tehtävät lakkasivat myös olemasta ja samalla koko hallinnollinen johtaminen siirtyi lentotoimintayksikköön. Samaan aikaan vartiolennotlaivueen operatiivisella puolella otettiin käyttöön 2 x 3-viikkoisuunnitelma.

Säästövelvoitteiden myötä suunnitelmassa on Turun ja Helsingin ilma-aluskorjaamoiden yhdistäminen. Vartiolennotlaivue on tehnyt selvityksen korjaamon sijoituspaikasta Turun ja Helsingin välillä. Selvityksen mukaan korjaamoja ollaan viemässä pääkaupunkiseudulle. Asiaa on puitu myös voimakkaasti Varsinais-Suomen mediassa.

Syksyn aikana vartiolennotlaivue on esittänyt suunnitelmansa uudesta miehistökokoonpanosta kun uudet SuperPuma helikopterit tulevat

myös Helsinkiin. Suunnitelmassa luovutettiin toisesta pintapelastajasta miehistönsä ja toisen pintapelastajan tehtävä muutettiin ensihoitajan tehtäväksi. Samassa yhteydessä pintapelastajan tehtävään tulisi yläikärajaksi 45-50 v, jonka jälkeen ura jatkuisi ensihoitajana tai operaattorina lentokoneessa.

Vartiolennotlaivueessa on tänä vuonna käyty yksi välitön neuvonpito koskien työnantajan tulkintaa varallaolon määräytymisperusteista. Vuoden 2012 aikana aloitettu erimielisyys työaikamerkinnoista vapaamuotoisella

KUVA OLLI RANUA

varallaololla hälyttämisestä odottaa työtuomioistimen käsittelyä.

Toivotamme kaikille asiakkaillemme
ja yhteistyökumppaneillemme
rauhallista joulua ja
turvallista uutta vuotta!

Millog

www.millog.fi

Joulutervehdyksiin tarkoitetut varat lahjoitamme Uusi Lastensairaala 2017 -keräykseen.

LÄNSI-SUOMEN OSASTO

SAARISTOMEREN JA POHJANLAHDEN OSASTOT YHDISTIVÄT VOIMANSA ALKUVUONNA UUDEKSI LÄNSI-SUOMEN OSASTOKSI. UUDESSA YHDISTYKSESSÄ ON JÄSENIÄ REILUT 200 ERILAISISTA HENKILÖSTÖRYHMISTÄ JA TYÖTEHTÄVISTÄ. JÄSENTEN TYÖPISTEET JA ASUINPAIKAT SIJOITTUVAT LAAJALLE ALUEELLE, JOKA TUO HAASTETTA MM. JÄSENTAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISESSÄ.

TEKSTI **MIIKKA RAUTAVIRTA**

Marraskuussa jäsenistöllä oli mahdollisuus kannustaa jääkiekkokjoukkueita Turussa ja Vaasassa ja samalla kuulla hallituksen jäseniltä ajankohtaista liittorintamalta. Tapahtumiin osallistui vajaat kaksikymmentä jäsentä. Tapahtumia pyritään jatkossakin järjestämään eri puolilla toiminta-aluetta.

Marraskuussa saapuivat myös yhdistyksen uudet säännöt hyväksyttynä yhdistysrekisteristä. Kevään vuosikokous on suunniteltu pidettävän maaliskuussa laivalla ja tarkemmat tiedot kokouksesta julkistetaan alkuvuonna. Toiveita ja ajatuksia voi aina postittaa osaston johdolle. Sähköposti osastolle: l-so@rtu.fi.

KUVA **TUOMO PAJULA**

VÄSTRA-FINLANDS AVDELNING

SKÄRGÅRDHAVETS OCH BOTTNISKA VIKENS AVDELNINGAR FÖRENADE SINA KRAFTER I BÖRJAN AV ÅRET GENOM ATT BILDA VÄSTRA-FINLANDS AVDELNING. MEDLEMSANTALET ÖVERSTIGER 200 OCH MEDLEMMARNA REPRESENTERAR OLIKA PERSONALGRUPPER OCH ARBETSUPPGIFTER. ARBETSPLATSERNA OCH BOSTADSORTERNA ÄR TILL DEN GRAD UTSPRIDDA, ATT DETTA STÄLLER KRAV PÅ ARRANGERANDET AV T.EX. DIVERSE TILLFÄLLEN FÖR MEDLEMMARNA.

TEXT **MIIKKA RAUTAVIRTA**

Medlemmarna hade i november möjlighet att heja på ishockeylag såväl i Åbo som i Vasa och samtidigt höra styrelsemedlemmars utredning om aktuellt från förbundsfronten. Dessa evenemang besöktes av cirka tjugo medlemmar. Även i fortsättningen kommer dylika tillställningar att arrangeras runt om verksamhetsområdet.

Den nya avdelningens stadgar godkändes också i november. Vårens årsmöte kommer att hållas i mars på kryssning. Efter årsskiftet utkommer mera information härom. Avdelningsledningen emottar gärna önskemål och idéer. Avdelningens e-post: l-so@rtu.fi.

KOTKASSA VIETETTIIN PERINTEISIÄ SYYSKAUDEN LOPETTAJAJAISIA RATTOISISSA MERKEISSÄ. TÄLLÄ KERTAA PAIKAKSI OLI VALITTU NS. ”HERROJEN SAUNA” KOTKAN ITÄRANNASSA. NIMENSÄ PAIKKA ON SAANUT PAIKALLISEN PAPERITEHTAAN AHLSTRÖMIN MUKAAN. SAUNAN TOIMIESSA KYSEISEN TEHTAAN YLIMMÄN JOHDON VIRKISTYSPAIKKANA, EI SINNE SAANUT ”ALEMPIARVOISET” MENNÄ. SAUNASSA ON PERIMÄTIEDON MUKAAN SAUNONUT MM. MUUTAMA ENTINEN PRESIDENTTI.

KOTKAN ”HERROJEN SAUNASSA” SAUNOTTIIN

TEKSTI **OIVA JUNTUNEN**

KUVAT **OIVA JUNTUNEN JA MIKKO PALDANIUS**

Virallisena osuutena kuultiin Rajaturvallisuusunionin ajankohtaisia asioita Antti Elomaan ja Ari Seppälän kertomana. Kuultavaa olikin paljon, sillä mm. luottamusmiehen valintaan sekä organisaatiomuutos- ja sopimus-kierroskuvioihin tuli hyviä selvennyksiä. Kiitos järjestölle osuudestaan tilaisuuteen.

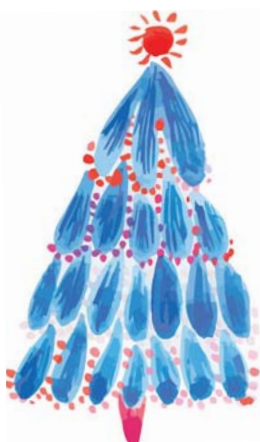
Perinteisesti tämä virallinen osuus saatiin loppumaan äänekkäällä mölinällä. Iltaan oli sisällytetty myös neljän Kotkan asemalta lähtijän läksiäisjuhla. Kuten useat totesivat, oli todella

juhlatunnelma päästä eroon noinkin monesta samaan aikaan. Illan aikana tarinoitiin asiasta jos toisesta ja yritettiin parhaimman mukaan nolata niin paikalla olevia kuin muitakin. Jälleen kaikkien yhteisestä toivomuksesta ei tälläkään kertaa kuultu suloista haitarimusiikkia vaan ”laulut” säestettiin lähes Clapton –tasoisella kitarasäestyksellä. Gourmее –tasoiset herkut oli tällä kertaa toteutettu nuorimman upseerin morsiamen taholta. Näissäkin oli Rajavartiolaitoksen henki nähtävissä. Täydenkuun valon siivittämänä rohkeimmat jopa uskaltautuivat saunan lauteille parantamaan maailmaa. Jotta ilta päättyisi hengen mukaisesti, päättyi suurin osa porukasta nauttimaan kaikkia sateenkaaren värejä sisältäviä aperitiiveja kau-

pungin hulinaan.

Idän asemat kiittävät kaikkia tilaisuuteen osallistuneita ja järjestelyjä tukeneita tahoja.

RAKENNETAAN YHDESSÄ PAREMPAA TULEVAISUUTTA.

Tänä jouluna tuemme Pelastakaa Lapset ry:n ”Eväitä elämälle” -ohjelmaa. Toivotamme hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta.

Gasum

KOLMIKANNAN METSÄSTYSPÄIVÄ

PERJANTAIAMU KELLO KAHDEKSAN, MARRASKUUN ENSIMMÄINEN PÄIVÄ. TOIVOTTIIN PIKKUPAKKASTA, EHKÄPÄ JO PIENTÄ LUMIKERROSTA MAAHAN. TOIVOTTIIN MITÄ TOIVOTTIIN, MUTTA SAATIIN MELKEIN KYMMENEN ASTETTA PLUSAA, PILVISTÄ, HÄMÄRÄÄ, SATEISTA.

TEKSTI JA KUVAT **PETRI KALMARI**

Mutta eipä se haitannut, Kolmikan rajavartioaseman metsästyspäivä oli alkamassa ja viisitoista metsästyksen eritasoista harrastajaa oli kokoontunut Koitsanlahden metsästysseuran eräasemalle kuulemaan jahtipäällikkö Jouni Pirhosen jahtisuunnitelmaa. Suunnitelmissa oli pöläyttää kaikki puskat ja penkereet kalikka-ajona Parikkalan Kukkaronlahdelta Petritsanvaaraan, yhteensä noin kolmisenkymmentä ajoa. Jahdin kohde-eläiminä olivat metsäjänikset, rusakot ja ketut. Sovittiin, että vain passimiehet ampuvat ja ajoukot kulkevat tyhjin aseina, näin saatiin turvalliset olosuhteet kaikille. Porukka jaettiin tasapuolisesti kahtia ja ajot alkoivat.

Ensimmäinen ajo tuotti tyhjää vaikka paikka olisikin ollut mitä mainioin jäniksen kyyrötellä. Onneksi toisessa ajossa alkoi jo tapahtua. Metsäjäni lähti ajoketjun vasemmasta laidasta juosten oikealle jokaisen ajomiehen edestä varmasti luullen pääsevän palkähästä kun jätkät vain huusivat eivätkä ampuneet. Itsekin olisin voinut vetäistä vaikka karkkärillä jänöä vastapalloon, mutta koska se olisi kuitenkin ollut eettisesti hieman kyseenalaista, annoin kaverin jatkaa matkaa kohti väistämättä odottavaa eksodusta. Kohta kuuluikin pellon laidasta ensin harjoituslaukaus ja sen jälkeen oikeasti tähdätty. Jahdin ensimmäinen jänis oli nurin. Ampujana toimi pitkän linjan metsämies Ossi Manninen.

Kovin paljon ei ollut aikaa jäädä fiilistelmään saalista, joten heti vain kolmatta ajoa pystyyn. Tässä ajossa nähtiinkin sitten koko päivän ainoa kettu. Ikänsä metsästänyt ja lähes kaiken nuoresta iästään huolimatta metsästystouhuissa kokenut Ratilaisen Jussi kuitenkin häkeltyi ketun näkemisestä niin paljon, että ampui kohteesta ohi

ja näin repolainen pääsi jatkamaan touhujaan ottamalla muutaman sadan metrin sprintin kohti läheistä maalaistaloa ja sieltä sitten peltoja pitkin raja-aukon yli Venäjälle. Tämä ajo toi ilmi myös sen, että jänikset kyyröttivät ihan viimeiseen asti oksan alla ennen kuin päättivät lähteä suuntaan x. Useampikin elukka lähti ihan ajomiehen jaloista suoraan taakse päin kohti vapautta. Olivat viisaita, saivatkin mennä.

Ennen puolen päivän ruokataukoa meillä oli neljä rusakkoa ja neljä metsäjänistä saaliina.

Jokaisessa ajossa ensimmäistä lukuun ottamatta oli nähty kohde-eläimiä, monessa ajossa useampikin. Metsästysonneakin oli sen verran ollut, että kaikki elukat olivat jakautuneet eri henkilöille. Toki esimerkiksi Poutasen Jussilla olisi ollut mahdollisuus useampaankin eläimeen, mutta hienoinen harjoittelun laiminlyönti kostautui ensialkuun muutamalla ohilaukauksella. Onneksi Jussikin sai kuitenkin pienellä mentaalitreenillä tähtäimet kohdilleen ja koko päivän ylivoimaisesti pienin metsäjäni orrella oli lopputulos. Iltapäivää kohden joko jäniksen lukumäärä metsässä väheni tai sitten ne vain tulivat entistä itsevar-

memmiksi eivätkä lähteneet juoksuun ennen kuin saapas hipaisi. Pari rusakkoa kuitenkin vielä saatiin ja kokonaissaalis muodostui kautta aikain parhaimmaksi Kolmikan metsästyspäivän historiassa. Metsästyspäivä järjestettiin nyt viidettä kertaa ja joka kerta on innostus ja osallistujamäärä lisääntynyt vartion henkilöstömäärän

radikaalista vähentämisestä huolimatta. Toki nytkin oli paikalle kutsuttu ”ulkopuolisia”, kuten metsästyspäiväidean alkuunpanija, legendaarinen urheilumies ja metsästäjä, evp Veikko Jantunen. Siitä huolimatta, tai sen takia, tämä päivä on ollut vartion suosituin yhteistoimintapäivä, vaikka tällaiseen kaikki tulevat omalla kustannuksella ja käyttävät omaa vapaa aikaansa. Hieno homma, että joku juttu yhdistää!

Illanistujaiset oli suunniteltu vartion emäntien Eija Pekosen ja Heidi Utulahden ja heidän loitimien mahtavien ruokien kanssa Parikkalan Helenansaareen. Metsästyspäivän jälkipuheiden lisäksi juhlimme myös kolmen herran siirtojen aiheuttamia läksiäisiä. Tosin juhliminen oli ehkä

hieman väärä termi, koska vain yksi kolmesta eli Marjakankaan Jussi, joka lähti eläkepäiviä pakoon johtokeskukseen, edes periaatteessa oli oman lähtönsä suunnitellut, kahdelle muulle homma tuli pitkän piimättelyn jälkeen täysin puskiasta. Kaikki olivat muuten kuitenkin hyvillä mielin hyvästä päivästä johtuen ja paikalla oli myös suurin osa vartion ei-metsästäjistä henkilöistä sekä lisäksi muutama hassu eläkeläinen. Metsästyspäiväperinnettä varmasti jatketaan tulevaisuudessakin, innokkaita jahtiukkoja vartiolla kyllä riittää viimeiseen mieheen asti.

KURVARIHAUKUT 2013

USVAISENA AAMUNA 29.8.2013 OLI ILMASSA KÄSIN KOSKETELTAVAA URHEILUJUHLAN TUNTUA, KUN KELLOSELÄN RAJAVARTIOASEMALLE ALKOI KOKOONTUA INNOKKAITA KOIRANOHAJAAJIA KOIRINEEN, TUOMAREITA SEKÄ TOIMITSIJOITA VUORONSA ALOITTAVAN ASEMAN HENKILÖKUNNAN LISÄKSI. OLI AIKA RATKAISTA KARHUTUNTURIN JA KELLOSELÄN RAJAVARTIOASEMIEN HENKILÖSTÖN HIRVENHAUKKUKUNINGAS TAI –KUNINGATAR.

TEKSTI **HEIKKI HEISKARI**

KUVAT **JOUNI SCHRODERUS JA ARTO SOPPELA**

Alkuun mainittakoon, että osallistumisoikeus kilpailuun oli Karhutunturin ja Kelloselän rajavartioasemilla palvelevilla henkilöillä. Kilpailuun oli ilmoittautunut yhdeksän koiraa omistajineen, joskin osallistujia olisi ollut vielä enemmän ilman ikäviä haavereita koirarintamalla. Mikäli jatkoa seuraa vuonna 2014, on osallistujamääräkin siis varmasti runsaampi.

Kilpailussa ylituomarina toiminut sodan-tyläläinen Jukka Törmänen toivoi kisaa edeltävässä puhuttelussaan antoisaa päivää ja muistutti ryhmä- ja palkintotuomareita sääntöuudistuksista.

Koemaastojen valintaan oli satsattu hyvän paikallistuntemuksen avulla, jotta kilpailu ei kenenkään osalta ratkeaisi jo arvontavaiheessa. Maastoja oli luovuttanut kokeen käyttöön Pohjois-Sallan erä ry, Sallan Erä ja Kalamiehet ry, Keminniemen Erä ry, Salmivaaran Erä ry, Savinan Erä ry sekä Sallan yhteismetsä. Maastojen arvonnin jälkeen koirakot sekä tuomariryhmät hajaantuivat maastoilleen. Kisassa jännitys säilyi viimeisenkin porukan maastosta palaamisen saakka.

Yhden koiran osalta tosin hirvenhaukkukoe meni pieleen jo alkumetreillä. Koira oli Marko Törmäsen omistama ja ohjaama Harmaa norjanhervikoira Aatu. Aatun päivä alkoi tyhjästä maastossa tehdyllä haulla, jonka jälkeen porukka vaihtoi maastoa. Uudessa paikassa autolta ei ehditty edetä montaakaan sataa metriä, kun Marko

huomasi Aatun jäljittävän jotakin ja katoavan hakuaukean taakse. Hetken kuluttua tutka osoitti koiran olevan paikallaan, mutta haukkua ei alkanut irrota ja pieni ihmetys sekä jännitys sai miehet liikkumaan tutkan osoittamaa paikkaa kohti. Kun matkaa oli jäljellä vain parisataa metriä, alkoi tapahtua. Aatu alkoi haukkua ja mukana oli ääniä, jotka pistivät miehet epäilemään haukussa olevan itse metsän kuninkaan. Aluksi haukku oli rauhan ja liikkui jonkin verran, mutta asettui sitten paikoilleen. Vahvistuksen epäilyksilleen miehet

saivat käytyään tarkastamassa haukun aloituspaikan, josta löytyi karhunjaljia ja hirvenvasan raato. Tästä alkoi siis 190 min mittainen karhutyöskentely, josta haukkua oli 95 min ja työskentelymatkaa kertyi 5.5 kilometriä. Lopputuloksena oli Aatulle ja omistajalle oiva palkinto - hyväksytty karhunhaukkutapauskoe.

Loppujen lopuksi kokeesta muodostui varsin kovatasoinen, sillä viisi koiraa kahdeksasta

haukkui yli 70 pisteen tuloksen maksimipistemäärän ollessa 100. Pisteeiksi iin päälle saatiin yksi hyväksytty karhunhaukkutapauskoe. Kokeessa arvostellaan muun muassa koiran hakua, löytötehokkuutta, hirtvöskentelyä seuraamiseen ja tottelevaisuutta. Jälleen tuli myös todistettua, että koiran karvoihin tai ainakaan karvan väriin ei ole liiaksi katsominen, sillä neljä ensimmäistä sijaa menivät eri koirarotujen edustajille.

Voiton nappasi Kalliorannan Ulti & Soppela Arto pisteillä 93, hopea matkasi kaksikolle Elmon Salon Felix & Ämmälä Jouko pisteillä 87,5 ja pronssikin kiinnosti 82 pistettä haalinutta paria Taikakairan Huugo & Manninen Janne. Sille huonoimmalle sijalle, eli neljänneksi jäi kaksikko Cekanbee´s Choice & Schroderus Jouni, pisteitä 75,5. Viidenneksi eniten pisteitä keräsi Elmon Salon Devil & Juopperi Tommi, 72 pistettä. Loput kolme koirakkoa jäivät hakupisteille ja ne olivat Jämähän Peli & Aho Pekka 9,5pist, Mölli & Jussila Hannu 8pist ja Martta & Huhtala Sakari 8pist.

"Kurvarihaukut Kelloselkä" kiittää tukijoita ja lahjoittajia: Viisumipalvelu Vesikko Oy, Sallan auto- ja tarvike, Sallan Autohuolto Ky, Kone-Virta Ky, Sähköpalvelu Salmela Oy, Raskkone Oy, Sallan Rautatori Oy, K-market Puolukka, Sasta Oy, Metsä Group, T:mi Esa Karkkola, Koillis-Lapin Sähkö Oy, Sallan metsänomistajat, A-katsastus Oy, Sallan yhteismetsä, Juhan Auto Oy, Marttiini Oy, Moottorisahateilija Risto Uitto, Peteson Oy, Koneliike Korteniemi Oy, Karhutunturin Lohi Oy, Kursulainen Oy, Lapin Rajavartiosto, Lapin Rajavartioidhdistys ry, Pohjois-Sallan erä ry, Sallan Erä ja Kalamiehet ry, Keminniemen Erä ry, Salmivaaran Erä ry, Savinan Erä ry ja Sallan Kunta.

JOULUPUKIN VIRALLINEN PUUTUOTTEIDEN TOIMITTAJA

JOULUPUKKISÄÄTIÖN YHTEISTYÖKUMPPANI

PÖLKKY

Top of Europe

www.portofkemi.fi

THE PORT.
www.portofturku.fi

CANORAMA

Keskity olennaiseen.

www.canorama.fi

• Henkilöautot • Amerikanautot •
• Hyötyajoneuvot • Koneasennukset • Veneet •

KEMPSU-HUOLTO

Vikakoodien lukulaite / skanneri
Autojen noutopalvelu, myös Venäjältä!

– romuautojen vast.ottopiste/romutustodistus – oma hinausauto –
OMC- ja STEYR-Motors ym. huollot ja varaosat.

Mentulantie 116, LAPPEENRANTA

Puh: 05 458 1957, GSM 0400 358 509 www.kempsu-huolto.fi

ELEKTRIA

- SÄHKÖURAKOINTI, SÄHKÖSUUNNITTELU
- KORJAUSTYÖT, SÄHKÖTARVIKKEET
- ATK-LÄHIVERKOT, HÄLYTYSJÄRJESTELMÄT
- VALOMAINOSASENNUKSET JA -KORJAUKSET

JUURTELAN SÄHKÖ OY

TORANGINTAIVAL 3 93600 KUUSAMO
Puh. 08-8180400, 0400-685357

www.elektria.fi/juurtela

Hypää Joulua

Kotihotelli

SUOMUSSALMEN

OSUUSPANKKI

www.op.fi
Keskuskatu 3, Suomussalmi

KUHMON

OSUUSPANKKI

email: kuhmon@op.fi
Koulukatu 10, 88900 Kuhmo

VIRANOMAISMESTARUUS KUUSAMOON

OULUSSA KOLMATTAA KERTAA PELATTU POHJOIS-SUOMEN VIRANOMAISTEN JÄÄKIEKKOTURNAUS PÄÄTTYI LINNANMAAN JÄÄHALLISSA KUUSAMON VOITTOJUHLIIN. KYMMENET PALOMIEHET, POLIISIT JA RAJAMIEHET MITTELIVÄT JOUKKUEINEEN KAHDESSA KAUKALOSSA LINNANMAAN TUPLAJÄILLÄ.

TEKSTI **TIMO MÄÄTTÄ**
KUVA **IKUISTETTU.FI**

Kuusamo, joka oli voittanut ensimmäisen turnauksen kaksi vuotta sitten, lähti turnaukseen mielessään paluu voittokantaan. Ensimmäisessä pelissä Kuusamo löi Lapin pelastuslaitoksista kootun porukan 10-2. Toiseen peliin vastaan luisteli Oulun Poliisi Urheilijat. Vauhdikas ottelu tarjosi lukuisia hienoja tilanteita, mutta maalien makuun pääsi vain Kuusamo ja näin lopputulokseksi kirjattiin 4-0. Alkusarjan viimeiseen peliin Kuusamo sai vastaansa Oulun palomiesten ja poliisien 40+ joukkueen, Raksilan Veteraanit. Vetreät veteraanit oli hyvällä liikkeellä pelissä ja tarjosivat kelpo vastuksen, mutta kuusamolaisten rutiini riitti 5-2 voittoon. Näin lohkovitto ja finaali- paikka oli Kuusamolle jo kolmas perättäinen.

Toisessa lohossa paremmuudesta mittelivät Kainuu (raja, palo, saku), Rovaniemen Poliisi Urheilijat, Oulun palomiehet OFF sekä Jokilaakson pelastuslaitos. Tasaisesta lohkosta voiton

vei Kainuu ja näin ollen loppuottelussa nähtiin edellisvuoden uusinta.

Kuusamolaiset lähtivät hyvin latautuneena ottamaan revanssia viimevuotisesta 9-1 finaalitappiosta. Jo ensimmäisellä minuutilla Olli Luukkonen siirsi maalin edestä Kuusamon johtoon. Erän edetessä Kainuu sai pelinsä rullaamaan, mutta lukuisista paikoista huolimatta onnistuivat vain kerran yllättämään hienoja otteita Kuusamon maalilla esittäneen Juhani Ihmeen. Tauolle lähdettiin kuitenkin Kuusamon 2-1 johdossa Tero Väisänen toimiessa maalarina. Toisen erän alkuun Väisänen osui toistamiseen 3-1 maalillaan. Otelun loppuhetket tarjosivat sellaista draamaa, jota harrastepelaajat harvoin saavat kokea. Kainuu kavensi kuusi minuuttia ennen loppua ja parin minuutin päästä ylivoimalla tasoitti pelin. Tästä innostuneena Kainuu painoi vimmatusti päälle ja kun Kuusamo sai loppuhetkillä kaksi jäähyä, alkoi todellinen selviytymiskamppailu. Kahden miehen ylivoimansa turvin Kainuu pyöritti peliään, mutta uhroutuva kuusamolaisryhmä taisteli hienosti summerin soittoon. Näin seurannut 5 minuutin

jatko aika alkoi myös alivoimaisena. Yli minuutin verran alivoimalla pelannut Kuusamo kesti ja kokosi hienosti rivinsä. Kun maaleja ei enää nähty, seurasi voittomaalilikisa. Olli Luukkonen onnistui ensin, mutta Kainuu kuittasi heti perään. Tämän jälkeen oli molemmin puolin viisi yritystä ilman maaleja. Lopullinen ratkaisu saatiin vasta seitsemännellä kierroksella, kun Petteri Määtän kylmäpäinen alakulmalaukaus yllätti hyvin torjuneen kainuulaisvahdin.

Turnauksen järjestelyt toimivat erinomaisesti ja pelit olivat vauhdikkaita ja siistejä, kaiken kaikkiaan erinomaista työpaikkaliikuntaa. Kuusamon tehomies oli Tero Väisänen 9+3 tehoilla. Kuusamon mestaruusjoukkueessa pelasivat: Juhani Ihme (mv), Jarmo Hakala, Jaakko Kallunki, Olli Luukkonen, Vesa-Pekka Moilanen, Petteri Määtä, Timo Määtä, Tuomo Määtä, Teemu Takalo ja Tero Väisänen.

SOTUL JÄÄKIEKON MESTARUUSKISAT

SUOMEN SOTILASURHEILULIITTO RY JÄRJESTÄÄ VUOSITTAIN JÄÄKIEKON MESTARUUSKILPAILUT HENKILÖKUNNALLE. TAPAHTUMA KANTAA NIMEÄ PATRIA CUP JA SE PELATAAN TURNAUSMUOTOISENA KERRAN VUODESSA. MESTARUUDESTA PELATAAN KAHDILLA TASOLLA; A- JA B-SARJASSA. TURNAUS PELATAAN YLEENSÄ A-SARJAN VOITTAJAJOUKKUEEN KOTIPAIKKAKUNNALLA. VIIME VUONNA TURNAUS PELATTIIN ROVANIEMELLÄ, TÄNÄ VUONNA MIKKELISSÄ.

TEKSTI JA KUVA MIKA AHONEN

Suomenlahden merivartiostosta on perinteisesti osallistunut joukkue Sotilasurheiluliiton turnauksen A-sarjaan. Turnauksessa pelaamme nimellä Rajan Urheilijat / SLMV ja käytämme pelipaitoina HC Rajan vihreitä kotipaitoja. Joukkueen runko on ollut pääosin harrastesarjaa pelaavan HC Rajan pelaajia Suomenlahden eri yksiköistä. Turnauksessa joukkueemme riveihin on tullut pelaajia myös Länsi-Suomesta ja RVLE:sta. Joukkueemme on ollut historian aikana kaksi kertaa mitalipeleissä; 2008 voitimme pronssia ja 2010 hopeaa. Muina vuosina taistelun on ollut lähinnä A-sarjassa pysymisestä.

Tällä kertaa SOTUL:n mestaruuskilpailut pelattiin 27-28.9.2013 Mikkelissä Mestis joukkue Jukureiden kotiareenalla. Mikkelin jäähalli oli viime kevään aikana remontoitu joten olosuhteet turnaukselle olivat loistavat. A-sarjassa pelasivat SLMV:n lisäksi joukkueet Hämeenlinnasta, Kuopista, Kouvolasta, Sodankylästä, Rovaniemeltä, Säskylästä sekä Maanpuolustuskorkeakoulusta. Turnauksessa oli yhteensä 16 joukkuetta.

Alkusarjan lohossamme pelasivat Kouvolan, Kuopion ja Rovaniemen joukkueet. Ensimmäisessä alkusarjan pelissä kaatui Rovaniemen varuskunnan urheilijat 5-2 ja toisessa pelissä Kuopio 5-1. Näillä kahdella voitolla varmistimme alkusarjan lohkomme voiton. Torstai-illan viimeisenä pelinä oli sijoituksen kannalta merkityksellinen

pelit Kouvolan varuskunnan urheilijoita vastaan. Kouvola halusi enemmän voittoa ja vei illan viimeisen ottelun ansaitusti 2-0. SLMV:n joukkue voitti kuitenkin lohkonsa ja pelit perjantain mitalipeleissä oli näin varmistettu.

Semifinaaliottelu pelattiin perjantai- aamuna klo 08:00 ja vastaan SLMV:a luisteli toisen lohkon kakkoseksi sijoittunut Hämeenlinna. Peli oli hyvin tasainen kuten playoff pelin kuuluukin olla ja erikoistilanteilla oli pelissä suuri merkitys. Pitkään jo näytti, että peli menee 1-1 tilanteessa loppuun asti ja päädyimme ratkaisemaan voittajan rangastuslaukauskilpailussa. Kaksi ja puoli minuuttia ennen pelin loppumista, Hämeenlinna siirtyi 2-1 johtoon. Vastustajan vaihtoahtiasta kuuluikin jo iloista tuuletusta finaali- aamuna. Monesti on tullut todettua, että peli loppuu vasta kun summeri soi ja loppuun asti taistellaan. Kävi miten kävi. Tässä tapauksessa kävi juurikin edellä mainittu ja asia mitä vastustaja olisi vähiten toivonut. Nimittäin minuuttia myöhemmin SLMV paukautti pelin tasoihin ja oli jälleen finaali- aamuna kiinni. Eikä tässä vielä kaikki. SLMV napautti vielä puoli minuuttia ennen loppusummerin soittoa 3-2 voittomaalin ja paikka finaali- pelissä oli ansaittu hienolla taisteluvotolla.

Finaalissa vastaan asettautui Maanpuolustuskorkeakoulu joka voitti 2-1 omassa semifinaali- pelissään lohossamme pelanneen Kuopion. Finaali- pelistä tuli odotetun arvoinen ja erittäin tiukka. Molemmat janosivat voittoa ja MPKK tuli peliin alusta lähtien erittäin kovaa. Jäähyjä pelissä

tuli molemmiin puolin, mutta molemmat joukkueet pelasivat alivoimansa tarkasti ja uhrautuen. Kuin toisintona semifinaali- pelistämme, pelin loppumetreille mentiin MPKK:n 2-1 johdossa. Aivan ottelun lopussa MPKK joutui ottamaan kolme jäähyä SLMV:n yrittäessä hakea vimmattusti tasoitusta. SLMV ei hurjasta painostuksesta huolimatta onnistunut pääsemään tasotusmaalissaan tolppaa lähemmäksi. Finaali- pelin voitto 2-1 MPKK:lle ja mestaruuspytty matkasi ansaitusti Santahaminaan. Parempi voitti ja alusta asti kävi selväksi, että MPKK todella halusi voiton. Edellisenä iltana heidän pelaaja ei nimitäin hotellin saunassa tai illallisella näkynyt, mutta aamulenkillä kyllä.

Turnauksen tilastoissa SLMV:n joukkue näkyi myös muutenkin kuin finaali- joukkueena ja hopeamitalistina. Joukkueellemme tuli niin maali-, piste- kuin jäähy- pörssinkin voitto. Lisäksi maalivahdillemme kertyi turnauksessa torjuntaa 94 kpl, torjuntaprosentin ollessa 91.86%.

SLMV:N HOPEAJOUKKUE

Maalivahti: #33 Tommi Karhila.

Puolustajat: #2 Antti Lehto, #4 Niko Hartikainen, #6 Mika Lejonqvist, #27 Toni Wahlsten, #28 Teemu E. Salminen ja #55 Ville Tervakangas.

Hyökkääjät: #9 Jarno Pakkanen, #19 Kimmo Wasenius, #21 Valtteri Viitala, #39 Teemu Salminen, #50 Janne Koskinen, #68 Mika Kuure, #71 Mika Ahonen, #80 Jouni Lahtinen, #85 Lassi Köykkä-Luopa ja #91 Jani Tossavainen.

LAPPEENRANTA 29.11.2013

RAJAVARTIOLAITOKSEN SALIBANDYMESTARUUSTURNAUS

KAIKKI VARTIOSTOT SAIVAT KUTSUT TURNAUKSEEN JO TOUKO-KESÄKUUN VAIHTEESSA, MUTTA SILTI MESTARUUDESTA KAMPPAILTIIN VALITETTAVASTI VAIN VIIDEN JOUKKUEEN KESKEN. MESTARUUDESTA TAISTELIVAT LÄNSI-SUOMEN MERIVARTIOSTO, SUOMENLAHDEN MERIVARTIOSTO, VAALIMAAN RAJATARKASTUSASEMA, RAJA- JA MERIVARTIOKOULUN OPPILAIDEN JOUKKUE SEKÄ JÄRJESTÄVÄ JOUKKUE KAAKKOIS-SUOMEN RAJAVARTIOSTO, JOKA PELASI TURNAUKSESSA KÄSIVARSISSAAN MUSTAT SURUNAUHAT, JOILLA JOUKKUE HALUSI KUNNIOITTA A JUURI TURNAUKSEN ALLA TAPATURMAISESTI KUOLLEEN TYÖKAVERIN POJAN MUISTOA. KOKO RAJAVARTIJAYHTEISÖ TOIVOO VOIMIA SUUREN SURUN KESKELLÄ.

TEKSTI JA KUVAT MIKKO MARKKANEN

Kolhuja ja mustelmia ei säästetty, mutta suuremmilta "loukeilta" silti säästettiin, pelasivathan kaikki joukkueet todella reilua ja rehtiä salibandya. Kaksi aiempaa mestaruutta harjannut Kaakkois-Suomen rajavartioston joukkue lähti tämänkin vuoden turnaukseen "paperivahvalla" materiaalilla, ja suurin toivein, mutta kenties jopa hieman yllättäen voittajajoukkueeksi turnauksessa selvisi Vaalimaan rajatarkastusaseman jouk-

kue, lopulta kuitenkin täysin ansaitusti!

Onnittelut voittajajoukkueelle ja kaikille palkituille! Kiitos mukana olleille joukkueille, vuoden

2014 järjestelyvastuun lupautui ottamaan Pohjois-Karjalan rajavartiosto.

TULOKSET

K-SR - Vaalimaa rt-as 2-0, SLMV - RMVK 2-1, RMVK - LSMV 1-3, K-SR - SLMV 2-0, Vaalimaa rt-as - LSMV 3-2, RMVK - K-SR 1-4, SLMV - Vaalimaa rt-as 1-4, LSMV - K-SR 1-2, RMVK - Vaalimaa rt-as 0-4, SLMV - LSMV 1-3, ja Finaali K-SR - Vaalimaa rt-as 0-1rl.

Hopeamitalistit.

Hyvää Joulua toivottavat:

KULJETUS ERKKI PASANEN

Kyhäläntie 9 Kuusamo
p. 0400 443 666

OTANMÄEN APTEEKKI

Vuorimiehentie 6, Otanmäki
p. 08-6886 160
Vuolijoen sivuapteekki: 08-6886 165

ELLAPPI OY

Sairaalanatie 3a, 99800 Ivalo
p. 016-661 999

JOUTSENON KULTA-AIKA

Saimaanatie 1, Joutseno
Puh. (05) 413 2345

PELTOLAN MARJATILA

Jouni Mutanen
Halla-ahontie 13, 80510 Onttola
www.peltolanmarjatila.fi

KUHMON SEURAKUNTA

“Rauha maassa ja ihmisillä hyvä tahto”

KONETYÖ SAARINEN

Perä-Aholantie 142, 55100 IMATRA
Gsm 040 510 4640

TAKSI RAINER SJÖROOS

Härpe
Puh. 0400 306 445

INARIN SEURAKUNTA

Sairaalanatie 5, Ivalo
p. 010 778 5200

RAJASOTILASKOTIYHDISTYS RY:N VIHREÄT SISARET

KUUSAMON SEURAKUNTA

Hyvää Joulua

KAJAANIN SEURAKUNTA

Linnankatu 12, Kajaani

ERÄHOTELLI NELLIM

Nellimintie 4230, 99860 Nellim
p. 0400 415 989 | jouko.lappalainen@nellim.fi

KAJAANIN KAUPUNKI

PL 133, 87101 Kajaani
Puh. (08) 61551
www.kajaani.fi

INSINÖÖRITOIMISTO SUKELLUS-KOTKA OY

Mäkelänkankaantie 10, Neuvoton
p. 040 505 8388 | www.sukellus-kotka.com

KUHMON EKO-KALA OY

Järveläntie 135, Kuhmo
p. 08 656 565

LVI-KUUSAMO OY

Airotie 4 G, Kuusamo
p. 08 851 4056

PAULI KUOKKANEN OY

Aholantie 10 A, Valtimo
p. 0500 218 034

PL 1, 87101 Kajaani
p. 020 411 211
www.eltelnetworks.fi

LOPULLISET SIJOITUKSET

1. Vaalimaa rt-as, 2. K-SR, 3. LSMV, 4. SLMV ja 5. RMVK.

PALKITUT PELAAJAT

Paras maalivahti: Saku Husu Vaalimaa rt-as

Pistepörssin voittaja: Reko Ihala K-SR

Paras puolustaja: Juha Vataa Vaalimaa rt-as

Turnauksen MVP: Juha Suhonen Vaalimaa rt-as

Joukkueidensa MVP: Aki Tahvanainen K-SR,

Sampo Mikkola SLMV, Marcus Ekström LSMV, Kalle

Uotila RMVK, Juha Suhonen Vaalimaa rt-as

PISTEPÖRSSIN KÄRKI

3+2 Reko Ihala K-SR, 2+2 Juha Suhonen Vaalimaa

rt-as, Joonas Kiiskinen K-SR, 1+3 Juha Vataa Vaali-

maa rt-as ja 3+0 Markus Penttilä Vaalimaa rt-as.

Voittajat.

RAJATURVALLISUUSUNIONIN PURJEHDUSREISSU KREIKKAAN 2013

HELSINKI-VANTAA KANSAINVÄLINEN LENTOASEMA. 18.5.2013 KELLO 05.00. TOINEN TOISTAAN VÄSYNEEMPIÄ RAJAMIEHIÄ ALKOI VALUMAAN LÄHTÖAULAAN 2 MUIDEN MATKUSTAJIEN SEKAAN LÄHTÖSELVITYSTÄ VARTEN. SUURIN OSA OLII JO TOISILLEN TUTTUJA VIRKAURAN VARRELTA JA TOISILLE TUNTEMATTOMAT OTETTIIN ILLOLLA VASTAAN JENGIIN.

TEKSTI **PASI TAPONEN JA PORUKKA**
KUVAT **PURJEHDUKSEEN OSALLISTUNEET**

Kasvoista paljastui aika ajoin hymyn kareita ja suupielet kääntyivät ylöspäin kun miehet heittivät femmoja ja päivittivät kuulumisia. Kokonaistuntemus oli kuitenkin yhdellä sanalla kuvaten väsynyt. Aikainen aamuhäätös oli tehnyt tehtävänsä ja jokainen odotti jo pääsevänsä koneeseen jatkamaan lyhyeksi jääneitä unia.

ENSIMMÄINEN PÄIVÄ AURINGOSSA

Norwegianin kone saapui aikataulussa Ateenaan kello 10:30. Ateenan lentoasema on yllättävän pieni ja matkatavarat oli nopeasti porukalla kannossa. Aulan kahvilassa oli notkumassa joku paikallinen Zorbas Pekka Salonen -kyltti kädessä. Meidän kuski siis ilmeisesti? Miehen ulkonäön pe-

rusteella odotukset eivät olleet korkealla sovitun kyydin puolesta, mutta kaikki olivat positiivisesti yllättyneitä, kun purjehtijat varusteineen lastattiin uudehkoon, jopa siedettävästi ilmastoituun

saksalaisvalmisteiseen Sprinter minibussiin. Satakunta matkanjärjestäjä Argolis Yachtsin edustajat olivat jo odottamassa purjehtijoita. S/y Marina Starin ja S/y Fanin ennalta sovitut miehistöt

jakaantuivat kiltisti omille purjeveneille. Kippari ja försti jäivät vastaanottamaan venettä kun muu porukka lähti hoitamaan muonaostoksia. Kaupat olivat tottuneet palvelemaan sataman purjehtijoi-

ta joten ruokaostoksilta palattiin metrin mittainen kuitti taskussa ja selkä märkänä. Lämpömittari oli kolmenkymmenen paremmalla puolella ja tuulta ei nimeksikään. Itse ostokset toimitettiin onneksi

uimalla sekä kiipeilemällä seinämää portin ohi. Noh, Kreikka tuskin kaatuu enempää noihin muutamaan missattuun turistieuroon, totesimme porukalla. Matkalla Sirokselle oli kaksi isompaa saarta johon pysähdyimme snorklailemaan. Osalle porukasta nämä olivat ensimmäiset kokemukset kirkkaan veden sukeltelusta ja ilmeet oli sen mukaiset. Päivä oli ehtinyt jo pitkästi ehtoopuolelle kun saavuimme Syroksen kauniiseen satamakaupunkiin. Tuulestahan ei ollut tietoaakaan koko päivänä joten koneella mentiin. Kulttikeliä siis! Syros on Kykladien pääkaupunki joten mistään pikkukylästä ei ollut kyse. Laituripaikka oli täydellinen. Koko satamaa kiersivät ravintoloiden terassi. Makeavesivarannot saatiin täydennettyä ja Ateenan jälkeen veneet saatiin ensimmäisen kerran kiinni maasähköön. Marina Starin miehistö otti vahvan niskalenkin päivällisessä verrattuna Faniin. Suoraan kalastuslукselta mereltä hankittua tuoretta makrillia hyvässä poikaporukassa ennen yhteistä illanviettoa.

ho kutsua Leijonia. Matsi päättyi sitten Ruotsin voittoon 0-3 ja reilun viiden tunnin purjehtimisen jälkeen saavuimme Cape Sounioniin. Lekat mereen ja ansaitut iltauinnit pitkän päivän jälkeen auringon laskiessa kuvankauniissa Välimeren postikorttimaisemassa.

Cape Sounionissa oli noin kymmenen muuta purjevenettä joiden miehistöt kokoontuivat kahteen rannalla sijaitsevaan tavernaan. Listalta löytyi tuoreita mereneläviä joka makuun. Tarjoilijat kiersivät pöydät läpi ja tilaukset lähti vetämään. Nyt oli aika rentoutua pitkän päivän jälkeen.

JOKO TÄNÄÄN PÄÄSTÄÄN PURJEHTIMAAN

Kolmas päivä aloitettiin edellisen päivän vielä

satamaan autolla purjeveneeseen viereen. Muuten olisi tullut kuolema jo ensimmäisenä päivänä. Aikatauluksi oli sovittu startti kello kolmelta jota ennen nautittiin ensimmäinen lounas veneessä ja tärkeimpänä Suomen lipun nosto salkoon.

Fani otti varaslähdön startissa ja aloitti purjehtimisen heti sataman ulkopuolella. Pakolliset kastautumiset Välimeren lämpimään veteen ja lasit paikallista valkoviiniä. Aamulla todella nuutuneen näköinen jengi alkoi vähitellen herätä henkiin. Jokainen alkoi pikkujuhlia herätä todellisuuteen, että Suomesta herättiin aamulla ja nyt purjehditaan Välimerellä kohti etelää hyvällä porukalla. Marina Star otti nopeasti koneella Fanin porukan kiinni ja päivitykset Suomen jääkiekon välieräpelistä Ruotsia vastaan kantautuivat myös koko porukalle. 0-1, 0-2...jep, jep! Taitaa soittoker-

KULTTIKELIÄ VÄLIMERELLÄ

Toinen purjehduspäivä alkoi tynenä ja aurinkoisena. Päivän legi oli kiitettävät 55 mailia joten startti pyrittiin ottamaan aikaisin. Osa porukasta heräsi aikaisemmin ja kävi tutustumassa Cape Saunionin niemenkärjessä olevaan arkeologiseen kohteeseen. Joko virallista reittiä käyttäen ja sisäänpääsymaksun maksaen. Osa tietämättään

painaessa hieman rauhallisemmin. Aikaa oli tutustua joko kävellen tai skootterilla saareen ja itse Syroksen kaupunkiin. Miehistöt nauttivat pienissä ryhmissä ison kaupungin tarjoamista palveluista. Aurinkolasimuotia päivitettiin tälle vuosituhannelle ja aamukahvit nautittiin Kreikkalaisen jääkahvin eli Frappen muodossa. Puolenpäivän aikaan jengi oli kasassa ja köydet irrotettiin kohteena Mykonos.

Sataman jälkeen innokkaimmat purjehtijat virittelivät purjeita todetakseen että tuulta ei ollut nimeksikään. Purjehdusyritykset teiltiin Fanissa nopeasti osan miehistön äänestäessä purjeh-
timista vastaan hyppäämällä mereen keskellä
ulappaa. Tänään ei jarrutella vaan painetaan
hana pohjassa 20 mailia Mykonokseen. Rinian
saaren pohjoispuolella täysin peilityni Egeanmeri

antoi ensikosketukset delfiineihin. Kolme todella
isoa delfiiniä pyöri veneiden ympärillä lähes puoli
tuntia ja osa miehistöstä pääsi uimaan delfiiniin
kanssa. Todella mykistävä kokemus! Matkalla
satamaan Marina Starin porukka pääsi vielä todis-
tamaan miekkakalan tuplahypyt veneen vieressä.

Satamaan saavuttiin pienen akrobaattisen
uintisession jälkeen joka suoritettiin totta kai itse

kaupungin edessä. Suomalaiset ovat saapuneet
kaupunkiin mutta tällä kertaa ei lainata rahaa
ilman vakuuksia. Satama sijaitsee Mykonoksen
kaupungin pohjoispuolella mutta satamaa palveli
hyvin varusteltu kauppa. Bussi kulki kaupunkiin
tunnin välein ja bonuksena polttoaineauto jolla
molemmat veneet saivat täydennystä huvennei-
siin löpövarastoihin. Edellispäivänä Fanin merestä
löytämä jalkapallo, Wilson, joka nimettiin Tom
Hanksin elokuvan Cast Away mukaan, pääsi
käyttöön ensimmäistä kertaa laiturifutiksen muo-
dossa. Mykonos on tunnettu seksuaalivähemmis-
töjen mekkana ja vilkkaasta yöelämästä. Jengi
veti Välimeren auringon polttamien vartaloiden
päälle ykköset ja kompassit suunnattiin kohti isoa
kirkkoa.

ANKKURI PETTÄÄ OSA 1

Aamupäivän episodiat ei kukaan osannut ennalta
arvata. Tähän mennessä kovin tuuli Kykladien
merellä ei olisi edes heittänyt bokseja kannelta
mereen mutta aamuinen puuska oli aivan jotain
muuta. ANKKURI PETTÄÄ huuto herätti koko Fanin

porukan. Fendaria väliin ettei perä valu kiinni laiturin ja ankkuria nopeasti ylös mutta ei ongelmaa ilman toista. Seuraavaksi petti itse ankkupelin sulake joten Fani oli tuuliajolla. Onneksi koko Marina Starin miehistö oli auttamassa ja tuuli painoi Fanin tyylikkäästi Marina Starin takana olleeseen tyhjään väliin. Siis siihen ainoaan koko 50 paikan vierasvenesatamassa. Huh. Nyt oli sitä kuuluisaa tuuria.

Tuuli ei jäänyt pelkäksi puuskaksi vain merellä oli mukava koillistuuli joka oli täydellinen seuraavaan kohteeseen purjehtimiseen. Suoraan etelään 25 mailin päässä Mykonoksesta oli seuraava kohde, Paros. Fani lähti hieman etuajassa

aikataulusta johtuen aamuisesta ankkuriepisodista. Kohteeksi otettiin Mykonoksen lounaispuolella oleva Diloksen saari jossa ennakkotietojen mukaan pitäisi olla mielenkiintoisia raunioita. Matka meni nopeasti reilun 7 solmun vauhtia purjehtien kunnes suosiolla laitoimme koneen käyntiin Diloksen etelään avautuvaan lahteen vastatuuleen kryssiessä. Satamassa oli paljon katamariineja ankkurissa ja muutama iso matkustaja kuunariakin. Fanin miehistö sai paljon hymyjä

ja vilkkuksia osakseen muilta turisteilta. Totuus

tästä hilpeydestä aukeni vasta lähellä olleelle hiekkarannalle jonne molemmat veneet suuntasivat pelaamaan rantafutista Wilsonilla. Ilmeisesti

kertaa reissulla koko miehistöt kokoontuivat yhdessä syömään päivällistä. Vaikka ravintoloiden ja tavernoiden menu tottelikin tuttua kaavaa niin

Fanin miehistön toiminta oli tehnyt niin hyvän vaikutuksen Mykonoksella, että joku paikallinen Picasso oli käynyt jättämässä ilmastointiteipillä terveiset veneen keulaan. Koko jengi sai aivan loistavat naurut tästä pikku källistä.

Parin tunnin rantafutuksen jälkeen oli taas aika siirtyä merelle. Pääsimme ensimmäisen kerran purjehtimaan koko päivän satamaan asti lähes vierekkäin merellä. Fanin miehistön aamuinen huono onni kääntyi onneksi iltapäivällä kun yli 20 delfiiniä parvi tuli lähes puoleksi tunniksi veneen keulaan uimaan. Välillä poistuen ja palaten esittelemään hienoja hyppyjä ja vedenalaista akrobatiaa. Tätä oltiin salaa toivottu ja kokemus veti kyllä hiljaiseksi.

Naosan satama eli vielä hiljaiseloa suurimman turistikauden ulkopuolella. Ravintolat kuitenkin palvelivat normaalisti ja ensimmäistä

Kreikkalainen ruoka vie kyllä kielen mennessään. Tuoretta suolapedillä valmistettua kalaa, feta salaattia eri muodoissa ja totta kai kansalliruoka moussakaan unohtamatta. Loistavat einekset

huuhdeltiin alas paikallisella Mythos oluella tai paikallisella alkuruualla eli Retsinalla.

TYNTÄ ENNEN MYRSKYÄ

Aamulla miehistöt eivät pitäneet mitään kiirettä merellä lähdön kanssa. Tuuli oli todella hyvä ja tuulen ennustettiin nousevan vasta seuraavana päivänä. Aamulla täydennettiin vesi- ja ruokavarastoja sekä osa suuri osa porukasta vuokrasivat skootterit jolla pääsi tutustumaan saareen vähän paremmin. Satamaan oli aamulla saapunut myös kalastusveneitä joilta sai halpaan hintaan tuoretta

napsahti viidennes pois ja Ouzot heti kärkeen. Pöytiin istuttuamme tiesimme tehneemme oikean valinnan. Palvelu oli loistavaa ja pöytään tuodut paahdetut leivät yrteillä ja oliiviöljyllä hävisivät nopeasti parempiin suihin. Tarjoilijat kiersivät pöytää tarjoillen paahdettua fetajuustoa ja vihanneksia, moussakaa, hummeria ja erilaisia napsijoita kokonaisuena suolapedillä kypsytettynä. Pöytäviini maistui ja ensimmäiset laulutkin kuul-

makrillia ja muita meren eläviä. Merelle lähdettiin hyvällä fiiliksellä rennon alkupäivän jälkeen. Matkaa seuraavaan satamaan oli noin 30 mailia.

Puolenvälin jälkeen päivän legistä aurinko meni ensimmäistä kertaa pilveen reissun aikana. Tuuli tyyntyi ja loppumatkasta purjehdusvauhti hytyi 8 solmusta vain reiluun 5 solmuun. Serifoksen satamaan saavuttiin hieman ennen auringonlaskua. Itse satama oli pieni verrattuna aikaisempiin, mutta millä paikalla. Korkeat rinteet ympäröivät satamaa ja itse kaupunki kohosi viereisen kukkulan päälle jonka huipulle johdatti rinnettä kiemurteleva kapea tie. Parhaat paikat olivat jo varattu joten kiinnityimme molemmat veneet pitkällä ankkurilla laiturin eteläpuolelle. Satamassa palveli purjehtijoita muutama kauppa ja Suomessa hieman harvinaisempi perinteinen lihakauppa. Täällä näkyi myös muiden turistien puute ja tavernojen terassit olivat tyhjiä. Veneillä oli jo puhetta että lähdetään porukalla syömään ja juhlistamaan toisen veneen kipparin ja reissun järjestäjän, Pekka Salosen 35 syntymäpäivää. Pari kaveria lähetettiin tiedustelemaan parasta ravintolaa ja diiliä. 18 hengen nälkäinen purjehtijaporukka oli kovaa valuuttaa ravintoloitsijoille ja tarjouksia poljettiin naapurikioskista asti paremiksi. Lopulta vaikutuksen teki tuoreiden kalojen ja äyriäisten laatu ja hyvä valikoima muita ruokia. Totta kai osansa oli myös sillä, että listahinnoista

tiin syntymäpäivän kunniaksi. Ilta oli taas meidän.

ANKKURI PETTÄÄ OSA 2

Edellisillan hieman venähtäessä kukaan ei olisi toivonut aamuerätystä kello 04.00. Ankkuri pettää Fanissa! Onneksi ankkuripeli kesti tällä kertaa ja pientä naarmua lukuun ottamatta ei vahinkoa syntynyt. Tuuli oli yltynyt todella reippaaksi eilisestä illasta. Marina Starin ankkuri piti hyvin mutta Fanilla ei ollut enää mitään asiaa satamaan turvallisesti. Fani yritti ankkuroitua hetkeksi sataman ulkopuolelle. Valitettavasti ainoa mistä ankkuri sai pysyvän otteen, oli rannalla kalastaneen paikallisen papparaisen siima. Sanavarasto lisääntyi parilla kreikkalaisella kirosanalla ja tämän jälkeen todettiin porukalla että eiköhän ole parempi lähteä soittamaan kohti seuraavaa satamaa. Päivän legin piti olla reipas 55 mailia mutta heti merellä Fanin miehistö totesi kelin aivan liian kovaksi. Lähdimme purjehtimaan kohti Ateenaa Aegean meren raivotessa kovassa lounaistuulesa. Marine Star lähti reilusti Fanin jälkeen merelle todetakseen saman. Päivällä kovimmat tuulet mitattiin Marina Starissa. 40 metriä sekunnissa on kova lukema Suomenlahdella. Täällä on vain se ero että lounaistuulella aallokko pääsee kasvaan Afrikasta asti.

Suojasatamaa lähdettiin kovasta tuulesta

johtuen hakemaan heti seuraavasta isosta saaresta Serifoksen pohjoispuolelta. Kythnos ei kuulunut alkuperäiseen matkasuunnitelmaa joten sataman sijainnista ja koosta ei ollut mitään tietoa. Ainoa tuttu tältä saarelta oli jalkapallo Wilson jonka löysimme saaren pohjoispäästä reissun alkuvaiheessa mutta Wilsonista ei ollut paljoa apua tässä tilanteessa. Oli pakko mennä vain katsomaan. Satama oli täynnä veneitä. Jopa niin täynnä että satamassa meitä viitottiin pois rannasta. Ei kuulemma mahdu. Merelle kukaan ei ollut enää menossa joten Fani meni kysymättä kylkikiinnitykseen matalaan veteen blokaton toisen purjeveneeseen edessä, mutta tällä tuulella kukaan ei ole lähdessä pois satamasta. Fani otti VHF:llä yhteyttä Marina Stariin ja pienellä sovittelulla myös Star saatiin samaan satamaan aallonmurtajan juurelle. Purjeveneiden miehistöt olivat tyytyväisiä taas päästessä kuivalle maalle. Oli vasta iltpäivä ja näin ajoissa emme olleet kertaakaan yhdessäkään satamassa joten piti keksiä tekemistä. Kythnos on todella pieni kaupunki jossa tekeminen oli kortilla muutamassa Tavernassa istumisen lisäksi. Skootterit piti saada alle ja saari haltuun mutta Loutran satamassa ei niitä vuokrattu joten mittarit alle ja Merichaseen. Skoottereiden lisäksi täältä sai vuokrattua mönkijöitä ja

”beach buggy” eli rantakirppuja kohtuuhintaan. Hiljaiseloa turistikauden alussa viettänyt saari tuli illan mittaan tutuksi ja yhdet Kreikkalaiset häätkin tulivat nähtyä turvallisen välimatkan päästä.

VIIMEINEN PÄIVÄ MERELLÄ JA PURJEHDUSTA KOKO RAHALLA

Viimeinen meripäivä alkoi taas lähes yhtä tuulisena kuin edellinenkin päivä oli päättynyt. Vaihtoehtoja ei ollut joten merelle oli lähdettävä. Fani aloitti purjehduksen todella aikaisin aamulla ja osa miehistöstä liittyi remmiin vasta pitkän legin puolenvälin jälkeen. Marine Star aloitti päivän rauhallisemmin ja pääsi nauttimaan iltpäivällä tyyntyneen tuulen ja aurinkoiseksi kääntyneen sään parhaista puolista snorklailemalla vielä loppureissusta Ateenan lähistössä. Kythnokassa oli sovittu jo porukalla että illalla kokoonnumme tuttuun tapaan yhdessä syömään joten Faninosa Fanin miehistöstä teki iskun Ateenan keskustaan tiedustelemaan kaupungin parasta ravintolaan

tiin reissuasua päällä Marine Starissa laituriraadin avustuksella ja taksimatalla keskustaan jengi heitti jo legenda reissusta joka oli vielä käynnissä. Valittuamme ravintolan pöytiä siirreltiin yhteen jotta koko remmi mahtui samaan pöytään. Reissun mastermind Pekka Salonen piti oikeutetusti ensimmäisen puheen ja sitä mukaan puhevuorot jakaantuivat jokaiselle purjeveneiden miehistön jäsenille. Nauruhermot olivat herkässä kuunnellussa porukan tiivistelmiä ja parhaita paloja viikon tapahtumista. Koko porukka tiivistyi vielä enemmän viimeisenä iltana ja puheiden jälkeen suunniteltiin jo seuraavaa reissua. Näihin hyviin tunnelmiin oli hieno paketoita Rajaturvallisuusunionin purjehdusreissu vuodelta 2013.

illalle. Innokkaimmat porukasta löysivät vielä virtaa Akropoliksen kukkulalle kiipeämiseen osan lepuuttaessa kipeitä purjehduslihaksia pystybaarissa. Veneet luovutettiin aikataulussa ja suurimpana vauriona reissusta oli Marine Starin purjehduksessa revennyt spinnu eli keulapurje

jonka korvaushinta saattoi tuntua kyyhästä kalliilta mutta reissun kokemuksiin suhteutettuna hinta oli täysin naurettava. Ryhmävalokuvat otet-

Petteri Seppänen, Vesa Taskila ja Aku Saarensilta.

Aku Saarensilta.

RETKI **VANHALLE** RAJALLE

ALOIMME KEVÄÄLLÄ SUUNNITTELEMAAN KANOOTTI- JA VAELLUSRETKEÄ VANHALLE PETSAMON KÄSIVARREN ETELÄRAJALLE. RETKEN KESTOKSI ARVELIMME RIITTÄVÄN VIITISEN PÄIVÄÄ. REITIKSI OLIMME VALINNEET KUOLLAJOKI - KUOLLAJÄRVI - VUONNIJÄRVI - PAIJÄRVI - RASTIMTUNTURI. OLIMME TIETOISIA SIITÄ, ETTÄ VANHALTA RAJALTA LÖYTYY VIELÄ PYSTYSSÄ OLEVIA RAJAMERKKEJÄ JA ETTÄ ALUEELLA ON AINAKIN YKSI ERILLISOSASTON PETSAMO (ER.OS.P) KENTTÄVARTIO.

TEKSTI JA KUVAT **PETTERI SEPPÄNEN**

Alkukesän aikana sitten täytyi vielä hankkia jostakin kartat alueesta. Mittakaavassa 1:100000 tai 1:200000 olevia karttoja olisi voinut ostaa vaikka Murmanskista, mutta halusimme 1:50000 mittakaavassa olevia. No tämä ei tietenkään onnistunut, joten suunta vain Googleen ja etsimään. No tärppäsihän se, sillä siellä oli saatavilla vaikka koko Venäjästä kartat haluamassamme mittakaavassa.

RAJAN YLITYS JA ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

Passintarkastus sujui normaaliin tapaan, aivan olisimme olleet menossa vain tankkaamaan. Mukana meillä oli retkeilyvarusteiden lisäksi kaksi kanoottia. Vaikka etukäteen olin kaksi kertaa selvittänyt naapurimaan tullivirkailijoilta, mitä tullauslomakkeeseen pitää merkitä, jotta tullaus sujuisi jouhevasti, se ei onnistunut heidän mielensä mukaisesti. Joten ei kuin kirjoittamaan tullauslomakkeita tullivirkailijan valvonnassa, jotta kaikki tarvittava tieto tulee merkityksi. Lomakkeeseen piti merkitä tiedoiksi kanootti, vihreä, pituus, paino, kaikki tekstit mitä kanootista löytyi sekä, että se on käytetty. Lisäksi tietenkin vielä paino, sekä numeraalisesti että kirjoitettuna. No kaiken tämän jälkeen, tullivirkailija havaitsi, että meillä on vanha rengas kanoottia suojaamassa peräkärryssä. No siitä selvitettiin, kun lupasimme olla myymättä tätä rengasta.

Saavuttuamme Kuollajoen, purimme tavarat ukkosta kuunnellen ja huolestuneena taivaalle katsellen. Niinköhän tässä kastutaan heti retken alkajaisiksi. Tiesimme, että edessämme on melomista ensimmäiselle päivälle ainakin seitsemän kilometriä jokea ja tuohon matkaan sisältyi kartan mukaan yhdeksän koskea, joissa joutuisimme vetämään kanootit ylävirtaan. Heitimme hieman evästä naamaan ja ei muuta kuin reissun päälle. Kolmisen tuntia melottua ja vedettyämme kanootteja koskissa saimme sitten rankkasateen niskaamme, joka sitten ei loppunutkaan kuin vasta yön aikana. Koskia joessa oli loppujen lopuksi varmaankin hyvän matkaa toiselle kymmenelle ja ensimmäiselle yöpymispaikalle saavuimme puolen yön maissa läpimärkinä. Aloitimme laavujen pystytykseen ja tulen tekoon, jotta kuivumme edes hieman ennen yöpuulle menoa.

TOINEN RETKIPÄIVÄ

Aamupäivän aikana heräilimme ihanteelliseen säähän, aurinko paistoi ja järven pinta oli peilityni. Emme pitäneet mitään kiirettä lähteä liikenteeseen. Nautiskelimme päivästä, kahvistelimme ja söimme kunnolla, ennen kuin jatkoimme matkaa iltapäivällä. Edessä olisi meloskelua järviuotteja pitkin, sekä kanoottien vetämistä parissa koskessa. Muutaman tunnin melomisen jälkeen saavuimme viimeisen kosken alasuuntaan. Kosken yläpäässä olisi sitten odottamassa itse Vuonnijärvi, jonka rannalle olimme päättäneet leiriä. Yhtäkkiä kuulimme koirien haukkuvan.

Arvelimme, että alueella oli muitakin retkeilijöitä. Hetken päästä näkyviin ilmestyi venäläinen mies, joka ilmoitti, että emme saa jatkaa matkaa. Perusteluna hän kertoi, että Vuonnijärvi on yksityinen vesialue. No kosken pauhunan yli vastailin hänelle venäjäksi, että jatkamme seuraavalle järvelle, joten hänen ei tarvitse olla yhtään huolissaan. Jatkoimme kanoottien kiskomista koskea ylös. Kosken niskalla hän oli ottamassa meitä vastaan ja toisti, että Vuonnijärvi on yksityistä vesialuetta. Vastasin, että emme kalasta järvessä. Hän uhkasi soittaa rajavartioloille, jos jatkamme matkaa. Vastasin, että ole hyvä vain ja jatkoimme kanoottien kiskomista kosken niskalle ja Vuonnijärveen. Henkilö kiitti meitä, että olimme antaneet luvan soittaa, ja saman tien hän häipyi meidän näkyvistämme. Kosken niskalla, joen pohjoisrannalla, havaitsimme sitten ison mökin. Henkilön täytyi asua siinä.

Nousimme kanootteihin ja jatkoimme melomista Vuonnijärven selkää pitkin. Itse järvi on suhteellisen suuri pituutta pisimmillään kuusi kilometriä ja leveyttä suurimmillaan 5 kilometriä. Meloimme seuraan niemen nokan taakse ja ajattelimme tehdä sinne tulet, keitellä kahvit ja hieman palastella. Totesimme joutuvamme jatkamaan matkaa seuraavalle järvelle, sillä emme halunneet jäädä yöpymään tämän yksityisen vesialueen rannalle.

Siinä syödessä kuulimme perämöörin äänen. Olimme meloessamme havainneet pari verkkokukkuja, joten arvelimme tämän vieraanvaraisen mieshenkilön olevan menossa tarkastamaan verkkoja. Seurasimme hänen matkaansa

järvellä ja kun huomasimme, että hän ei tule meidän luoksemme, ajattelimme että ei hänellä ole enää asiaa meille. Mutta erehdyimme, hän ei vain havainnut meitä järven rannalla ja kiersi yhden saaren ja tuli sitten meidän luoksemme. Tarjosimme hänelle tuoreet kahvit suoraan veneeseen, olimmehan ehtineet keittämään ne jo.

Hän oli vielä hieman tuoltuneena siitä, että olimme jatkaneet matkaa, emmekä olleet välittäneet hänen käskyistään. Hän vaati meitä näyttä-

mään reitti-ilmoituksen, joka hänen mukaansa oli pakollista tehdä Etsintä- ja pelastusviranomaisille sekä esittämään passimme. Tämän ohjeen hän oli saanut rajaviranomaisilta. Sanoin hänelle, että passeja emme esitä, eikä tätä reitti-ilmoitusta ole pakko tehdä. Siinä vaiheessa hän huomasi, että emme ole venäläisiä ja totesi meidän olevan suomalaisia. Alueella retkeilee jonkin verran suomalaisia. Suhtautuminen muuttui täysin, hän tarjosi meille mahdollisuutta majoittua tuossa suuressa

kämpässä kosken niskalla taikka käyttööme Vuonnijärven eteläpäässä olevaa pienenpää mökkiä. Hän kertoi, että alueella liikkuu seitsemisen karhua ja saman verran susia. Totesimme hänelle, että koska sää on todella hyvä, niin tyydymme majoittumaan laavussa, mutta jos sää muuttuu palaamme asiaan. Turisimme rannalla parisen tuntia, hän antoi meille luvan kalastaa tässä yksityisvedessä. Juttutuokion jälkeen olimmekin jo valmiita jatkamaan matkaa ja etsimään parempaa yöpymispaikkaa järven rannalta. Kamppeet kasaan, kanootit vesille ja vieheet veteen.

Meloimme suoraan suurimman selän ylitse, katselemaan järven itärannalta uutta leiripaikkaa. Löysimme yhden niemen takaa hyvännäköisen paikan, ajattelimme sen olevan vanha kolttien asuinkenttä, joka se olikin. Rantauduimme ja totesimme hiekkarannalla aivan tuoreet peuran, peuran vasan sekä karhun ja karhun poikasen jäljet. Rannalta noin parin kymmenen metrin päästä alkoi taimikko. Ajattelimme jättää tämän paikan, sillä olihan mahdollista, että illan aikana vielä törmäämme noihin parivaljakoihin ja kuten tiedossa on karhuemo puolustaa aika intensiivisesti poikastaan.

Jälleen kanootteihin ja vieheet veteen. Meloimme koko järven itäreunan ja totesimme, että sopivaa leiriytymispaikkaa ei löydy. Joten päätimme meloa seuraavalle järvelle, melottava matka olisi kartan mukaan noin kilometri. Joten ei kun jokisuuta etsimään korkeasta rantaheinikosta, josta se löytyikin. Hetken aikaa melottuamme totesimme, että itänaapurin tekemä kartta ei ole läheskään niin tarkka kuin odotimme, joki mutkitteli tuon kilometrin aikana, joten matkaa taisi tulla yli puolitoista kilometriä, ennen kuin tulimme seuraavalle järvelle. Jo toiselta jokisuulta pystyi havaitsemaan hiekkakankaisen niemen sekä valkoisen jäkälikön, joten teimme päätöksen majoittua sinne. Leiri pystyy, savustamaan ja syömään sekä yöpuulle jälleen kerran.

KOLMAS RETKIPÄIVÄ

Kolmantena päivä olimme päättäneet nousta Rastimtunturille. Nousua kahden kilometrin matkalla tulee hieman yli 500 metriä. Olimme saaneet tietoomme, että juurikin tämän tunturin huipulla olisi yksi kunnossa oleva kivinen rajamerkki.

Aamulla nousimme seitsemän maissa, matkaksi olimme laskeneet tulevan noin 15 kilometriä sekä melomista noin kolme kilometriä.

Meloimme sen järven päähän, jonka rannalla olimme leiriytyneet. Järven toisessa päässä oli nähtävissä jälleen hiekkarantaa ja kangasmaata valkoisine jäkälineen. Puolen tunnin melomisen jälkeen rantauduimme, ja vastassa oli jälleen kerran aivan tuoreet karhun jäljet. Tieto, että alueella asustaa seitsemisen karhua tuntui pitävän paikkaansa.

Maastossa kävellessämme emme pitäneet mitään kiirettä. Päivä oli todella lämmin. Neljän

Vesa Taskila.

tunnin kävelyn jälkeen olimme nousseet Rastim-
tunturin huipulle. Huipulta löytyi purettu kivikasa,
sekä kolmiomittastornin tolpat. Arvelimme
naapurin poikien tukenee kolmiomittastornin
tolpat rajamerkin kivillä.

Rastimtunturi on sen verran korkealla, että
Saariselän tunturialueella olevan Sokostin masto
kantaa sinne asti, joten oli hyvä aika soittaa kotiin
ja kertoa, että meillä on kaikki hyvin.

Istuimme huipulla, nautimme lämmöstä ja
maisemista – jopa Korvatunturille asti oli näky-
vyttä. Vaikka huipulla aina tuulee, oli tuuli tällä
kertaa lämmin, eikä kylmyys yllättänyt. Lyhythai-
sessa paidassa tarkeni.

Päätimme kiertää Rastimtunturilta seuraavan
pohjoiseen olevan tunturin laen kautta takaisin
kanootteille. Lähtiessämme laskeutumaan tuntu-
rin eteläreunaa, törmäsimme nelion muotoiseen
purettuun kivikasaan, jonka sitten totesimme ole-
van se oikea rajamerkki. Katsellessamme kivika-
san päältä Korvatunturin suuntaan huomasimme
vielä havaittavissa olevan raja-aukon vuosilta 1920
- 1921. Tästä päättelimme, että seuraavan tunturin
rinteestä voisimme löytää toisen rajamerkin.
Yritimme linjata suuntaa seuraavalle rajamerkille,
että emme turhaan etsiskelisi vaivaiskoivikossa
lähes sata vuotta pystyssä ollutta rajamerkkiä.
Kiikarilla emme pystyneet havaitsemaan rinteestä
sopivaa kivikasaa.

Seuraavan tunturin rinteeseen oli matkaa kier-
tären noin kilometrin matka, linnun tietä hieman
vähemmän. Mutta kuruun, joka oli tunturin
välissä olisi pitänyt laskeutua yli 200 metriä, eikä
tuollainen 200 metrin nousu uudestaan kiinnos-
tanut. Kierrettyämme tuonne tunturin rinteeseen,
haimme jälleen sopivaa kivikasaa. Jonkin aikaa
etsittyämme havaitsimme sopivan näköisen
kivikasan ja totesimme sen olevan ihmisten
tekemän. Tämän rajamerkin pohjoispuolelle oli
asetettu kolme kiveä linjaamaan rajan suuntaa.
Tämä rajamerkki oli täydellisessä kunnossa ja
olimme tyytyväisiä, että olimme löytäneet ehjän
rajamerkin.

Tyytyväisenä löytöön päätimme laskeutua
tunturinrinnettä alas ja aloittaa matkan kohti
kanootteja. Kolmen tuntia kävelyämme tulim-
me vihdoin kanootteille ja pääsimme jatkamaan
istuen kohti leiripaikkaa. Laitoimme jälleen kerran
vieheet veteen. Tällä kertaa yllätykseksemme
saimme hyvän kokoisen taimenen, koko noin
700-800 grammaa. Saaliimme oli ollut tuohon
mennessä hyvän kokoisia ahvenia ja muutama
pieni taimen. Taimenet oli laitettu takaisin veteen
kasvamaan.

Saavuimme takaisin leiripaikalle illalla kello
20:n jälkeen, joten oli aika savustaa hieman
ahventa sekä valmistautua nukkumaan.

NELJÄS RETKIPÄIVÄ

Aamulla nousimme taas varhain, sillä olimme

päättäneet etsiä Vuonnijärveltä vanhoja koltien
asuinkenttiä, sekä niiden lähellä olevia hautapaik-
koja. Sekä vielä illasta yrittää löytää Kuollajärven
lähetytyiltä Petsamon Erillisosaston kenttävartion.

Kampeet kasaan ja kanoottiin ja matkalle
kohti päämäärää. Meloskelimme pitkin järven
rantoja, jotta havaitsisimme selviä merkkejä
asuinkentistä.

Yhdellä rannalla näimme peuran hyppäävän
pystyyn ja lähtevän meitä pakoon. Paikka oli to-
della komea hiekkaranta, joten päätimme rantau-
tua. Rannalla oli useiden peurojen tuoreita jälkiä,
joten päättelimme näiden pelästyneen meidän
ääniämme jo aikaisemmin ja yhden uhkarohkean
peuran jääneen rantaan.

Nousimme jälleen kanooteihin ja jatkoimme
kenttien etsimistä, kyllä yli 70 vuotta oli tehnyt
tehtävänsä ja kenttien etsiminen ja tutkiminen
ilman tietoa oli ihan turhaa.

Seuraavalla sopivalla rantapaikalla olimme
jo päättäneet keittää kahvit ja hieman puraista.
Löydettyämme tämän rantauduimme. Päätimme
saman tien myös syödä kunnolla, että voimme
sitten rauhassa meloskella Kuollajärvelle asti.

Tullessamme Vuonnijärven ja joen yhtymä-
kohtaan, jossa olimme havainneet mökin, istui
jokirannassa laiturilla tuttumme Andrei, joka
muuten on asunut tuossa paikassa melkein erak-
kona jo kolmen vuotta. Andrei pyysi meitä teelle.
Teetä juodessa juttelimme alueen historiasta ja
hän kertoi meille tarkan paikan missä kenttävartio
sijaitsee. Lisäksi hän mainitsi, että kenttävartiosta
on jäljellä korsi ja kenttävartion vierestä löytyisi
kaksi hautaa, johon on haudattu suomalaisia.

Lisäksi hän kertoi, että tuosta Suomelle
kuuluvasta alueesta ei Venäjällä ole vielä tänä päi-
vänäkään niin tarkkoja karttoja, kuin suomalaisilla
oli jo vuonna 1939. Hänellä on yksi tuttu, joka oli
KGB:n ja FSB:n palveluksessa. Hän oli pyytänyt
tuolta tutultaan suomalaista karttaa tuolta
alueelta, mutta ne on vieläkin luokiteltu salaisiksi.
Hänelle oli kerrottu, että kun Petsamon käsivarsi
oli ollut osa Suomea, rajanvartiointin olivat hoita-
neet koltasaamelaiset. Joka perheelle oli annettu
oma osuus, jonka pituus oli noin 15 kilometriä.

Teet juotuamme sekä keksit nautittuamme
jatkoimme matkaa kohti seuraavaa leiritymis-
paikkaa, joksi olimme valinneet ensimmäisen
retkipäivän leiritymispaikan Kuollajärven rannal-
ta. Päästyämme sinne laitoimme laavun pystyyn,
teimme tulipuut ja painuimme uistattelemaan
Kuollajärvelle. Taimenella oli valtava syönti,
mutta emme saaneet yhtään suurempaa kalaa.
Muutaman tunnin melomisen jälkeen siirryimme
takaisin rannalle nuotiota virittämään ja ruokailun
jälkeen nukkumaan.

VIIDES RETKIPÄIVÄ

Aamulla kampeet kasaan ja kanoottiin sekä
nokka kohti kenttävartiota. Löysimme tarkoilla

tiedoilla kenttävartion paikan helposti. Rantau-
duimme ja siirryimme etsimään majoituskorsua
sekä hautoja.

Kenttävartio sijaitsee erinomaisella paikalla,
jyrkkä rinne joelle sekä oikealla ja vasemmalla
suuret jänkäuaukeat.

Heti joentörmän päällä olivat juoksuhaudat,
jotka kiersivät melkein kokonaan kenttävartion.
Kenttävartion takaosasta löytyi todella hyvässä
kunnossa oleva majoituskorsu. Piikkilankaa oli
vedetty koko kenttävartion ympärille.

Kierreltyämme ja katseltuamme tarpeeksi itse
kenttävartiota aloimme etsiskellä hautoja. Puolen
tunnin etsimisen jälkeen löysimme yhden, jossa
oli puuristi. Ristin alaosassa oli kolme lovea. Toista
hautaa emme löytäneet.

Kun olimme viettäneet tarpeeksi aikaa
kenttävartion alueella, nousimme kanooteihin ja
aloitimme retken viimeisen vaiheen, laskemalla
Kuollajokea kanooteilla takaisin autolle.

Matkalla havaitsimme naapurin poikien
leiriytyneen joen rannan läheisyyteen. Joessa oli
kumivene sekä savannon molemmille päihin oli
laitettu verkot yli koko joen.

Rajaylitys takaisin päin olikin sitten vain pelkkä
muodollisuus, olihan paperit laadittu Venäjän
tulliviranomaisten avustuksella.

JÄLKIKÄTEEN SELVINNYTTÄ

Kenttävartio, jolla kävimme, oli Erillisosasto Pet-
samon kenttävartio 3. Haudassa todennäköisesti
ei ole suomalaista/suomalaisia sotilaita, vaan to-
dennäköisesti naapurin poika taikka saksalainen
sotilas. Sodan loppuvaiheessa Saksan armeija otti
vastuulle Erillisosasto Petsamon kenttävartiot.

MX 10 on nykyaikainen
sotilaskello.
- GTLS -valaisutekniiikka
- Safiirilasi

lmsport
www.nitekellot.fi
myynti@nitekellot.fi
+358 41 4350 881

nite

Tarkista oma jäsenetusi!
NATO APPROVAL stock nr.
(6645-99-133-5227)

Hyvää Joulua

**BLACK
CHANCE**

Tuula Siimes
Rovastintie 31, 49270
PYHTÄÄ
040 841 5532
e-mail:tuula.siimes@kypm.net

*Rauhaista Joulua ja
Omnellista Uutta Vuotta 2014*

Helsingin Sotilaskotiyhdistys

— — Aseseppäliike BR-Tuote Oy —

Sahamyllynkatu 33, 80170 JOENSUU
puh./fax 013-896 862
markku@brtuote.fi
www.brtuote.fi

Toivotamme Hyvää Joulua!

VETTÄ PORAKAIVOSTA
ympäri vuoden, ympäri Suomen

- Porakaivot vesitakuulla
- Maalämpökaivot
- Vesipumput asennettuna

Porakaivo-pojat
p. (013) 626 622, 050 567 0003

Urheilutie 4,
82500 Tohmajärvi

POSITIIVISTA ENERGIAA

 **PARIKKALAN
VALO OY**
www.parikkalanvalo.fi

 **IMATRAN
Seudun Sähkö**

Itähuolinta Oy
Kauppatie 4 A, 82675 Niirala
Puh. 013 285 170, fax 013 285 177
asiakaspalvelu@itahuolinta.fi
RAJAPALVELUT • KAHVIO • KAUPPA
Toivotamme Hyvää Joulua!

 ANDERSMAN NK-Marine Ab Oy

Telakkatoimintaa ja venekorjaukset
Alholmintie 72, 68600 PIETARSAARI • www.andersman.com

 **NAPAPIIRIN
KULJETUS OY**
Puh. 0400 333110
www.nakuoy.fi

 LÄHITAPIOLA
VAKUUTUKSET • PANKKI • SJOITUKSET

Hyvää Joulua!

**Noljakan Kiinteistöhoito
Ari Karhunen Ky**
Puntarikaari 2, 80510 Onttola
Puh. 0400 576 375

**Muovitehdas
ABSO Oy**
Kuljettajankatu 7-9, 20780 Kaarina
Puh. 02 284 4700

**NURMEKSEN
OPTIIKKA**
WWW.NURMEKSEN OPTIIKKA.FI

Porokylänkatu 18
75530 Nurmes
Puh. (013) 480 019
045 8966 501

Jari Mässeli Ky
Kirkontie 464 B, Virolahti
p. 0400 589 180

 Port of Loviisa

77 KEHÄ III

★ Tehokas
★ Joustava
★ Palveleva

www.portofloviisa.fi

 **Global Blue
TAX FREE**

Trusted partner of the
world's best brands.
www.global-blue.com

RETKELLÄ **KEKKOSEN PUISTON** RAJAOSUUDELLA

URHO KALEVA KEKKOSEN NIMEÄ KANTAVA KANSALLISPUISTO PERUSTETTIIN SAVUKOSKEN, SODANKYLÄN JA INARIN ITÄKULMALLE VAPPUNA 1983. ALUE TUNNETTIIN AIEMMIN KOILLISKAIRAN NIMELLÄ. KEKKOSEN PUISTO ON PINTA-ALALTAAN MAAMME TOISEKSI SUURIN, KÄSITTÄEN 2550 NELIÖKILOMETRIN TIETTÖMÄN ERÄMAA-ALUEEN.

TEKSTI JA KUVAT **ARI KOMULAINEN**

Kansallispuisto rajautuu idässä valtakunnan rajaan, joten siellä on eränkäynnin, poronhoidon ja retkeilyn lisäksi mahtava menneisyys todellisesta erämaarakajavalvonnasta. Kesäkuun alun retkellä pääsin tutustumaan mitä haasteita ”vahojen hyvien aikojen” rajavartiointi on alueella kohdannut.

KOILLISKAIRASTA KOLMASOSA

Kekkojen puiston alue jakaantuu maastollisesti kolmeen selkeästi toisistaan poikkeavaan osioon: Saariselän tuntureihin, Nuortti- ja Jaurujokien väliseen metsäerämaahan ja länsiosan suuriin aapasoihin. Nämä kokonaisuudet on puiston osalta jaettu Saariselän perusosaan, Saariselän, Kemin-Sompion ja Nuortin erämaaosaan. Lisäksi puistoon rajoittuu Sompion luonnonpuisto ja Kemihaaran erämaa-alue. Joten erämaata tällä kulmalla riittää kymmenin kilometrin joka ilmansuuntaan. Tosin alkuperäisestä Koilliskairan alueesta saatiin rauhoituksen alle noin kolmasosa. Hakkuut ja valtaiset tekoallashankkeet

olivat kutistaneet kairan luonnontilaisen alueen nykyiseen kokoonsa.

Lisäksi toisen maailmansodan melskeiden jälkeen Suomi-neidolta niistettiin oikea käsivarsi, joka vei kolttien porolaitumet ja Petsamon Neuvostoliiton ja nykyisen Venäjän vallan alle. Tämä Tarton rauhan vuoden 1920 raja-aukko on edelleen nähtävissä Korvatunturin laelta, josta se viivasuorana etenee parisataa kilometriä kohden Petsamoa.

RETKEN ALOITUS KEMIHAARASTA

Aloitin retkeni Kemihaaran loman pihamaalta, eli entiseltä Kemihaaran rajavartioasemalta. Kemihaara on saanut nimensä siitä, että siinä yhtyvät lukuisat Kemijoen latvahaarat ja itse varsinainen Kemijoki aloittaa virtauksensa kohden Pohjanlahtea. Kemijoki on Suomen pisin joki, latvahaaroineen pituutta kertyy 550 kilometriä.

Kemihaaran Loma -matkailuyritystä entisissä rajavartioaseman rakennuksissa pyörittävät Helena ja Juhani Peltoniemi ostivat paikan 2001 ja siitä pitäen se on toiminut retkeilijöiden tukipaikkana tältä suunnalta puistoon lähdeittäessä ja palattaessa. Erikoisuutena heillä on tarjota Korvatunturin

retki opastuksineen ja tarvittavine talviaikaisine kuljetuksineen.

Peltoniemet kertovat, että yhtenä päivänä kesäkuun alkupäivinä rajan auto kävi pihamaalla pyörähtämässä, mutta maastoon asti eivät rajamiehet jalkautuneet.

Kemihaaran rajavartioasemalla palvelleet rajamiesveteraanit Jaakko Äikäs (70 v) ja Eino Kettunen (67 v) kertovat, että partioon lähdeittäessä rynnäkkökiväärin lisäksi satularepussa painoivat 4 – 5 vuorokauden muonat ja ensimmäisen päivän tavoite oli kävellä rajan varteen. Lähimmillään Kemihaaraa raja on Korvatunturilla ja Nuorttijoella, jonne on matkaa lähes parikymmentä kilometriä. Rajaosuutta Kemihaaralla oli valvottavanaan Nuorttijoelta – Talkkunapäälle 44 kilometriä. Äikäs toimi miltei koko rajamiesuransa koiranohjaajana ja koulutti sinä aikana kolme valioluokan rajakoiraa.

Itse suuntaan kohden Naltiotunturia pitkin Naltiohaaran pohjoisrantaa. Eräässä joenmutkassa huomaa hirven, joka nauttii ranta-alueen ja joenpohjan kasvillisuuden antimia. Hirvellä on pienet sarvenalut kasvamassa, joten kyseessä on uros. Vesikasvit ovat hirville tähän aikaan vuodessa mieluisaa ravintoa. Hirvi kuulee lopulta

Rajamiesten monkiäura Valtapääntunturissa.

kameran äänen ja pakenee kohden Korvatunturia. Itse jatkan matkaa Naltiojoen kämpälle. Alun perin tarkoituksena oli nousta saman tien tunturiin, mutta vesitihkuinen ja pilvinen sää ei tuo mitään etua valokuvaukseen, joten käytän loput sydämyön tunnit lepoon kämpällä.

NALTION MAISEMIA

Joudun ylittämään Naltiohaaran, kun aamutui-
maan suuntaan kevyessä varustuksessa tunturiin. Poroaidan ja tunturin itäreunaa kiertää polku, jota on helppo astella. Täällä on oikeaa erämetsän tunnelmaa aihkipetäjiineen, pystyssä olevine ja kaatuneine keloineen. Rinnettä ylöspäin kivutessa alkaa eteen avautua todellisen metsäerämaan maisema.

Allikkoisten suoaaivojen keskellä luikertaa Naltiohaara uoma. Se saa vetensä Korvatunturin valuma-alueelta. Koillisessa kohoo Korvatunturin täältä katsottuna kolmihiippuinen laki. Luoteessa horisonttia elävöittävät Saariselän lumilaikkuiset tunturien kyömyt. Välissä on vihreää metsää kymmeniä kilometrejä. Samalla tuuli alkaa ajaa pilviä auringon edestä ja valosuihkut pyyhkivät pitkin maisemaa.

Eino Kettusen mukaan Naltiotunturin huipulla oli lasikuituinen tähystyskoppi "santra", josta suoritettiin aika ajoin tähystystä. Nyt koppia ei näy, joten se on viety pois samoin kuin tuotiinkin: helikopterilla. Voin myös kuvitella pilkkopimeän, myrskyisen syysyön, kun partio on kivunnut IV- (ilmavalvonta) vuorolla suorittamaan tähystystä santrasta. Kun navakka tuuli rämsytti santran nurkkia ja vettä tuli sysimustalta taivaalta vaakana, saattoi motivaatio olla tiukalla...

POROAITAA SEURATEN JAURULLE

Naltiotunturilta laskeuduttuani haen loput varus-

teet ja rinkan kämpältä. Poroaidan vierustaa on helppo seurata kohden seuraavaa etappia, joka on Jaurujoen varrella oleva Peuraselän kämpä.

Retkeilijöiden liikkumista helpottamaan on aapojen yli tehty pitkokset, joita on kevyt astella. Metsäalueella, Mantoselässä tai Keski-Pakoilla poroaidan vierustaa menee vankka polku.

Ruokatauon pidän Manto-ojan kämpällä. Viereessä olisi myös uusi Mantoselän kämpä, mutta vanha kämpä on monin verroin idyllisempi. Täällä näyttää pistäytyneen kevätaelluksella myös Itäkairan prinsessa, Sirkka Ikonen 69 v. Itäkairan prinsessa on legendaarinen vaeltaja, joka teki tälle alueelle ensimmäisen vaelluksen 1975. Prinsessan kämppävihkoon huolellisella käsialalla kirjoitettuja tarinoita on aina mukava lueskella.

Näillä kangasmailla huomio kiinnittyy kenttakerroksen kuluneisuuteen. Näyttää sille kuin taivaanpimentävät heinäsiirkaparvet – kuten muinaisessa Egyptissä – olisivat ahmineet kaiken kasvillisuuden. Kuluneisuuden on saanut aikaan porojen laidunnus. Myös poroaidan vierustassa näkee papanoiden ja sorkkien painaumien paljoudesta porojen olleen liikkeellä runsain mitoin. Uuden lankaverkosta kootun poroaidan vieressä maatu vanha halkaistuista kelleksistä kasattu vanha poroaita. Vanhaa aittaa tehdessä on siihen pitänyt halkaista puu poikineen.

Kekkonen puiston alueella toimii kolme paliskuntaa: Kemin-Sompion, Lapin ja Ivalon paliskunnat. Joista Kemin-Sompion paliskunta on poromääriltään Suomen suurin. Vuosikymmenten saatossa rakennettuja poroaitoja risteilee puistossa lukemattomia. Ja lisäksi on rakenteilla maastoon ajetuista lankarullista ja tolppakasoista päätellen. Mieleen tulee, että ainakin näiden vanhojen käytöstä poistettujen aitojen käyttökel-poinen puutavara voitaisiin ajaa alueen kämpille polttopuiksi. Nyt aidat näyttävät lahoavan niille sijoilleen.

Anterin lakkautettu rajavartioasema.

JAURUNLAAKSON TUULENKAADOT

Maasto alkaa viettää alaspäin kun saavun Jaurujoen laaksoon Keskipakat ylitettyäni. Samalla alkaa tulla eteen keloutuneita maassa makaavia honkia entistä enemmän. Lopulta niitä on yhtenä luokona. Vain kaikkein jyrkevärunkoisimmat ja vahvajuorisimmat puut ovat pystyneet vastustamaan tuulen voimaa.

Puut runnoi nurin 21.-22. syyskuuta 1982 riehunut Mauri-myrsky. Myrsky teki runsaasti tuhoja etenkin Pohjois-Suomessa. Myrsky aiheutti muiden tuhojen lisäksi kaksi kuolonuhria. Pariskunta haki suojaa myrskyltä lomamökistään Torniossa, mutta tuuli irrotti mökin maasta, kuljetti kilometrin verran veden pinnalla ja murskasi rantakallioihin.

Nämä Jaurunlaakson luokona makaavat puut sävyttävät ainakin minun mieltäni jokaisella kerralla, kun niiden ohi vaeltaa. Kello on jo yli puolenyön, kun saavun Peuraselän kämpälle. Kämpä näyttää olevan täysi seinille nostetuista rinkoista päätellen, joten pystytän piha-alueelle rankisen. Se ei tarvitse edes laavukangasta peitokseen koska pilvetön taivas lupaa sateetonta yöaikaa.

ANTERIN IV-PARTIO

Lepäilen päivän Peuraselässä. Kämpä tai paremmin autiotupa on Jaurujoen rantatörmällä. Jauruhan virtaa itään, kun aloitin laskeutumisen laaksoon, ylitin samalla vedenjakajan. Aamu menee jutustellessa kämpällä olevien retkeilijöiden kanssa, joista yhden kantapähän hiertyneeseen rakkoon teen "pelastusrenkaan" estämään lähiehtymisen. Rengas kiinnitetään paikoilleen tukevasti ilmastointiteipillä.

Mukavaa luettavaa on Erämaan kulkurin kämpälle jättämä Sakari Kännön kirjoittama kirja

Mosku. Mosku, eli Aleksanteri Hihnavaara s. 1882 k. 1938, oli Sompion legendaarinen erä- ja poromies. Moskun nosti kuuluisaksi muuallakin kuin Lapissa K.M. Walleniuksen kirja Ihmismetsästäjiä ja erämiehiä vuodelta 1933.

Valokuvauksen kannalta on keskiyön viisto auringonvalo kirkasta päivänpaistetta huomattavasti parempi, joten lähden liikkeelle iltayhdeksän aikaan. Tarkoitukseni on päästä Talkkunapäälle puolenyön paikkeilla ja jatkaa siitä toiselle legendaariselle rajavartioasemalle Anteriin. Taskussani on rajavöhykelupa Talkkunapään ja Anterijoen väliselle alueelle. Perimmäisenä ajatuksena on tutustua valtakunnan rajan ja poroesteaidan väliin jäävän alueen kenttäkerrokseen – saada kuvattua aluetta, jonne porojen laidunnusvaikutus ei yllä. Samalla voi asettua niiden miesten saappaisiin, jotka täällä partioivat Anterin rajavartioaseman suunnalta.

Marssina alkumatkan Iso-ojan vartta myötäilevää poroaidan reunaa pohjoiseen, johon rajavöhyke yhtyy Savukosken ja Sodankylän kunnanrajalla. Täällä käytetään rajavöhykkeen merkintään muovinauhaa, joka on niitattu poroaidan tolppiin. Merkintä on hyvässä kunnossa, vain muutama repsottava merkinnauha osuu silmiin. Miten lienee tulevaisuudessa? Raja-Joosepin ja Kelloselän väliin jää aikamoinen huikonen kunnostettavaa merkintää, kun se tulee ajankoh- taiseksi. Nauha ei kovinkaan monta vuotta kestä auringon uv-säteilyä.

TÄÄLLÄ VARTIOIN NYT MINÄ!

Nousu Talkkunapäälle alkaa tunturista tulevan puron vartta nousevaa mönkijäuraa. Ohitan Talkkunapään partiomajan, joka on hyvässä kunnossa, kuten rajamiesten kämpät aina ovat. Kelpaa täällä partion köllötellä vaikkapa sidotussa varallaolossa. Ennen vanhaan pitkä, usean vuorokauden partiot tehtiin ns. käyräpartoina. Mitä pidempi partio kestoltaan, sen enemmän käyrä

Omakuva Talkkunapään huipulta.

leikkasi tunteja, (katso Marja Walling: Pitkä partio s. 288-289). Käyrä oli käytössä toimiraha-aikana vuosina 1973 - 1995, jossa haittatyöt korvattiin toimirahalla ja korvaus oli samansuuruinen teitkö ne viikonloppuna, illalla, yöllä tai päivällä. Etenkin näillä Lapin syrjäisillä rajavartioasemilla tehtiin paljon pitkiä käyräpartioita ja samalla runsaasti ilmaisia tunteja. Partioikäyrä ja toimiraha poistuivat käytöstä 1.10.1995 tehdyssä RVL:n palkkaus uudistuksessa.

Ylöspäin tunturin rinnettä astellessa katselen tarkkaan uraa, olisiko siinä ilmaismia: kenttiä, lan-koja tai peräti teknillisiä hälyttimiä ilmoittamaan liikkumisesta vyöhykkeellä. Eipä näy. Samoin mönkijän jälki näyttää olevan vanha, lienee ajettu ainakin viikkoja sitten ja voi olla, ettei koko kesä-nä. Itse varon jättämästä sora- ja mutapaikkoihin ylimäärisiä jälkiä, ettei tule turhia tutkimuksia liikkujasta.

Tunturiin nouseva ura on viitoitettu kestopuusta tehdyillä merkiseipäillä. Muutama niistä on

kaatunut, ja pystytän ne uudestaan, mutta niiden pystyssä pysyminen on epävarmaa, koska montut ovat kaivuvaiheessa jääneet liian mataliksi pitämään seipäitä pystyssä.

Poroesteaita kulkee täällä Talkkunapäällä toiseksi ylimmällä harjanteella. Aita ei näytä enää olevan käytössä, koska se on pitkiltä matkoilta kaatunut tolppien lahottua tyvestään ja aitaverkko retkottaa maassa. Mieleen nousee kysymys: kenelle kuuluu käyttämättömän makaavan aidan poistaminen, paliskunnalle vai rajalle? Vai jääkö galvanoidusta langasta punottu verkko maatu-maan tunturiin?

Jätän rinkan aitatolpan viereen ja suuntaan viimeisen etapin rinnettä ylös raja-aukole ja -mer- kille. Venäjälle eksymisen vaaraa ei ole, reitti on edelleen erittäin hyvin merkitty ja kivistä ladottu rajamerkki näkyy jo pitkälle. Myös GPS näyttää, että lähestyn valtakunnan rajaa. Kello on puolen yhden paikkeilla ja viisto keskiyön auringonvalo luo unenomaisen tunnelman. Vanhan rajajärjes- tussopimuksen yksi tärkeimmistä määräyksistä oli naapurimaan valokuvaamisen kieltö. Nyt kieltö ei ole enää voimassa ja kuvaan laakeaa Talkku- napään huippua moneen suuntaan ja etenkin Venäjän tuntureita, joista Iso-Joutsenpää nostaa lakensa 716 metrin korkeuteen, eli metrin vähem- män kuin Suomen puoleinen Sokostin huippu.

Huomion kiinnittää kivistä ladottu rajamerkin ylimmäiseksi nostettu valkea kivi. Tarkemmin katsottuna kivi onkin kiirunakukko, joka on löytänyt oivan tähyystyspaikan napakiven vierestä. Hivuttaudun hiljalleen aivan raja-aukon reunaan, josta kuvaan merkkiä ja kiirunaa. Sen olemus vies- tittää olemuksellaan: täällä vartioin minä! Pesä hautovine naaraskiirunoineen lienee lähettyillä.

Huomioin myös lähelle aukon reunaa pystyte-

Manto-ojan kämpä.

Jaurunlaakson Mauri-myrskyn kaatamia puita.

tyt tolpparivistöt osoittamaan raja-aukon kulkua ja tolpast toiseen menevän vahvan rautalangan. Tolpat ovat lahottuaan kaatuneet ja lanka makaa myös maassa. Siinä rajatöistä vastaavalle arpeettia siistiä paikat, jos tolpitusta ei pidetä enää kunnossa. Vai onko tämänkin aidan kohtalona maatua paikalleen?

Palaan poroesteaidalle ja aloitan vaelluksen kohden Anterijokea seuraten rajamiesten rajantar-kastukseen käyttämää mönkijäuraa. Ura kaartee pitkin lakimaita kohtuullisen kaukana rajasta ja täällä näkee selvästi porojen laidunnuksen puuttumisen: tunturinkyljet loistavat valkeina ja vihreinä riippuen siitä, kasvaako paikassa jäkälää vai vaivaiskoivua. Jäkälämatto joustaa askelen alla kuin muutaman sentin paksuinen vaahtomuovipatja. Mönkijöiden renkaiden tekemät urat kiertelevät Välipää-tunturin kylkiä. Täällä miehet, jotka ajavat omia polkujaan, jättävät herkkään

maastoon vuosien ajan näkyvät jäljet. Kävelen suoritettu rajaosuuden tarkastus on näillä palkisilla jäänyt jonnekin 90-luvulle.

ANTERIN RAUHAA

Tunturiylängöltä laskeudun mutkittelevaa uraa, joka ylittää Purnuojan ja vyöhykkeen takarajan. Huomioni kiinnittää karhunjaljet, siitä on ukko astellut. Etutassu on viitisentoista senttiä leveä, joten hyväkokoinen uroskarhu on ollut liikkeellä.

Loivan laskun jälkeen edessä virtaa Anterijoki. Leveyttä joessa on ainakin 40 metriä ja katse hakee siltaa, mutta sitä ei ole näkyvässä, ja mönkijänjaljet menevät suoraan jokeen. Eipä auta kuin ottaa kengät ja housut jalasta ja kahlata yli. Onneksi edellinen kahlaaja on jättänyt tukikepakon rannalle, josta otan sen vuorastani käyttöön. Vesi on kristallinkirkasta ja sitä on polven korkeudelle.

Raikasta se ainakin on. Anterijoesta voi huoletta sanoa: tunturipurojen raikkautta!

Matka jatkuu Anterijoen pohjoisrantaa seuraten. Kohta kankaiden takaa alkaa pilkistellä pu-naiseksi maalattuja rakennuksia, ja olen saapunut Anterin rajavartioaseman piha-alueelle. Ketään ei näy ja paikasta huokuu näin aamuvuoden aikaan syvä rauha. Ulkoisesti rakennukset ovat todella hyvässä kunnossa ja niin varmaan myös sisältä.

Suorittaessani 1980 rajavartijan peruskurs-sia Immolassa, puolet Lapin rajavartioston koulutettavista miehistä oli Anterista ja toinen puoli Käyräjärveltä. Nyt pääsen näkemään tämän legendaarisen paikan. Vartiiorakennuksen takana kohisee yhtenä pitkänä koskena Anterijoki ja rantapenkältä nousee Purnupään jyrkä tunturi-rinne. 1950-luvulla on osattu katsoa oiva paikka rajavartioasemalle. Nyt Anterin rakennukset omis-

Poroja tunturissa.

taa Senaatti-kiinteistöt. Anterin rajavartioasema oli toiminnassa vuodet 1956 – 1991.

Nautiskelen jokirannassa sijaitsevan kaivon kannella aamupalan, ennen kuin jatkan matkaa kohden Anterinmukan kämppää. Sinne on noin kuuden kilometrin kävely vanhaa Raja-Joosepista tulevaa tiepohjaa. Oikeastaan saamme kiittää suurta ja mahtavaa Neuvostoliittoa ja Puna-armeijaa siitä, että nykyinen Kekkosen puisto säästy hakkuilta. Tiepohja nimittäin hakattiin, tehtiin pengerrykset ja tarvittavat maansiirtotyöt kesällä 1939. Tarkoitus oli saada tie valmiiksi hakkuita varten seuraavana kesänä, mutta talvi- ja sitten jatkosota tuli väliin ja tiehanke jäi kesken.

KAIRAN HILTON

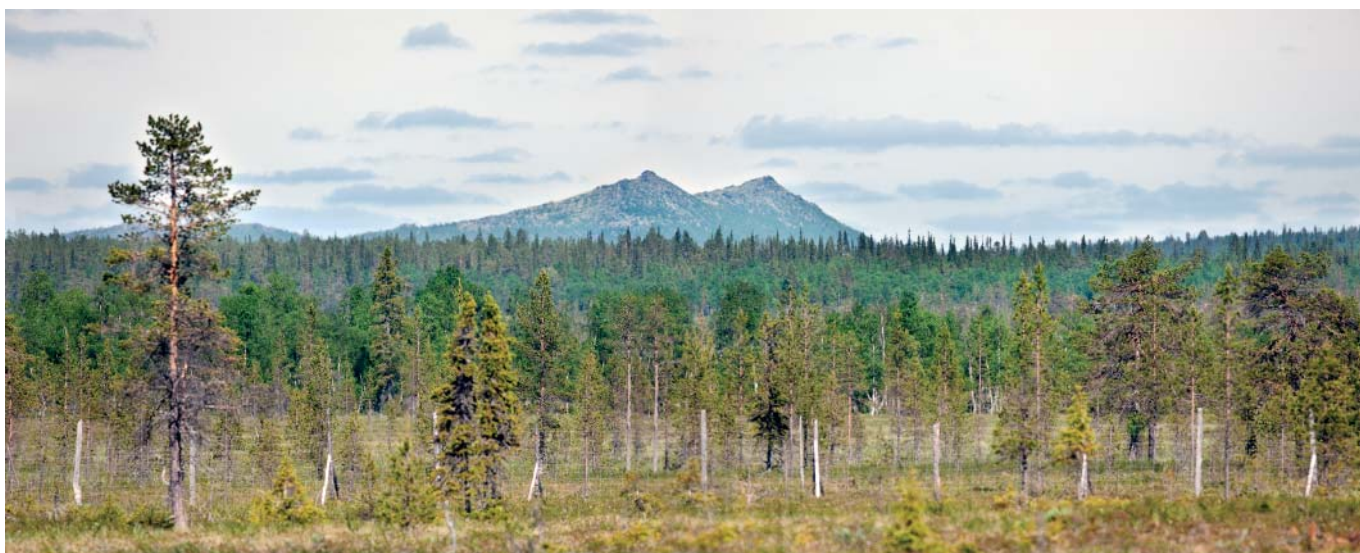
Anterinmukassa, eli Keskon kämpällä, heräilevät muut vaeltajat aamutoimiin, kun marssin paikalle. Anterinmukan kämppä on selvetty todella jyrkeistä kelohirsistä ja sen lavereilla mahtuu yöpymään - tai viettämään päivää, kuten minä - suurempikin retkeilijäporukka. Lisäksi vaelluspäivän kruunaa saunominen rantasaunassa. Suotta ei Anterinmukkaa sanota kairan Hiltoniksi. Kämpän paikan oli keskolaisille rakentajille 1960-luvulla neuvonut Kullervo Kemppinen. Kemppisen vuonna 1961 kirjoittama teos Poropolku kutsuu, toi eräretkeilyn suuren yleisön tietoisuuteen maassamme.

Romahtanutta raja-aukon merkkiaitaa Talkkunapäältä.

Illasta nostan rinkan taas selkään ja aloitan paluumatkan. Kämpältä lähdön jälkeen ensimmäisenä on kahlattava yli Anterijoen, tällä kertaa kumisaappaan varsi riittää, joten ylitys sujuu kuivin jaloin. Aloitan nousun Kielitunturin huipulle josta oikaisen Sihverinlakopään kautta Vongoivajoen varteen. Täällä tapaan retken ainoat porot, joita on jäänyt kesän viettoon tuntureille.

Vongoivajoki valuttaa tuntureiden vedet Jaurujokeen yhtenä pitkänä koskena. Koska en ole käynyt aiemmin Siulanruotkun kämpällä,

Horisontissa kohosi Korvatunturi.

suuntaan sinne varhennetulle aamupalalle. Siulanruotukun kämppä oli alun perin tarkoitus rakentaa Vongoiva- ja Jaurujen yhtymäkohtaan, mutta kämpän rakennuskeloja vedättäneiltä poromiehiltä sulivat rekien jalasten alta lumet ja kämppä jouduttiin tekemään reilun parikilometriä aiottua paikkaa länemmäksi.

PITKÄ PALUUMARSSI

Siulanruotukusta suuntaan Jaurun vartta kohden länttä. Tarkoitus on käydä katsastamassa erästä Kekkosen puiston elementtiä: suurta aapasuota, tässä tapauksessa Repoaapaa. Jaurun etelä-puolinen maasto on hieman hankalakulkuista korpimaastoa, jossa hilla, eli lakka, kukkii miltei valkoisena mattona. Jätän rinkan parin kilometrin etäisyydelle odottamaan paluutani, kun etenen aavan reunamalle. Puiston säännöissä Repoaavalle on annettu liikkumisrajoitus avosuon osalle 15.5. – 15.7. väliselle ajalle, joten katsastan suon vain aavan reunalta. Täällä voi mietiskellä millainen suojätiläinen on aikoinaan ollut Posoaapa, Länsi-Euroopan suurin suo. Nyt Posoaapa makaa Lokan tekoaltaan pohjassa yhdessä Sompion kylien kanssa.

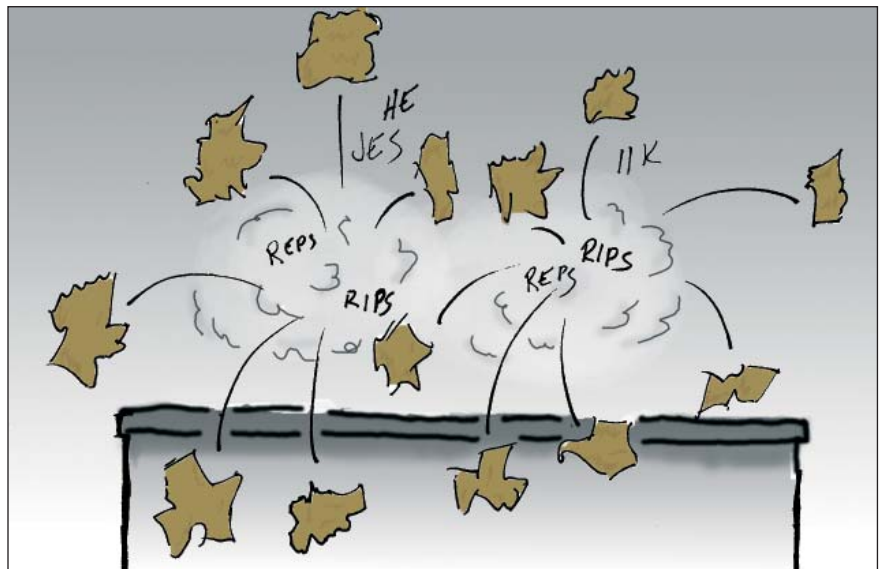
Auhtijoenselän länsiosaa on vanhaa metsäpalo- aluetta, johon on juurtunut runsaasti koivua. Askel alkaa jo painaa, mutta vesipaikkaa ei kuivanteelta tule heti vastaan. Viimein löytyy osittain salapurona luikertava vesinoro. Tässä otan hieman evästä ja viritän rankisen. Unta ei tarvitse pitkään houkutella. Kolmen tunnin ettoneen jälkeen kasaan leirin ja matka jatkuu. Tavoitteena on aluksi Härkävaaran kämppä. Muutaman kilometrin vaelluksen jälkeen olen poroaidalla, jossa tutkin GPS:n näyttöä ja paperikarttaa tarkemmin. Olisiko sittenkin syytä suunnata Peskihaaran kämpälle, minne pääsee poroaidan vierustaa ja Nuumerusvaaran kautta kovempia maita myöden? Jostain syystä suokävely ei nyt innosta. Joten otan tavoitteeksi Peskihaaran. Sieltä on enää reilun kymppin matka Kemihaaraan.

Matka alkaa taas taittua. Viimein on edessä enää Liittohaaran ylitys ja kämppä on kuivanteen reunalla. Peskihaaran kämpän ovat alun perin rakentaneet 1967 Kemihaaran rajamiehet partiomajaksi. Se onkin oiva tukikohta puolimatassa Jaurulle. Kuljetuksi taipaleeksi Anterinmukasta Peskihaaraan kaikkine mutkineen GPS näyttää 55,6 kilometriä ja aikaa pysähdyksineen taipaleeseen meni 22 tuntia.

Marssin lopputaipaleen Kemihaaraan aamun viileinä tunteina. Kokonaismatkaksi viiden vuorokauden retkellä kertyi yhteensä 150 kilometriä. Retki oli oiva kokemus siitä, mitä rajanvartiointi erämaan rajaosuudella on aikoinaan ollut. Niinä vanhoina hyvinä aikoina!

HELMI JA HEVI

METSÄSTYS EI OLE KILPAILULAJI

Maamme näkyvin, kuuluv ja myös taloudellisesti merkittävin eränkäyntimuoto on hirven-metsästys. Näistä juuri viimeksi mainittu on johtanut usein ylilyönteihin, joista ovat kärsineet niin hirvikannat kuin sen metsästäjätkin.

Seurauksena on ollut lupamäärien raju aleneminen ja jopa alueellinen täysrauhitus, joka on koettu viime vuosina kantapään kautta ainakin parissa Pohjois-Karjalan kunnassa. Tässä sinänsä ei ole mitään uutta, sillä hirvihän (sala)metsästettiin Suomessa viime vuosisadan alussa lähes sukupuuttoon, kannan ollessa 1920 – luvulla vain 100 - 200 yksilön luokkaa. Sen pelasti vuodesta 1923 vuoteen 1933 kestänyt täysrauhitus (Petsamo lukuun ottamatta), jonka jälkeen metsästys taas sallittiin. Sittenkin kanta on kasvanut nykyisiin mittasuhteisiin melko aaltoilevissa merkeissä.

Menneistä ei ole kuitenkaan opittu mitään, sillä sama meno jatkuu edelleen. Silmätikkuna ovat parhaillaan Kemijärven riistanhoitoyhdistyksen kaatolupamäärät, jotka ovat laskeneet vuoden 2010 1009:stä tämänvuotiseen 31:een, mikä enteilee muutaman vuoden metsästystaukoa. Alamäki on ollut lyhyt ja jyrkkä, ja nyt on vuorossa syylisten etsiminen.

Käytännössä soppaa on ollut hämmäntämässä ehkä turhan monta kokkia. Toisaalta jäävä kanta

on tilastoitu väärin. Tämä koskee etupäässä valtionmaita, joiden hirvet on laskettu eri metsästys-seurueiden toimesta useampaan kertaan, mikä on johtanut yhdessä RKTL:n pohjoisen oloihin sopimattoman laskentamatematiikan kanssa ylisuuriin kaatolupamääriin. Kun tähän lisätään alueen elinvoimainen salakaatoperinne sekä lupamäärien viimeiseen tappiin saakka käyttämisen, niin tulos on nyt nähtävissä.

Vaikka mainitut asenteet istuvatkin pohjoisen kairoilla lujasti kuin se Junntilan tuvan seinässä, niihin on pyrittävä ja pystyttävä vaikuttamaan. Nykymetsästäjä ei voi kieltää vastuutaan luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja hänen on uskallettava painaa jarrua ennen homman menemistä överiksi. Asiaa helpottaa tieto siitä, että metsästys ei ole kilpailulaji – ei ainakaan saalismäärien suhteen.

HYVÄT JA HUONOT UUTISET,

koskevat tällä erää kalastajia. Hyviin uutisiin lukeutuu tieto, että Suomen puoleisen Luttojoen sivuhaarojen (Suomu- ja Muorravaarakajoet) emotaimenkannat ovat kasvaneet merkittävästi edellisen tutkimusjakson (2005 – 2010) vastaavasta. Epäilemättä sama koskee myös itse Luttojokea ja sen muita kutukelpoisia sivujokia (Kolmos- ja Kulasjoet). Mikä parasta, kasvu on tapahtunut nimenomaan suurehkoissa 3 – 5 kilon taimenissa.

Koska Suomen puolella ei ole tapahtunut tuona aikana minkäänlaista olosuhdemuutosta, ensimmäisenä tulee mieleen, että venäläiset ovat vihdoinkin poistaneet omat esterakenteensa Luttojoen alajuoksulta. Ja ehkä Tuuloman voimalan kalaporras toimii taas kuten pitääkin, neuvostoajanahan voimalan työntekijät tukkivat kalojen nousutien ja sosialisivat siihen nousseet kutukalat omaan käyttöönsä. Niin tai näin joka tapauksessa kutukannan kasvu on enemmän kuin hyvä asia.

Sen sijaan Teno- ja Näätämöjoen lohisaaliit ovat pudonneet kolmanneksen edellisvuodesta. Näin siitäkin huolimatta, että Tenolla kalastusvuorokausien määrä jopa kasvoi hieman (1,6 %) vuoden 2012 lukemista, kun taas Näätämöjoella kalastusvuorokausien määrä laski samalla ajanjaksolla peräti 15 prosenttia. Näätämöjoen lupamyynnin laskun päässyynä pidetään edullisempien viikkolupien myynnin päättymistä.

Tenojoen kalastajien kuluneen kesän lohisaaliit oli noin 20 400 kiloa ja Näätämöjoen noin 7 000 kiloa, josta 4 100 kiloa paljon lyhemmältä Norjan puoleiselta osuudelta.

Vähemmän hyviin uutisiin kuuluu myös vuotuisten kalastusmaksujen indeksikorotus. Sen mukaan kalastuksenhoitomaksu nousee vuoden alussa 22 eurosta 24 euroon ja läänikohtainen viehekalastusmaksu 29 eurosta 31 euroon/vuosi kummankin viikkokohtaisen maksun (7 €) pysyessä ennallaan. Maksu on suoritettava jokaisen 18 – 64 vuotiaan, joka harrastaa muuta kalastusta kuin onkimista tai pilkkimistä. Ennakkoon huhuttua eläkeläisten kalastuksenhoitomaksuvelvoitetta ei siis vielä tässä uudistuksessa tullut.

RIIPISEN RIISTA- JA MATKAMUUISTOMYYMÄLÄT

Erätarvikekaupat on luettu perinteisesti miesten ja poikien valtapiiriin. Tuuli on kääntymässä tälläkin alalla, kun kuvioon ovat tulleet koko perheen riista- ja matkamuistomyyvälät.

Suunnannäyttäjinä toimivat Kuusamossa, Rukalla ja Vuokatissa sijaitsevat Riipisen riista- ja matkamuistomyyvälät, joiden monipuolinen tuotevalikoima kiinnostaa muitakin perheenjäseniä. Niiden viehätys perustuu rauhalliseen ja

Kuusamossa, Rukalla ja Vuokatissa sijaitsevat Riipisen riista- ja matkamuistomyyvälät täydentävät tyylikkäästi eräalaankin liittyvää tarjontaa. Kuva Kuusamon myymälästä.

tuputtamattomaan tunnelmaan, jota lappalais-mystiikkaa henkivä hiljainen taustamusiikki vielä sopivasti korostaa. .

Kuusamon myymälän lisähoukuttimena toimii edullinen kahvi- ja teetarjoilu, eli eurolla annos kera keksin tai munkin. Myös sijainti on hyvä, sillä pelkästään kalastuksesta kiinnostunut miesväki voi ampaista viitostien toisella puolella sijaitsevaan Kuusamon Uistimen tehtaanmyymälään, naisväen jäädessä Riipisen hoteisiin - ei sillä etteikö miehetkin siellä viihtyisi.

Lisätietoa osoitteesta www.riipinen.fi

ERÄSTÄJÄN VUODENVAIHDE

Jakso kattaa joulun- ja uudenvuodenpyhät, mikä on hyvä aika aloittaa myös riistan ja pihalintujen talvirokinta. Toinen ajankohtainen asia ovat kylmyys ja paikoin heikot jäät, jotka on otettava vesialueilla liikuttaessa aina huomioon. Myös Ahdin ja Tapion väelle tulisi antaa ansaittu joulurauha, sekä huolehtia heti vuodenvaihteen jälkeen vuotuisten erälupien uudistamisesta.

Muita muistettavia asioita ovat:

- * kaikkien sorsa- ja merilintujen sekä haahkan, meri-, metsä- ja kanadanhanhen, nokikanan ja lehtokurpan metsästysaika päättyy koko maassa joulukuun loppuun,

- * Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 26 pykälän mukaisella hirvieläinten pyyntiluvalla tapahtuva hirvenmetsästys päättyy Enontekiön, Inarin, Muonion ja Utsjoen riistanhoitopiirin alueella marraskuun loppuun ja muualla maassa joulukuun loppuun,

- * metsäkaurista saa metsästää koko maassa syyskuun 1. päivän alusta tammikuun loppuun,

- * valkohäntä-, kuusi- ja metsäpeuraa saa metsästää Suomen riistakeskuksen ML:n 26 §:n mukaisella hirvieläinten pyyntiluvalla syyskuun 29. päivän alusta tammikuun loppuun,

- * oravaa saa metsästää koko maassa joulukuun alusta tammikuun loppuun,

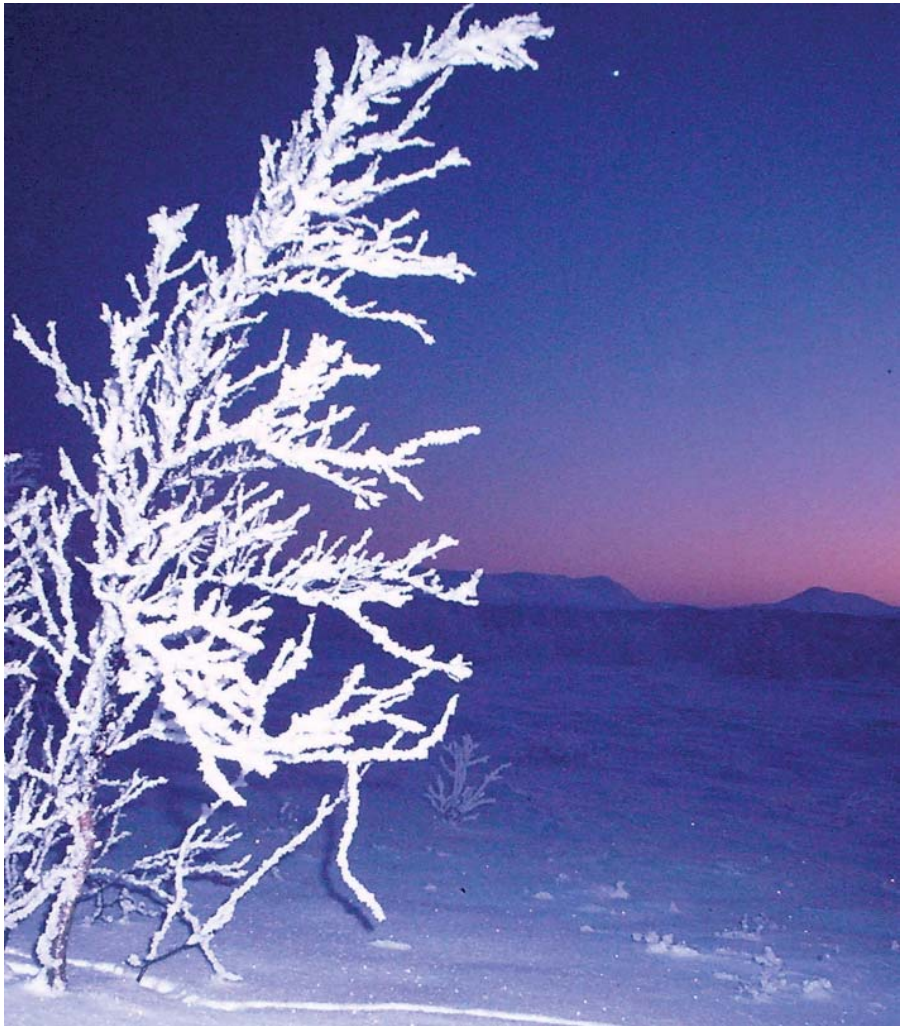
- * villisikaa saa metsästää koko maassa kesäkuun alusta helmikuun loppuun, ei kuitenkaan naarasta, jolla on porsaas,

- * fasaania, metsäjänistä ja rusakkoa saa metsästää koko maassa syyskuun alusta helmikuun loppuun,

- * villikania saa metsästää koko maassa syyskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * saukkoa saa metsästää ML 41 §:n mukaisella Suomen riistakeskuksen myöntämällä poikkeusluvalla koko vuoden (vahinkosaukot) ja ML 41 a pykälän kolmannessa momentissa mainitulla poikkeusluvalla saukon tappamiseksi tai pyydystämiseksi voidaan myöntää marraskuun alusta huhtikuun loppuun.

- * ilvestä saa metsästää ML 41 §:n mukaisella Suomen riistakeskuksen myöntämällä poikkeusluvalla (vahinkoilvekset) koko vuoden. ML 41 a pykälän kolmannessa momentissa mainittu

Kaamosaika on riistan ja monen erästäjänkin kannalta hiljaista aikaa. Välyjen alle ei kannata silti hautautua, sillä se tarjoaa kokijalleen myös loistavia värielämyksiä.

poikkeuslupa ilveksen pyydystämiseksi tai tappamiseksi voidaan myöntää joulukuun alusta helmikuun loppuun. Lupa ei koske pennullista naarasta,

- * riekkoa ja kiirunaa saa metsästää Enontekiön, Inarin ja Utsjoen riistanhoitoyhdistyksen alueella syyskuun 10. päivän alusta maaliskuun loppuun,

- * Suomen riistakeskuksen myöntämällä pyyntiluvalla tapahtuva hallin metsästysaika päättyy joulukuun loppuun,

- * näätä ja kärppä saa metsästää koko maassa marraskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * karhua saa metsästää Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 41 pykälässä tarkoitettulla poikkeusluvalla (vahinkokarhut) koko maassa tammikuun alusta vuoden loppuun,

- * sutta (vahinkosudet) saa metsästää Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 41 §:n mukaisella poikkeusluvalla koko vuoden ajan. ML 41 a pykälän kolmannessa momentissa mainittu poikkeuslupa suden pyydystämiseksi tai tappamiseksi voidaan myöntää poronhoitoalueelle lokakuun alusta maaliskuun loppuun sekä muualla maassa marraskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * kanadanmajavaa saa metsästää koko maassa ja euroopanmajavaa Suomen riistakeskuksen

ML:n 10. pykälän mukaisella poikkeusluvalla elokuun 20. päivän alusta huhtikuun loppuun,

- * piisamia saa metsästää koko maassa lokakuun alusta toukokuun 19. päivän loppuun,

- * koko jakson ajan saa metsästää kettua, tarhattua naalia, supikoira, minkkiä, hilleriä ja mäyrää,

Edellä mainitut metsästysajat eivät koske Ahvenanmaata, jossa on voimassa omat säädökset. Paikalliset riistanhoitopiirit ja -yhdistykset sekä metsästysseurat voivat lyhentää kyseisiä metsästysaikoja, asettaa saalisrajoituksia tai kieltää kokonaan jonkin riistalajin metsästyksen. Näistä on oltava selvillä ennen metsästyksen aloittamista.

Toivotan lopuksi kaikille palstani lukijoille Rauhaa Joulua ja saalisrikasta Uutta Vuotta.

Jousimies

KAHDEN SODAN ALOITTAJA – RAJAMIES MIKKO KALLIONPÄÄN SOTATIE

TEKSTI ARI KOMULAINEN

”Rajavartiosotamies Mikko Kallionpää makasi kuusen juurella lumessa ja tähysti. Vuoden 1939 marraskuun 30. päivän, torstain, aikaisen aamun sää Pielisjärven pitäjän rajamailla oli pilvinen ja nuhjuinen, pakkasta oli vain muutama aste. Aamu oli valkenemassa, mutta kellon näyttäessä noin puolta seitsemää oli vielä varsin pimeää — Tumma hahmo lähestyi välillä pysähtyen ja tähystäen. Hahmon päästyä noin kolmenkymmenen metrin päähän Mikko erotti manttelin, piippalakin ja kiväärin tulijan kädessä. Siinä oli selvästi neuvostosotilas — Mikko päätti, että kun vihollisen kiväärin piipun reikä kääntyy näkyviin, on ammuttava. Se kääntyi, ja silloin hän laukaisi punasoturin vyöhön suunnatun sotilaskiväärinsä. Vihollinen pudotti kiväärinsä, taittui eteenpäin ja kaatui lumeen ääntä päästämättä vain kahdeksan metrin päähän ampujasta. Talvisodan ensimmäisen varsinaisen taistelu Suomen itärajalla oli alkanut, ja sodan ensimmäinen hyökkäys oli kaatunut.”

Näin dramaattisesti alkaa rajakapteeni evp. Tauno Oksanen uusin dokumenttikirja Kahden sodan aloittaja. Kirja on kertomus rajamies Mikko Kallionpään sotatiestä kolmen sodan pyörteissä. Talvisodan lisäksi Kallionpää joutui aloittamaan, eli ampumaan Lapin sodan ensimmäisen laukauksen. Tämä tapahtui Pudasjärven Sillankorvan maastossa 28.9.1944 kello 08.45. Tällöin ylikersantti Mikko Kallionpää toimi JP 5:n panssari-torjuntajoukkueen johtajana ja joukkue avasi tulen saksalaista kolonaa vastaan Mikon sotilaskiväärillä ampumasta laukauksesta. Tästä laukauksesta alkoi Lapin sota.

Mielenkiintoiseksi teoksen rajavartijan silmissä tekee se, että Mikko Kallionpää oli ennen sotia rajavartiosotamies, eli nykyisellä termillä rajavartija, josta kohosi vartioaliupseeriksi, eli opistoupseerin vakanssille. Kuten Oksanen kirjoittaa, on erittäin poikkeuksellista, jopa maailmanhistoriallisesti,

että saman miehen kohdalle osuu ampua kahden sodan ensimmäinen laukaus.

Oksanen on valinnut kirjaan kaksi päälinjaa: toisessa Mikko Kallionpää muistelee vaiherikkaan sotatientsä tapahtumia ja siinä rinnalla kerrotaan sen joukko-osaston, jossa Kallionpää taisteli ja lisäksi rintamasuunnan tapahtumat, unohtamatta laajempaakaan sodan näkökulmaa. Näin lukija saa hyvän katsauksen sotatapahtumista ryhdyttyä yksittäisen soturin muisteluilla. Ok-

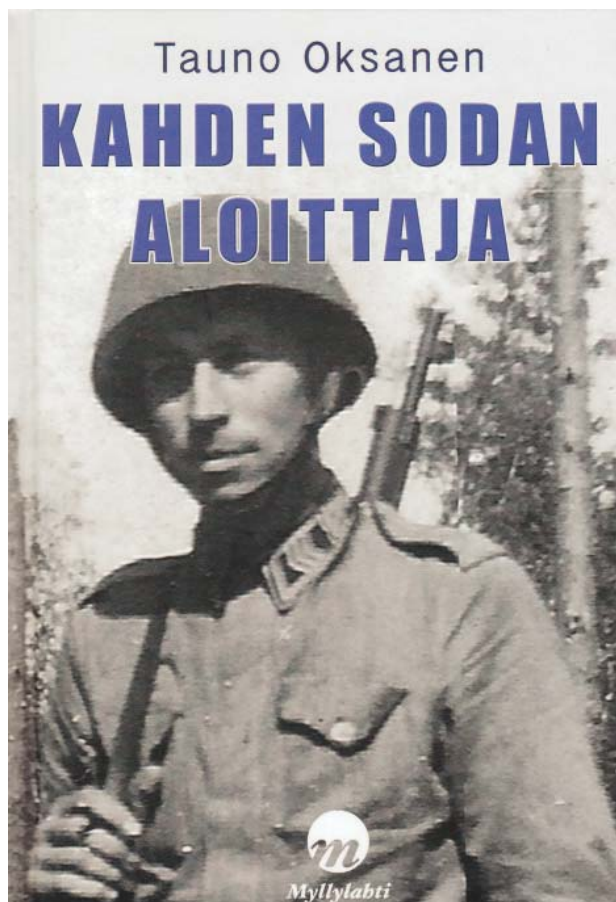
jääneestä rauhan vuodesta ennen sotaa. Kallionpää pestautui 3.9.1938 rajavartiosotamieheksi ja Lieksan rajavartiokoululla suoritetun kurssin jälkeen palveluspaikaksi määrättiin Lieksan rajakomppanian Inarin rajavartioasema.

Talvisodan ensimmäisestä laukauksesta ja ammutusta vihollisesta Mikko Kallionpäälle kesällä 1940 luovutettiin pieni muistopokaali ja kunniakirja, jotka ovat alun perin ruotsalaisten lahjoittamia.

Helmikuussa 1941 Kallionpää hyväksyttiin vakinaiseksi koulutusaliupseeriksi rajakouluun. Koulutusaliupseerit olivat Hangon rajavartioston kirjoilla, vaikka koulu olikin Lieksassa! 1.6.1941 Mannerheim antoi rajajoukoille kunnianimityksen rajajääkärijoukot, jolloin rajakomppanioista tuli rajajääkärikomppanioita ja miehistöistä rajajääkäreitä.

Ennen jatkosodan syttymistä 10.6.1941 suoritettua suojaajoukkojen liikekannallepanossa määrättiin Hangon rajavartioston alaiset koulutusaliupseerit ja kurssin oppilaat vahvistamaan Tuupovaaran 44. Rajajääkärikomppaniaa. Sota alkoi 25.6.1941 ja 44. RJK:n riveissä Mikko Kallionpään tie vei läpi Aunuksen kohden Syväriä. Tehtävänä oli joukkueen varajohtajana toimiminen. Syvärillä loppuvuodesta 1941 Mikko sairastui keltatautiin ja joutui sotasairaalaan. Toipumisloman jälkeen hänanoi siirtoa Lieksan HTK:ssa (Henkilötäydennyskeskus) Rukajärven suunnalla Raja JP 6 riveissä taistelevaan 34. RJK:aan, eli tuttuun Lieksan rajajääkärikomppaniaan. Siirto Rukajärven suunnalle toteutui, mutta ei rajajoukkoihin, vaan JR 52 I pataljoonan konekiväärikomppaniaan joukkueen varajohtajaksi.

29.6.1942 perustettiin Äänislinnassa (Petroskoissa) Panssaridivisioona, komentajana kenraalimajuri Ruben Lagus. Siihen kuului Panssariprikaati, 1. Jääkäriprikaati, Raskas Patteristo 14 ja aselajijoukot. Divisioona oli Suomen armeijan iskukykyisin joukko-osasto. Maaliskuussa 1942 tuli Rukajärven korpirintamalle Päämajan käsky

sanen on perehtynyt erittäin laajasti viime sotien tapahtumiin ja kirjoittajan ammattitaito näkyy nasevasti tiivistettyihin tietoisuuhihin sotatilanteesta. Etenkin Lapin sota ja sen tapahtumat ja taustat ovat meistä monelle jääneet hieman lapsipuolen asemaan sotakirjallisuudessa.

Mikko Kallionpään sotatiessä riittääkin kirjoittamista – oikeastaan se alkaa jo parista viimeiseksi

muuttaa JR 52 I pataljoona Jääkäripataljoona 5:ksi ja se liitettiin 1. Jääkäriprikaatiin 22.4.1942 Paateneessa.

Panssaridivisioona siirrettiin 12. joulukuuta (!) 14.2. – 1.3.1944 Äänislinnasta Karjalan kannakselle ylipäällikön reserviksi. Näin Mikko Kallionpään sotatie vei Viipuriin. Kesäkuun 9. päivä alkoi Puna-armeijan suurhyökkäys. Panssaridivisioona käskettiin vastahyökkäykseen Kivennavan suuntaan, mukana JP 5. Päämaja kielsi käyttämästä rynnäkkötykkeitä ja IV AK:n tykistökomentaja eversti Sippola tykistön tuen! Näin hyökkäykseen Kivennavan – Jäppilän suuntaan osallistui Jääkäriprikaatin jalkaväkipataljoonat tukenaan vain 75 mm panssaritorjuntatykit. Tästä alkoi panssaridivisioonan kesän 1944 taistelujen tie, jonka huippuna oli Kuuterselän vastahyökkäys. Ehkäpä raivoisin hyökkäys Suomen sotahistoriassa, kirjoittaa Oksanen. Sen seurauksena moni taistelija kannettiin taistelutantereelta jalat edellä ja Panssaridivisioona ei toipunut iskusta koko sodan aikana. Täydennys ei vastannut menetyksiä. Mikkokin haavoittui maataistelukoneen eli IL-2, Sturmovikin konekiväärin luodin iskemästä päähän.

Talin-lhantalan suurtaisteluun kesäkuun lopulla Mikko ei osallistunut haavoittumista johtuen. Tali-lhantalassa Panssaridivisioona näytti iskukykynsä, kun sitä käytettiin ensimmäisen kerran kokonaisuutena ja tykistön keskitetyn tulen

tukiessa tehokkaasti hyökkäystä. JP 5 vahvuus oli taistelun päättyessä torjuntavoittoon ainoastaan 30 miestä!

Seuraava vaaran paikka oli Vuosalmen sillanpää. Neuvostojoukot olivat ylittäneet Vuoksen ja tarvittiin tehokas vastaisku estämään lopullinen läpimurto. Sen tekijäksi käskettiin Ps.D. Hyökkäys epäonnistui, mutta tilanne saatiin vakautettua 17.7.1944 mennessä. Tässä auttoi etenkin lentosasto Kuhlmeyn syöksypommittajien tuhoama pioneerisilta, jolloin sillanpään huolto ja täydennys vaikeutuivat.

Mikko palasi rintamalle Vuosalmen torjuntataisteluihin kinkku repussa, jonka jakoi taistelun lomassa joukkueelleen. Panssaridivisioona vedettiin reserviin täydennystä ja huoltoa varten. Aselepo astui voimaan 4.-5.9.1944 ja ehtoihin kuului saksalaisen 20. Vuoristoarmeijakunnan joukkojen internointi ja poistaminen maasta 16.9.1944 mennessä. Kaikki osapuolet tiesivät, ettei se ollut mahdollista, koska armeijakunnan vahvuus oli yli 200 000 sotakokemusta omaavaa sotilasta valtavine materiaalivarastoineen. Kuten Oksanen kirjoittaa, saksalaiset olisivat poistuneet maasta nopeammin ilman sotaa, varsinkin kun Petsamon nikkelä ei ollut heille enää elintärkeä. Itävalasta oli löytynyt rikas nikkeliesiintymä, joten armeijakunnalle annettiin käsky vetäytyä Norjaan. Lapin tuho voidaan ainakin osittain sysätä valvontakomission, eli Neuvostoliiton harteille, joka pakotti

suomalaiset taisteluihin ja saksalaiset käyttämään poltetun maan taktiikkaa miinoituksineen. Vaihdohto olisi ollut Puna-armeijan joukkojen tulo maahan – kuten tapahtui Ivalossa, Kuusamossa ja Suomussalmella – ja maan miehittäminen.

Mikko osallistui JP 5 riveissä sodan alituksen jälkeen moniin taisteluihin, josta viimeisenä Saukkojärven mottitaistelu Ranuan – Rovaniemen tiellä. Motti valui kuiviin saksalaisten taitavan toiminnan ansiosta. 10. tai 11. lokakuuta 1944 Mikko komennettiin takaisin Lieksaan. Rajanvartiointia käynnistettiin uudelleen ja kantamiehet palautettiin mahdollisuuksien mukaan entisiin rajavartiostoihin.

Ensimmäinen tehtävä oli toimia Ruunaan rajavartioston päällikkönä. Keväällä 1945 Mikkoa pommiteltiin Tohmajärvelle ja Kiteelle ja lopulta entiset Hangon miehet käskettiin Lappiin, länsirajalle. Mikko yritti siirtää Pohjois-Karjalaan, mutta siihen ei suostuttu, joten hän irtisanoutui ja siirtyi Metsähallituksen palvelukseen, jossa toimi työnjohtajana eläkkeelle siirtymiseensä 1975 asti.

Tässä pieni läpileikkaus kahden sodan aloittajan, Mikko Kallionpään, sotatiestä. Tauno Oksanen nivoo oivasti yhteen yhden soturin kokemukset toisen maailmansodan myllerryksessä. Niissä lunastettiin maamme vapaus itsenäisenä kansakuntana ja nykyinen hyvinvointimme perusta.

Lue missä ja miten haluat

**Tilaa lehti
omaksi tai lahjaksi
osoitteesta:
ts.fi/asiakaspalvelu**

Turun Sanomat tuo sinulle parasta paikallista sisältöä: uutisista hyötytietoon, ilmiöistä menovinkkeihin – tarjouksia unohtamatta. Valitse, miten ja missä Turun Sanomasi luet.

Turun Sanomat | ts.fi

NITE NATO

BRITITÄINEN NITE INTERNATIONAL ON SUUNNITELLUT JA VALMISTUTTANUT NITE-KELLOJA VUODESTA 2004 LÄHTIEN. KELLOT OVAT VAHVASTI MILITÄÄRIHENKISIÄ JA EPÄILEMÄTTÄ MYÖS SUOSITTUJA SOTILASKÄYTÖSSÄ OMINAISUUKSIENSA VUOKSI.

Kellojen koneistot valmistaa sveitsiläinen Ronda, joka tunnetaan luotettavista ja aikansa pitävistä kellokoneistoista. Rondan tuotanto on ISO 9001 sertifioitu, mikä osaltaan varmistaa koneistojen laadun. Kellotauluissa käytetään erittäin kovaa, naarmuuntumatonta safiirkristallia, joka on kolme kertaa kovempaa kuin halvemmissä kelloissa yleisesti käytetty mineraalilasi. Safiirilasin alapinnassa on lisäksi kolminkertainen heijastuksen estävä pinnoite. Viisareihin, kellotauluihin ja kehyksiin on asennettu itsevalaisevat GTLS valot, jotka takaavat loistavan yökäytön. Valaisu ei tarvitse paristoja tai auringonvaloa latautuakseen, vaan ne toimivat yhtäjaksoisesti yli 25 vuotta.

Osa Nite-malleista on varustettu NATO:n varastonumerolla mikä kertoo siitä, että kello on läpäissyt tiukat hyväksymisprosessit päästäkseen NATO-joukkojen varastotavaraksi.

NITE NATO

Puoli vuotta testattavana ollut kello on mallia NATO NA6-300T. Kyseinen malli on Nite-kellojen hinnaston keskikastia, mutta ominaisuuksiltaan varmasti parhaasta päästä, jos ei satu tarvitsemaan kalliimman CHRONO:n ajanotto-ominaisuuksia. Kello on rakennettu 300m / 30atm vesitiiviiksi, eli sitä voi huoletta käyttää myös laitesukelluksessa. Vesitiivyyden takaavat ruuvattava kruunu ja laadukkaat nitriliivisteet. Kellon runko on valmistettu kestävästä ruostumattomasta teräksestä. Patterin kestoksi luvataan mittavat 54 kuukautta. Kellossa on klassisista sukeltajankelloista tuttu kiertokehys, jonka avulla voi helposti tarkistaa vaikkapa pinnan alla viettämänsä ajan. Kiertokehys on vaihdettavissa, mikäli kellon ilmettä haluaa vaihtaa.

Kellossa on vakiona musta polymeerihihna, mutta sen voi valita myös mustalla, harmaalla tai ruskealla nailonhihnalla. Kaikissa hihnoissa on kaksoissolki ja nailonhihnoihin saa lisäksi nepparilla avattavan kellotaulun suojan. Mielestäni polymeerihihna on mukavampi vaihtoehto ja Niten hihna on sopivan elastinen, eikä siihen tartu helposti ylimääräisiä eloperäisiä aineksia tuoksumaan ranteeseen, kuten joissakin kellonrannekeissa helposti käy.

Alkuun kello vaikutti 116 gramman painoisena ja puolitoista senttiä paksuna melkoiselta möhkäleeltä ranteessa. Kellon painoon tottui kuitenkin

nopeasti eikä siihen kiinnittänyt huomiota oikeastaan kuin aikaa katsoessa. Kellon saa kuitenkin vaivatta myös tiukemman hihan sisään ja sieltä esiin, toisin kuin jotkut gigantiset ”rannetietokoneet”. Aiempiin kelloihini verrattuna ensimmäinen havainto oli kellon mainiot pimeäominaisuudet. Tarkan ajan näkee helposti ja nopeasti kirkkaasti luminoivien viisareiden ja tuntipalkkien ansiosta. Toinen hieno ominaisuus on kristallilasin uskomattoman hyvä kesto. Aiempien kellojeni lasit ovat olleet naarmuilla aina hyvinkin nopeasti, mutta vaikka tämä kello on törmännyt maapalloon jo useammankin kerran ja kiertokehys on jo hieman naarmuilla, niin safiirilasi on pysynyt naarmuttomana ja kristallinkirkkaana. Kello on tietysti pitänyt kosteuden tiukasti ulkopuolellaan, kuten olettaa sopiinkin.

Jos kellolta vaatii GPS-paikantimen, syke-, sää-, korkeus- ja personaltrainertoimintoja, niin Nite on väärä valinta. Mikäli kelloa käyttää pääasiassa ajan katsomiseen, edellyttää tarkkuutta, laatua, äärimmäistä kestävyyttä ja soveltuvuutta laitesukellukseen, eikä halua latailla kelloa vähän väliä, niin Nite on erinomainen valinta!

Muita Nite-malleja ovat klassinen sotilaskello MX10, erittäin kevyt polykarbonaattirunkoinen HAWK, merihenkilinen AQUA, kronografikoneistiset CHRONO ja VISION.

Alennuskoodilla RAJA20 Rajavartiolaitoksen henkilöstö saa -15% alennuksen www.nitekellot.fi verkkokaupasta.

Verkkokaupasta ostettaessa on ilmainen toimitus, tilaus lähetetään 12–48 tunnin kuluessa ja tuotteella on 14 päivän palautusoikeus. Kellolla on 2 vuoden takuu, joka kattaa takuuehdoissa luetellut materiaalit ja valmistusvirheet.

NITE NATO NA6-300T TEKNISET TIEDOT

Viimeistellyt kellorunko Musta PVD
Hihnan malli Musta Polymeeri
Lasi Safiiri kolminkertaisella heijastuksen estävällä pinnoitteella
GTLS Viisarit, kellotaulu & kehys
MBS Kyllä
Koneisto Swiss Ronda 713
Kruunutyyppi Ruuvattava

Kellotaulun halkaisija 28mm
Kellorungon halkaisija 42mm
Kellorungon syvyys 14.8mm
Paino 116gr
Vesitiiviyys 300m
Patterin kestävyys 54kk
Hinta 459 euroa

Trailbloc
ALREADY CALIBRATED

www.teolehtimaki.fi

TEHDAS ASENNETUT LAADUKKAAT KYTKIMET NYT MYÖS MÖNKIJÖIHIN. ERITTÄIN TOIMINTAVARMA. TÄYSIN HUOLTOVAPAA.

KÄY ESIMERKIKSI
OUTLANDER 400,500,650,800, RENEGADE
POLARIS SPORTSMAN 500,600,700

MAINTENANCE FREE
ENGINE BRAKE SYSTEM (EBS)
2 YEARS WARRANTY

KYSY TARJOUS LÄHIMMÄLTÄ JÄLLEENMYYJÄLTÄ
MYÖS MÖNKIJÖIDEN **Wössner** TAKOMÄNNÄT

TURKU REPAIR YARD
BLRT GRUPP

P.O.Box 212, FI-21101 NAANTALI FINLAND
tel. +358 2 445 11, tel. 24h +358 40 553 3491
www.turkurepairyard.com

ERÄ-AITTA
www.era-aitta.fi

Tuomaankuja 4, 55100 Imatra
Puh. 040 140 6972, (05) 416 3340

Maansiirtoa ja soranmyyntiä
Maansiirto ja soraliike
M. Levy Oy

Tiaisenskatu 34, 80200 Joensuu
puh. (013) 312 538, 0400 375 838

Konevuokraamo
CRAMO

Torangintaival 3, Kuusamo, puh. 010 661 3150
Betonitie 2, Kajaani, puh. 010 661 3800

RATILAINEN KY

Kiteentie 4, Kitee Kirkkotie 1, Tohmajärvi
Puh. (013) 225 455 Puh. (013) 225 855
gsm 0400 579 266
www.ratilainen.fi

SEO
SALLAN AUTOHUOLTO KY

Savukoskentie 13, Salla
Puh. 016-831 060

Otanmäen Apteekki

Vuorimiehentie 2, Otanmäki
Puh. 08 688 6160
Vuolijoen sivuapteekki 08 688 6165

ARMYVAATTEET.FI
ARMY OUTDOOR - SA-INT - MAAHANTUONTI JA VALMISTUS

Hyvää Joulua **Rautia**
R. Hallikainen Ky

Virojoentie 17 B, 49900 Virolahti
puh. 010 320 5300

POLARIN UUSIN INNOVAATIO
LOOP ON NIIN SANOTTU
AKTIIVISUUSRANNEKE. RANNEKE
NÄYTTÄÄ KELLON, AKTIIVISUUDEN,
KULUTETUT KALORIT JA ASKELEET.
LISÄKSI MIKÄLI KÄYTÖSSÄSI ON
POLARIN SYKESENSORI (H6 tai H7),
NÄET SIITÄ MYÖS SYKKEEN.

Kaikki laitteen näyttämät tiedot
luonnollisesti tallentuvat rannekkeeseen ja ne voi siirtää langattomasti
(Bluetooth) tietokoneen, iPadin tai
iPhonen kautta pilvipalveluun ja
tutkia siellä tuloksia tarkemmin. Ja vaikkapa jakaa
tuloksia tutuille.

Mutta mikä on aktiivisuusranneke? Lyhyesti
sanottuna se on ranteeseen asennettava kello- tai
korumainen laite, joka kerää käyttäjän liikkumisen
tietoa ja asettaa päivittäiset liikkumisen
minimirajat, joihin käyttäjän tulisi vähintään
päästä. Minimiraja Polar Loopissa ei ole varmas-
ti kenellekään liian korkea, mutta tavoitteeseen
pääsy takaa kyllä kohtuullisen vuorokautisen
aktiivisuuden.

KÄYTÖSSÄ

Kun netin kautta on syöttänyt mm. iän, sukupuolen, pituuden, painon, maksimisykkeen ja leposykkeen, laite on valmis käyttöön.

Aktiivisuusranneke on ranteessa huomaamaton. Kun sen pituuden leikkaa sopivan pituiseksi, sen voi ”unohtaa” ranteeseen. Pituuden muuttaminen on siinä mielessä hieman outoa, että

Yhden päivän aktiivisuus jaettuna 24-tunnin ympyrään. Nukuttu, istuttu, seisottu, kävely ja juostu aika on myös eriteltynä, paitsi ympyrässä ajallisesti, myös kokonaismäärinä.

ranneke leikataan jokaiselle käyttäjälle sopivan kokoiseksi, näin laitetta ei voi vuorotella eri paksuisen ranteen omaavan kanssa. Ranneke on myös kevyt ja urheilullisen tyylikäs ranteessa, joten se käy myös sporttisena koruna. Laite korvaa myös perinteisen kellon, vaikka aika näkyykin vain

Kuukausinäkömä, josta näkee silmäyksellä esimerkiksi jokaisen päivän aktiivisuuden prosentteina.

POLAR LOOP **AKTIVOI!**

jonkin aikaa kerrallaan, aina nappia painettaessa.

Ainoa nappi laitteessa toimii moitteetta. Ensimmäisellä painalluksella näyttöön tulee aika, seuraavalla ”aktiivisuusparisto”, sitten kulutetut kalorit ja lopuksi vielä askeleet. Tulokset nollaan-
tuvat aina puolelta öin.

Laitteen aktiivisuusnäytöstä näkee pariston muodossa kuinka aktiivinen on viimeisen vuorokauden aikana tullut oltua, ja kuinka paljon juoksua, kävelyä tai seisomista täyden vuorokauden aktiivisuuden täyttymiseen pitää vielä tehdä.

myös esimerkiksi
uideissa. Näin laite seura-
raa käyttäjänsä aina. Itselläni laite oli kuukauden ajan ranteessa yötäpäivää. Ainoastaan kun laite oli latauksessa, noin kolmen päivän välein puolisen tuntia kerrallaan, ranneke oli pois ranteesta.

Laitteeseen mahtuu lähes kahden viikon aktiivisuustiedot kerrallaan, mutta seurannan kannalta sen tallentamat tiedot kannattaa siirtää talteen aina kun laitteen lataa, eli noin kolmen päivän välein.

Kun aktiivisuusrannekeen ranteeseen laittoi, sitä tuli kyllä seurattua pitkin päivää. Kuitenkin, mikäli sen käyttöön ei sitouduta, sen kyllä voi myös ”unohtaa” ranteeseen kuten muutkin laitteet ja harrastukset. Ei tämäkään laite siis autuaaksi tee, liikkuminen on vielä tehtävä ihan itse. Laite kyllä aktivoi ja se voi olla monelle juuri se tarvittava lisäsykäys oman kunnon kohottamiseen.

NETTISOVELLUS

Nettisovellus on oiva lisä aktiivisuuden seurantaan.

Vaikka tällä hetkellä Loop keskusteleeekin ainoastaan tietokoneen, uusimpien iPadin ja iPhone:ien kanssa, Polar on luvannut lähiaikoina myös Android-sovelluksen. Tämä onkin hyvä lisä, sillä Android-puhelimet ovat tällä hetkellä

suosituimpia maailmassa.

Sovelluksen kautta näkee aktiivisuuden eri vuorokauden aikoina hyvin tarkkaan. Lisäksi se kertoo kuinka paljon on tullut nukuttua, istuttua, seisottua, kävelyä tai juostua.

Suurin hyöty nettisovelluksesta lienee kuitenkin sykesensorin käytön kautta mahdollinen harjoitusten seuranta. Harjoituksesta näkee mm. harjoituksen kokonaiskeston, harjoituksen sykkeen aikajanalla, keskisykkeen, kulutetut kalorit ja sykkeen perusteella onko harjoitus ollut rasvaa polttava vai kuntoa kohottava.

Kännykkäsovellus muistuttaa käyttäjää lisäksi mikäli on tullut istuttua liian pitkään yhtäjaksoisesti.

KENELLE

Polar Loop soveltuu parhaiten kuntoilun aloittavalle henkilölle. Laite aktivoi liikkumaan, mikäli

siihen sitoutuu. Päivittäinen 100% aktiivisuuden saavuttaminen ei vaadi ihmeitä, mutta on hyvä alku.

Sykevyöllä lisätynä laite soveltuu ihan hyvin myös vaativampaan käyttöön.

Kaiken kaikkiaan laitetta voi todella lämpimästi suositella kaikille! Kuten sanottua, se syrjäyttää myös kellon joten romujen määrä ranteissa ei välttämättä lisäännä.

Tulee muuten vielä aika jolloin ranteessa on paitsi liikkumista mittaava laite, myös terveyttä

Yksi ja puoli tuntia kiivasta Futsalia!

seuraava laite. Eikä siihen välttämättä mene kovin pitkää aikaa. . .

Lisää tietoa laitteesta: <http://www.polarloop.com/fi/>

Laitteen ovh. on 90 euroa, mutta esimerkiksi verkkokauppa.com myi sitä joulukuussa hintaan 69,90 euroa. Vaikka ovh-hintakin on erittäin kohtuullinen, Verkkokaupan hinta on jo todella edullinen!

FURUNO

Navigointielektroniikan luottomerkki:
TARKKA • TEHOKAS • KESTÄVÄ

NMEA-palkittua
elektroniikkaosaamista.

Kaikki navigointiin,
kommunikointiin ja
valvontaan.

www.furuno.fi

MERITURVA

PYSY PINNALLA!

Meriturvan yksiköt tarjoavat korkealaatuista turvallisuuskoulutusta ammattitaitoisten kouluttajien johdolla. Ota yhteyttä, niin suunnitellaan yhdessä ryhmällesi sopiva koulutuskokonaisuus!

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus
puh. 019 - 2876 600 • www.meriturva.fi

Hyvää Joulua **TURUN**
VAPAAVARASTO OY

Tuontikatu 7, 20200 Turku
www.turunvapaavarasto.fi

Hyvää Joulua **Siivousliike**
HEL-JO Ay
KOTKA

PÄÄLLIKÖN PUHUTTELU

Aamulla rajakomppanian päällikkö piti tulokkaalle puhuttelun. Samana aamuna alkavan virkamatkan vuoksi kapteeni Rantakari käski tilaisuuden jo puoli seitsemäksi. Olisi hän voinut jättää tehtävän varapäällikönkin huoleksi, mutta kun se näin kivasti kävi, niin miksei sitten itsekin.

Armas Rantakarin komennossa komppania oli vahvoissa käsissä. Hänelle itselleenkin se oli hyvä osa. Olihan virassa omat rajaseudun kironsa, mutta rauhan oloissa hyötyyn nähden pienet.

Rajakunnassa päällikkö oli melkoinen tappi. Noin yleisesti ottaen nimismies nostettiin kansan mielissä ylemmäksi, mutta ”divisioonilla” mitaten rajapäällikkö meni heittämällä ohi.

Kuntalaisten mielestä Rantakari oli mies paikallaan, mikä antoi toiminnalle korvaamattoman edun. Kapteenista heijastuva luontainen maataisuus ja pieniin tarttumaton avara luonne kävivät ihmisten mieleen. Torilla isäntien joukossa hän tuskin olisi erottunut millään tavalla.

Armakselle elämänrata kävi selväksi jo kapa-loista asti. Isän alituisten siirtojen vuoksi poikakin oppi tuntemaan maan ja sen rajat. Upseerina hän oli jo kauan sitten tajunnut myös omat rajansa. Menestys sotakouluissa - tai pikemminkin sen niukkuus - piti turhat luulot kurissa. Suotuisissa tuulissa ehkä isän tapaan everstiksi, mutta tuskinpa sitäkään hänelle suotaisiin.

Isällä oli sotamenestyksen vuoksi ollut ulappa auki vaikka mihin, mutta piikkikään miehen noste oli katkennut everstinä. Kun Siiri- äiti joskus puheli ”isän vuorosta”, kenraaliputkeen, ampui hän vaimonsa haaveet kyynisesti alas:

- Parempi vahva eversti, kuin heikko kenraali!

Kapteeni tulla helлтasi asunnoltaan päin. Hän seisahtui hetkeksi sytyttääkseen tupakan ja päätti poiketa uuden virka-asunnon työmaalla. Rakentamisesta hän ei sinällään välittänyt eikä tosin siitä paljon käsittänyt. Hyötyikin uudesta asunnosta jäisi odottavan siirron vuoksi lyhytaikaiseksi. Mutta taloa tul'taisiin sanomaan Rantakarin rakentamaksi ja se riitti tänä aamuna.

Käytävällä odottavia miehiä jännitti. Päivystäjä oli kyllä illalla kehnut päällikön reiluksi mieheksi, mutta kun sitä reiluuttakin oli olemassa monen sortista. Miehet huomasivat kapteenin tulevan ja pohtivat oven avaamista. Jähkailu kulutti sen verran kallista aikaa, että kun toinen miehistä lopulta työnsi oven auki oli kapteeni vähällä törmätä siihen.

- No perkel..!

Kuin anteeksi pyydellen hän selitti:

- Aurinko paisto niin vasten lasia.. No huomenta!

- Huomenta herra kapteeni.. rajajääkäri Erkki Salminen ilmoittautuu.

Päästyään sisälle hän huomasi Jaakon.

- Jaa-ha.. täällähän on toinenkin mies

- Herra kapteeni, Jaakko Kemppainen ..ilmoittaudun palvelukseen

Päällikkö siristeli silmiään tultuaan kirkkaudesta käytävän hämärään. Hän kaivoi taskustaan avainnippun ja aukaisi toimistonsa oven.

- No niin, menkäähän sisälle!

Toimisto ei ylvästellyt kalusteillaan: kaksi vanhaa nojatuolia. Kuluneella pöydällä paperikasoja, joitakin toimistovälineitä ja puhelin. Silmiinpistävän suuri koivunpahkasta taidokkaasti koverrettu tuhkakuppi ja väkevä tupakkatervan lemu kertoivat Rantakarin nautinnoista. Seinällä komeili rivi entisten päälliköiden kuvia, joiden ilmeet kiristyivät sitä tuimemmiksi, mitä vanhemmasta ikäluokasta oli kysymys. Ikkunalla kyyhöttävä ruukkukukka kaipasi kipeästi vettä.

Rantakarista heijastui miehinen inhimillisyyks. Harrastuksen uurteet kasvoilla vanhensivat miehen olemusta. Vyöhön puhkotut lisäreiät hidastivat vauhtia maastossa, mutta tarvitsiko päällikön mikään kilpahihtäjä ollakaan.

Kysyttyään aluksi miehiltä jotain muodollista hän ryhtyi valottamaan Rajavartiostolaitoksen lakisääteistä asemaa. Hän puhui rajajärjestyso-pimuksesta, asetuksista ja sen sellaisista, jotka menivät miesten korvista sisään ja toisesta ulos sen kummempaa pesä tekemättä.

Rantakari meni kartan luo ja aloitti rajavartioston maantieteellisen esittelyn.

- Vartioston toiminta-alue käsittää koko läänin itäisen rajan. Vartiosto jakaantuu kolmeen rajakomppaniaan. Meidän vastuulla on kaikkiaan 142 kilometriä rajaa. Komppanian eteläinen sauma on täällä Jyrälässä ja pohjoinen tuolla Soivaaran juurella.

Päällikkö napautti karttakepillä komppanian yhdeksän vartion kohdalla mainiten niiden nimet niin nopeasti, ettei niitä tarkoitettukaan siltä seisomalta opittaviksi. Paitsi ne kaksi, joille kumpikin tulokas erikseen sijoitettaisiin...

Viitalammen vartion kohdalla hän jäi hetkeksi tuijottamaan karttaa kuin olisi itsekin ihmetellyt, että tuossako se piru tosiaan on.

Päällikön ääni muuttui vakavaksi kun hän siirtyi maantieteestä filosofiansa kentille:

- Varusmiehinä te toimitte aina kuvitellun tilanteen mukaisesti. Rajalla on aina tosi kysymyksessä, olipa siellä sitten rauhallista tai levotonta. Valtakunnan raja näyttää vain aukolta korvessa, mutta se on pidettävänä pyhänä kuin uskovaainen Raamattua. Rajamiesten pitää toimia siten, ettei

ainakaan heidän toimestaan rajarauhaa rikota. Vähäpätöiseltäkin näyttävä teko saattaa päästää itse perkeleen irti.

Sielunvihollisella nimetyn uhkan Rantakari pärskäytti sellaisella voimalla, ettei sen kanssa ollut leikkimistä.

- No, me esimiehet luotamme teihin. Teillähän se on rajavartioston tärkein tehtäväkenttä... Niin, ja joukkueenjohtaja ja vartiopäällikkö kertovat sitten paikanpäällä tarkemmin.

Rantakarin olemuksesta alkoi heijastua, että palaveri oli lopussa. Ennen kuin hän käski miehet ulos, kysäisi hän mitä tulokkaat olivat tehneet työkseen.

Se oli kuin tilattu Jaakkoa varten. Olihan sitä tehty töitä pellolla ja metsässä. Rakennettukin jo-takin. Sanomallaan hän julisti, ettei työtä pelätty. Jälkeenpäin häntä alkoi jäytää, oliko itsekehusta enemmän haittaa kuin hyötyä.

Salminen piti paremmin varansa. Korkeat paikat kammottivat ja moottorisahaa hän sanoi vieroksuvan sen vaarallisuuden tähden. Eihän komppaniassa sellaisella miehellä olisi tehnyt mitään, mutta Rantakari oli jäävi Salmisen vajavuuksien suhteen. Sillä pitäjällä hymähdeltiin Rantakarin erästä metsästysreissusta. Kapteeni oli eksynyt korpeen ja paikantaakseen sijaintinsa kiipesi kolmiomittaustorniin. Heiveröisen tornin huojuminen tuulessa alkoi äkkiä pyörryttää. Tuntikausia hän makasi voimattomana tornin tasanteella. Vasta illan tullen puhurit vaimenivat sen verran, että metsästäjä rohkeni laskeutua maahan.

Päällikkö nousi tuolistaan.

- Eiköhän tämä riitä. Varusvarastonhoitaja antaa varusteet... Olisiko teillä vielä jotain kysyttävää?

Ei ollut miehillä kysyttävää. Jaakoltakin kysely-kausi katkesi viimeistään eskunnassa työaikojen tiedusteluun.

Päällikön puhelin pärähti. Nostaessaan luuria hän huiskautti kädellään merkiksi poistua. Ennen kuin miehet ehtivät sulkea oven, Rantakari vastasi puhelimeen:

- Rantakari! No huomenta! No muuten satuin vain tulemaan varhemmin...

***Rajaviesti** toivottaa kaikille
rajamiehille ja -naisille
Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta 2014!*

KARI SUOMALAINEN 11.1.1956

- Kysykkä heiltä, onkko he muistanu kastella minun pälarguunit kun unehtu minun ikkunalle.

Porkkalan alueen "vuokraaminen" Neuvostoliitolle vastentah-
toisesti oli toistakymmentä vuotta ollut piikki Suomen lihassa.
Se koetteli Suomen itsenäisyyttä ja sietokykyä erityisen paljon
– sijaitsihan alue Helsingin tuntumassa käsittäen 1000 km² vuok-
ramaata. Alue sisälsi lähes koko Degerbyn kunnan, suurimman
osan Kirkkonummea, osan Siuntiota sekä pieniä osia Inkoosta ja Espoosta!

Varsinkin hädetyille asukkaille ja veteraaneille menetys oli katkera.
Helsingin ja Turun rautatie-etäisyydet pitenivät, koska Porkkalan kautta ei
aluksi saanut kulkea. Vuodesta 1947 eteenpäin tämä kävi neuvostoviran-
omaisille suoritettua maksua vastaan. Kirkkonummen paikallishistoriaan
menetys vaikutti kenties eniten: Kaksitoista koulua jouduttiin lakkauttamaan,
samoin monia muita keskeisiä palveluita. Kunnan uusi keskus kasvoi pitäjän
pohjoisosaan.

Kuvan "takakireä" täti on oikeutetusti vihainen kaikesta siitä, mitä hänen
kodilleen on aiheutettu. Vaikka Neuvostoliiton ennenaikainen Porkkalan
palautus oli hyväntahdoinen Paasikivelle ja Suomelle, aluetta jouduttiin
paljon kunnostamaan ja rakentamaan kokonaan uusiksi. Osaltaan Porkkalan
palautus johtui siitäkin, ettei pitkän kantaman aseisiin enää tarvittu lähellä
olevia tukikohtia. Näin Porkkalanniemen strateginen merkitys Suomenlah-
den kapeimmassa kohdassa väheni.

Luopumalla alueesta Neuvostoliitto antoi itsestään kansainvälisestäikin
"hövelin" vaikutelman. Samalla se pakotti Suomen jatkamaan YYA-sopimusta
20 vuodella. Paasikivi oli kuitenkin syystä huojentunut palatessaan takai-
sinluovutuksesta uutisoidulta matkaltaan: "Olen tehnyt Neuvostoliittoon
seitsemän matkaa ja ensimmäisen kerran palaan sieltä tyytyväisin mielin",
tokaisi huojentunut Paasikivi syyskuussa 1955.

Nurminen Logistics ►►►

TYÖKALUSI.

ALPINA TRAPPER

- Kantavaimennettu
- Pitävä ja joustava Nordic-pohja
- Erikoisvahvistettu kärki
- Vedenpitävä ja hengittävä Sympatex-kalvo
- Suomalaiseen jalkaan sopiva leveä lesti
- Valmistettu käsityönä Euroopassa

174,30 € (OVH. 249 €)

Rajavartioston, Tullin, Poliisin ja Puolustusvoimien henkilöstölle virkamiestukuista OVH. -30%

VIRKAMIESTUKUT:

UUSIMAA

VARUSTELEKA OY
Ruosilantie 2
00390 Helsinki
010 320 3813

ETELÄ-KARJALA

UK KOSKIMIES
Ratakatu 37-39
53100 Lappeenranta
05 612 9000

KAINUU

PÄÄKKÖNEN & PIIRAINEN OY
Koulukatu 11
88900 Kuhmo
08 655 0392

ETELÄ-LAPPI / KOILLISMAA

SPORTIA KUUSAMO
Kitkantie 53
93600 Kuusamo
08 563 3300

PIRKANMAA

HÄIJÄÄN URHEILUTARVIKE OY
Tupurlantie 4
38420 Häijää
020 742 9980

POHJOIS-KARJALA

JOKIERÄ OY
Länsiviitta 2
80100 Joensuu
044 764 6309

JOKIERÄ

Maahantuonti: Jokierä Oy, Länsiviitta 2, Joensuu

Koko Ifin väki toivottaa

valoa

lepoa

lämpöä

tuoksua

haaveita

toiveita

*kulkusen
kilinää*

ystäviä

rauhaa

Ole huoletta. Me autamme.